

Årsredovisning

2022 | Mönsterås kommun

Fastställd av kommunfullmäktige den 27 mars 2023

Innehållsförteckning

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	1
---	---

Välkommen till Mönsterås Kommun	3
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning till förvaltningsberättelsen	6
--	---

Översikt över verksamhetens utveckling	6
--	---

Den kommunala koncernen	8
-------------------------------	---

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
---	----

Händelser av väsentlig betydelse	34
--	----

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	36
--	----

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	37
---	----

Balanskravsresultat	43
---------------------------	----

Väsentliga personalförhållanden	45
---------------------------------------	----

Förväntad utveckling	50
----------------------------	----

FINANSIELL RAPPORTERING

Resultaträkning	52
-----------------------	----

Balansräkning	53
---------------------	----

Kassaflödesanalys	54
-------------------------	----

Noter	55
-------------	----

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Drift- och investeringsredovisning	66
--	----

SÄRREDOVISNING

Vatten och avloppsverksamhet (VA)	71
---	----

LEDAMÖTER I KOMMUNFULLMÄKTIGE, KOMMUNSTYRELSE OCH NÄMNSORDFÖRANDE

Ledamöter i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnsordförande	78
---	----

Bilaga 1 – Verksamhetsberättelser kommunala bolag och nämnder

Bilaga 2 – Redovisning av tilldelade uppdrag 2022

Bilaga 3 – Uppföljning av miljömål

Bilaga 4 – Miljömål sammanfattning och bedömning

Bilaga 5 – Revisionsberättelse

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2022 kan sammanfattas som ett år när Mönsterås kommun klarat sig bra i en orolig omvärld. Det har skett stora investeringar runt om i kommunen, näringslivet har gått bra, arbetslösheten har sjunkit, vi har haft en befolkningsökning och kommunen gör återigen ett bra ekonomiskt resultat.

Kommunstyrelsens ordförande; Anders Johansson

Mönsterås Kommun i en orolig omvärld

Efter två år som präglats av pandemin orsakad av Covid-19 så hoppades vi nog alla att 2022 skulle bli ett lugnare och normalare år i världen. Den 24 februari inledde dock Ryssland en skoningslös offensiv i grannlandet Ukraina. Förutom stort mänskligt lidande i de krigförande länderna har kriget även haft stora effekter på världshandeln och ekonomin. Prisökningarna på framförallt energi och många viktiga råvaror har drabbat alla.

Även Mönsterås kommun har drabbats av radikalt höjda priser. Framförallt på el, bränsle och livsmedel men även våra investeringsprojekt och många andra verksamheter har blivit dyrare än beräknat.

Bokslutet

Kommunens resultat för 2022 är ett överskott på 23 miljoner kronor. Det är ett bra resultat som vi är mycket nöjda med. Resultatet innebär att vi uppfyller våra resultatmål. Det innebär också att vi kan göra ytterligare avsättningar till resultatutjämningsreserven.

Det goda resultatet beror, i första hand på: ökade skatteintäkter, bra statsbidrag och att kommunens verksamheter uppvisar bra resultat. Däremot har nedgången på börsen påverkat kommunens resultat negativt.

Nämnderna uppvisar god budgetföljsamhet och de avvikelser som finns kan förklaras med faktorer utanför nämndernas kontroll. Framförallt är det höga elpriser som kraftigt drabbar tekniska förvaltningen.

De närmaste åren står hela kommunsektorn inför mycket stora ekonomiska utmaningar på grund av hög kostnadsutveckling, stigande räntor och demografiska förändringar.

Mönsterås – Ostkustens gröna turbin

Omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle är en av vår tids stora utmaningar. Det är ett arbete som, under lång tid, pågått intensivt i vår kommun.

INLEDNING

Vindkraftsparken Åby-Alebo, som är den största i södra Sverige med en investering på ca 1,7 miljarder, färdigställdes i början av 2022 och är nu i full drift.

I och med uppstarten av vindkraftsparken produceras det nu dubbelt så mycket el i Mönsterås kommun som det förbrukas. Elen är förnyelsebar och produceras framför allt i form av vindkraft och elöverskott från Mönsterås bruk men även vattenkraft och solceller bidrar.

Arbetet pågår, sedan flera år, med två biogasanläggningar i närheten av Grimhult. Båda är mycket omfattande projekt. Projekten har utvecklats positivt under slutet av året och i början av 2023 fattades investeringsbeslut för den ena anläggningen. Den förväntas bli Sveriges största gödselbaserade biogasanläggning med en produktion på 120 GWh flytande biogas per år.

Lite försenat på grund av en överklagad upphandling inleddes moderniseringen av reningsverket på Nynäs under året. Den totala investeringen i verket beräknas till cirka 50 miljoner och kommer att förbättra verkets reningsgrad och funktion.

2022 var det första året då vi genomförde uppföljning av våra nya miljömål. Resultaten varierade och vi hoppas på att miljömålen ytterligare stärker miljöarbetet i kommunen.

Hela kommunen ska utvecklas

Mönsterås kommun består av flera tätorter och en omfattande landsbygd. Det är viktigt att hela kommunen ges möjlighet att utvecklas. Under 2022 har en ortsanalys pågått i Timmernabben. Projektet genomförs genom medborgardialoger och samtal med viktiga aktörer på orten. Syftet är att skapa en bild av samhället samt ge förslag på framtida utvecklingsprojekt. Ett liknande arbete har tidigare genomförts i Blomstermåla, Ålem och Fliseryd.

Bredbandsutbyggnaden fortsätter, nu är det de sista delarna av landsbygden som återstår och det arbetet pågår för fullt.

Ett blomstrande näringsliv

Näringslivet är motorn i samhället. Livskraftiga företag ger säkra jobb och innebär för kommunen en stabil skattekraft som i sin tur ger resurser till skola, vård och omsorg. Därför är det viktigt att vi fortsätter att vara en företagsvänlig kommun. Årets resultat i Svenskt Näringslivs ranking blev en förbättring med sex placeringar och därmed en 42:e plats i landet. Vi befäster vår ställning som regionens företagsvänligaste kommun. Servicevänlighet, snabb handläggning och en god dialog är egenskaper som skall utmärka Mönsterås kommun i våra kontakter med näringsliv, medborgare och föreningar. Det tjänar vi alla på.

Slutligen vill jag tacka alla som arbetar för kommunen eller i våra bolag, politiker, företagare, organisationer, föreningar och enskilda för ett gott och givande arbete och samarbete under året. Tillsammans skapar vi framtiden i Mönsterås kommun!

Mönsterås mars 2023

Anders Johansson

Kommunstyrelsens ordförande

Välkommen till Mönsterås Kommun

Mönsterås kommun ligger vid kusten mitt i Kalmar län och har 13 276 medborgare att ge god service till. I den småländska kommunen finns kustnära boende, ett omfattande föreningsliv, regionens bästa näringslivsklimat och vacker, orörd natur. Att bo i Mönsterås kommun innebär att leva nära naturen och havet. Den vackra skärgården bjuder in till ett omfattande båt- och friluftsliv.

Natur och miljö

Den 150 kilometer långa kustremsan och dess 300 öar bidrar tillsammans med flera större vattendrag till att skapa speciellt goda naturmiljöer i Mönsterås kommun. Här finns en mångfald av olika naturtyper som skog, åkermark, vatten och gamla kulturmarker, som skapar förutsättningar för många naturupplevelser.

Mönsterås kommun är en grön, uthållig kommun. Här arbetas det kontinuerligt med miljö- och säkerhetsfrågor. Fjärrvärmeutbyggnad, kustmiljöarbete, anläggande av våtmarker, vindkraftsutbyggnad, planering av kollektivtrafik, cykelstrategi och effektiv energianvändning är några av de frågor som kommunen ständigt arbetar med.

Näringsliv

Regionens bästa företagsklimat finns i Mönsterås kommun. Här blandas storföretag och gårdsbutiker med modern centrumhandel. Flest arbetstillfällen finns inom tillverkningsindustrin.

Kommunen är en av de bästa kommunerna i landet avseende kommunal service till företag, tillämpning av lagar och regler samt tjänstemäns och politikernas attityder till företagande. Ett framgångsrikt näringsliv är en viktig förutsättning för en kommuns välmående och tillväxt.

Kommunikationer

Kommunikationer är viktigt. I Mönsterås kommun är det nära till det mesta och det finns egentligen inga avstånd att tala om. Europaväg 22 (E22) är viktig för kommunen och dess invånare, oavsett om det är du eller dina varor som ska transporteras. Bra kollektivtrafik mellan orterna i kommunen och närheten till flygplatsen i Kalmar gör att det är enkelt att ta sig till Mönsterås kommun.

Uppdrag

Tillsammans med övriga kommuner i Sverige ansvarar Mönsterås kommun för många samhällsviktiga verksamheter. De största verksamheterna är vård, skola och omsorg. Kommunen ansvarar också för räddningstjänst, plan- och byggfrågor, biblioteksverksamhet, miljö- och hälsoskydd, renhållning och vattenförsörjning samt en del frivilliga verksamheter som fritids- och kulturverksamhet, parkskötsel och annan teknisk försörjning.

Verksamheterna är varierande och omfattande. Det krävs stor samordning mellan förvaltningar och bolag för att kunna utföra alla uppdrag på ett effektivt sätt och med god kvalitet.

INLEDNING

Fakta om Mönsterås kommun;

- 553 barn går i förskolan varje dag
- 525 elever går i fritidshem varje dag
- 134 elever går i förskoleklass varje dag
- 1 283 barn går i grundskolan varje dag
- 24 elever går på grundsärskolan varje dag
- 136 elever går på gymnasiet varje dag
- 174 elever går på vuxenutbildningen varje dag
- 161 personer med funktionshinder får stöd varje dag
- 481 personer får hemtjänst varje dag varav 272 får insatser varje dag
- 158 får omsorg på äldreboenden varje dag
- 895 000 m3 rent vatten produceras varje år
- 1,4 miljoner m3 avloppsvatten omhändertas varje år
- 125 000 soptömningar per år
- Räddningstjänsten gör en utryckning per dag
- 2 000 lunchportioner tillagas varje dag i kommunens kök. På ett år serveras 882 400 portioner totalt (frukost, lunch, mellanmål och middag)
- Klipper 520 000 kvm gräs varje vecka under sommarsäsongen
- Sköter 11 mil gata och 6 mil gång- och cykelväg
- Förvaltar 2 094 ha kommunal skog
- Biblioteken har årligen 100 000 besök
- 800 årliga besök på kulturhistoriska platser
- 263 km spår och leder
- Det finns 150 föreningar
- Vattenpalatset har årligen 70 000 besökare

Kommunens intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag är kommunens största intäkter. Mönsterås kommuns skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 964,3 miljoner kronor (mnkr) och används för att ge service till kommunens medborgare. Kommunen får också intäkter i form av avgifter för bland annat barnomsorg, äldreomsorg, renhållning och vatten.

Organisation

Mönsterås kommun är en politiskt styrd organisation med kommunfullmäktige som högsta beslutande organ. Under mandatperioden 2022-2026 är Socialdemokraterna det största partiet med 17 av 49 mandat i kommunfullmäktige.

Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen som leder och samordnar verksamheterna. Mönsterås kommun har en organisation med både förvaltningar och kommunala bolag. Kommunfullmäktige beslutar vilka förvaltningar och bolag som ska finnas och väljer ledamöter till nämnder respektive styrelser, vilka i sin tur ansvarar för det dagliga arbetet.

Den kommunala revisionen granskar och utvärderar kommunstyrelsens, nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamheter och ser till att de uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Du kan läsa mer om kommunens organisation i avsnittet "den kommunala koncernen" på sidorna 8-9.

Finansiell styrning

Styrningen av den kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd är en stor utmaning. Det grundläggande syftet med styrningen är samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Kommunen måste leva upp till en god ekonomisk hushållning, vilket förutsätter en bra balans mellan löpande intäkter och löpande kostnader. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än kommunens skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer kan komma att få betala för denna överkonsumtion.

I syfte att ge verksamheterna förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om fyra finansiella mål samt sju övergripande verksamhetsmål. Därutöver finns även riktade verksamhetsmål samt uppdrag till enskilda nämnder. Du kan läsa mer om kommunens mål i avsnittet ”god ekonomisk hushållning” på sidorna 37-42 samt bilaga 1.

Anställda

Mönsterås kommun är den största arbetsgivaren i kommunen med 1 312 årsarbetare. Antalet anställda har ökat med 34 årsarbetare under året. Det gemensamma uppdraget är att skapa en bra vardag för invånare och besökare i Mönsterås kommun. Mönsterås kommuns verksamheter består till största del av personal och de anställda är kommunens absolut viktigaste resurs. Detta innebär också att personalkostnaderna är kommunens i särklass största kostnader.

Förvaltningsberättelse

Inledning till förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsens syfte är att ge en övergripande bild av kommunen och kommunkoncernen det gångna året.

Kommunala verksamheter och kommunalägda bolag kallas tillsammans för kommunkoncern eller den kommunala koncernen. I förvaltningsberättelsen beskrivs alla verksamheter och bolag i kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling

I flerårsöversikten i tabell 1 ges en snabb och översiktlig bild av Mönsterås kommun och kommunkoncernens ekonomiska ställning för verksamhetsåret 2022 samt i jämförelse med de fyra närmaste föregående åren. Nedan kommenteras ett par av nyckeltalen, i övrigt hänvisas till detaljerade analyser längre fram i årsredovisningen. För de nyckeltal som redovisas per kommuninvånare har folkmängden i kommunen per 31:e december respektive år använts.

I tabellen framgår att kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat för året på +33,3 mnkr. Resultatet för kommunkoncernen är svagare än föregående årsresultat på +75,4 mnkr, vilket till största del beror på att Mönsterås Kommun redovisar ett lägre resultat 2022 jämfört med 2021.

Kommunens resultat uppgår till 22,6 mnkr. Årets resultat påverkas av att finansnettot är negativt, vilket till stor del beror den negativa värdeutvecklingen av kommunens placeringar av pensionsmedel.

Nettokostnaderna per kommuninvånare ökar och uppgår till 69 607 kronor per kommuninvånare, vilket innebär en ökning med 2,5 % jämfört med föregående år.

Nettoinvesteringar i kommunen uppgår till 140,7 mnkr och är den högsta investeringsnivån under femårsperioden.

Då investeringsnivån varit hög under året har även kommunens låneskuld ökat och uppgår nu till totalt 320,0 mnkr.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd, 31:e december	13 276	13 258	13 264	13 430	13 565
Folkmängd, 1:e november året innan (skatteunderlagsbas)	13 264	13 312	13 455	13 565	13 487
Antal tillsvidareanställda	1 279	1 257	1 285	1 249	1 224
Personalkostnader (mnkr)	779,5	754,6	747,7	740,3	710,0
Kommunalskatt (exkl. kyrkoavgift)	22,21 %	22,21%	22,21%	21,41%	21,41%
Skatteintäkter & statsbidrag (mnkr)	964,3	928,0	891,5	828,3	792,2
Skatteintäkter & statsbidrag per kommuninvånare (kr)	72 635	69 995	67 212	61 675	58 400
Nettokostnader per kommuninvånare (kr)	69 607	67 929	66 616	64 133	59 926
Årets resultat - kommunen (mnkr)	22,6	65,0	17,1	-2,4	-9,5
Årets resultat - koncernen (mnkr)	33,3	75,4	19,1	1,0	-10,2
Årets resultat per kommuninvånare (kr)	1 702	4 903	1 286	-180	-702
Nettoinvesteringar - kommunen (mnkr)	140,7	65,8	119,1	115,5	130,6
Nettoinvesteringar - koncernen (mnkr)	177,7	104,9	164,2	169,6	181,0
Nettoinvesteringar per kommuninvånare (kr)	10 598	4 963	8 979	8 600	9 629
Låneskuld - kommunen (mnkr)	320,0	265,0	265,0	200,0	90,0
Låneskuld - koncernen (mnkr)	841,7	784,3	775,6	686,6	573,1
Låneskuld per kommuninvånare (kr)	24 104	19 988	19 979	14 892	6 635
Borgensåtagande & ansvarsförbindelser (mnkr)	792,8	784,2	772,4	775,6	763,6
inom koncernen	551,3	539,0	516,5	503,1	484,1
pensionsskuld inklusive löneskatt	200,1	205,9	209,0	218,0	224,5
övrigt	41,4	39,3	46,9	54,5	55,0
Borgensåtagande/ansvarsförbindelse per kommuninvånare (kr)	59 717	59 149	58 233	57 751	56 292
Finansnetto (mnkr)	-17,6	37,6	9,2	30,6	11,2
Totala tillgångar (mnkr)	1 535,5	1 451,2	1 373,2	1 258,0	1 149,8
Eget kapital - kommunen (mnkr)	880,2	857,6	792,5	775,5	775,4
Eget kapital - koncernen (mnkr)	1 006,2	973,0	897,5	872,0	864,8
Soliditet - kommunen	57%	59%	58%	62%	67%
Soliditet - koncernen	45%	46%	44%	47%	49%
Likviditet - kommunen	212%	216%	179%	160%	134%
Likviditet - koncernen	201%	208%	173%	151%	127%

Tabell 1, flerårsöversikt

Definitioner nyckeltal:

Nettoinvesteringar: Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag

Soliditet: Eget kapital / med totalt kapital.

Likviditet: Omsättningstillgångar – förråd m.m / kortfristiga skulder

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, i två helägda bolag; Mönsterås Holding AB och Mönsterås Bostäder AB samt i delägda bolaget Emåbygdens Vind AB. Mönsterås Holding AB äger i sin tur tre bolag, Ålem Energi AB, Mönsterås Utvecklings AB samt Vattenpalatset i Mönsterås AB. Alla bolag, exklusive Emåbygdens vind AB, är till 100 % ägda av Mönsterås kommun och kommunen utövar sitt ägaransvar och sin ägartillsyn dels via bolagsstämmor, dels via ägardirektiv som fastställs av kommunfullmäktige. Emåbygdens Vind AB ägs till 40 % av Mönsterås kommun.

Bolagen bedriver verksamhet inom områdena bostäder, uthyrning av industrilokaler, eldistribution/elproduktion, bad och rekreation samt vindkraft. Samtliga bolag drivs som aktiebolag, undantaget dotterbolaget till Mönsterås Utvecklings AB som drivs som kommanditbolag. Tre av bolagen ingår i en aktiebolagsrättslig koncern där Mönsterås Holding AB utgör moderbolag.

Samtliga bolag bedriver sina verksamheter under eget verksamhetsmässigt och ekonomiskt ansvar. Ansvarförhållandet regleras enligt aktiebolagslagen.

I den sammanställda redovisningen, som består av resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys, har ekonomiska transaktioner mellan kommun och bolag samt mellan de kommunala bolagen eliminerats. Den sammanställda redovisningen gör det därmed möjligt att göra analyser och bedömningar av kommunens totala ekonomiska åtaganden. Den sammanställda redovisningen presenteras under avsnittet "finansiell rapportering" på sidorna 52-65.

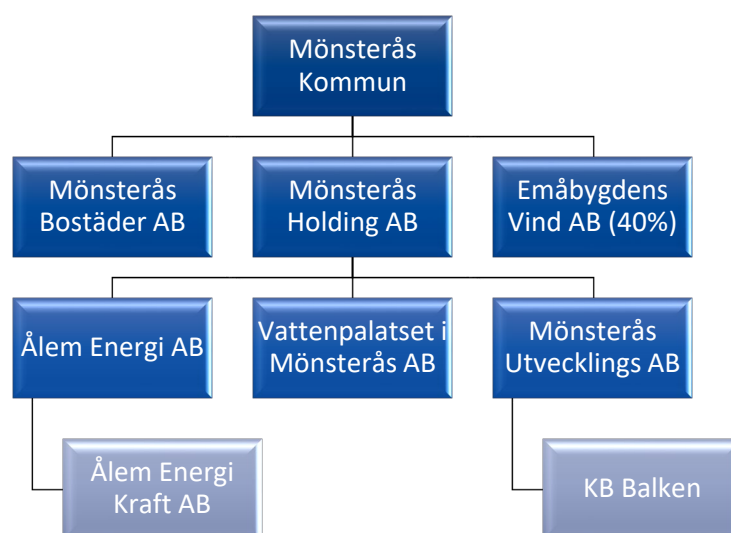

Bild 1: Den kommunala koncernen, organisationsschema.

Utöver kommunens bolag finns två samverkansföretag; Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens försäkringar, samt Kommuninvest Ekonomisk förening där kommunens låneportfölj finns.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen samt ytterligare sex nämnder; miljö- och byggnadsnämnd, barn- och utbildningsnämnd, kultur- och fritidsnämnd, socialnämnd, valnämnden och krisledningsnämnden. De olika nämndernas verksamheter och ansvarsområden beskrivs i bilaga 1.

Bild 2: Organisation Mönsterås Kommun

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Kommunens verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Det internationella ekonomiska läget, näringslivet och arbetsmarknadens utveckling, politiska beslut av riksdag och regering samt utvecklingen i regionen är sådana saker som påverkar kommunens utveckling. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör bedömningar av förutsättningarna som sammanfattas kort i detta avsnitt.

Globalt

SKR bedömer att en global inbromsning väntar. Den globala konjunkturen tyngs allt mer av den höga inflationen och den kraftiga ränteuppgången. Den ekonomiska politiken görs nu mindre expansiv världen över, genom räntehöjningar.

Det pågående kriget i Ukraina har medfört enorma ekonomiska konsekvenser för Ukraina men även Europa påverkas; direkt via råvarupriser och brist på främst naturgas. Förutom högre energipriser, innebär leveransproblem av naturgas att varuproduktionen blir hotad, speciellt i Tyskland. Högre importpriser (via högre energipriser) och mindre lönsam export genom en försvagad växelkurs försämrar nu Europas bytesförhållande med omvärlden. Den europeiska bruttonationalprodukten (BNP) bedöms falla under 2023, och då främst i Tyskland.

Den globala tillväxten bedöms framför allt drivas av asiatiska ekonomier under kommande år.

Sverige

Svensk konjunktur är på väg att försvagas. SKR bedömer att den återhämtning som skedde efter pandemin kommer att brytas. Effekterna av den penningpolitiska åtstramningen, liksom den höga inflationen bidrar allt mer till att minska efterfrågan. Tillväxten i Sverige bedöms därmed bli svag och en fas med sjunkande BNP under 2023 är sannolik. Den höga inflationen bedöms dock falla tillbaka 2023. Även om inflationen bedöms falla tillbaka nästa år kommer hushåll, företag och kommuner tvingas leva med en varaktigt högre prisnivå, samt högre räntor än vad som gällde tidigare.

SKR bedömer att den svenska konjunkturen kommer bli svag även 2024 och att först 2025 kommer nästa konjunkturuppgång.

I tabell 2 redovisas ett antal prognosindikatorer för åren 2022-2026. Tabellen belyser den prognostiserade minskning av BNP som beskrivits. Arbetslösheten bedöms öka kommande år då Sverige går in i lågkonjunktur. KPI indikerar att inflationen faller tillbaka under 2023 och blir betydligt lägre åren därefter.

Prognosindikatorer (%)	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,8	-0,6	1,4	2,4	2,6
Arbetslöshet	7,5	8,3	8,6	8,0	7,6
KPI (Konsumentprisindex)	8,2	7,9	1,1	1,5	1,9

Tabell 2: Prognosindikatorer. Källa: Statistiska Centralbyrån, SKR

Kommunernas ekonomi

År 2022 slutar som ett bra ekonomiskt år för många kommuner, trots en hög inflation, flyktingar från Ukraina och geopolitisk osäkerhet. Trots det starka resultatet är kostnadsutvecklingen relativt hög. En viktig förklaring till de goda resultaten är starkare utveckling av skatteunderlaget jämfört med budget. Men resultaten innehåller också en markant försämring av finansiella poster.

Efter flera år med starka resultat väntar nu tuffare år med osäkerhet kring konjunkturen men också betydligt högre pensionskostnader.

Tabell 3 visar SKRs, Ekonomistyrningsverkets (ESV) samt regeringens prognoser för utveckling av skatteunderlaget de kommande åren.

Förändring skatteunderlagets utveckling (%)	2022	2023	2024	2025	2026
SKR, dec 2022	5,2	3,6	4,4	4,3	4,0
SKR, nov 2022	5,2	4,0	4,5	4,1	4,0
ESV, sep 2022	5,1	4,7	3,9	3,7	-
Regeringen, nov 2022	5,1	4,0	3,5	5,4	-

Tabell 3: Prognoser skatteunderlagets utveckling. Källa: SKR:s cirkulär 22:54

Arbetsmarknad

Den totala arbetslösheten, det vill säga den öppna arbetslösheten inklusive arbetsmarknadsåtgärderna i Mönsterås kommun, uppgår till 5,7 %, vilket kan jämföras med föregående år då arbetslösheten uppgick till 6,5 %. Enligt statistik från Arbetsförmedlingen uppgår den totala arbetslösheten i Kalmar län till 6,1 % och till 6,6 % för riket som helhet.

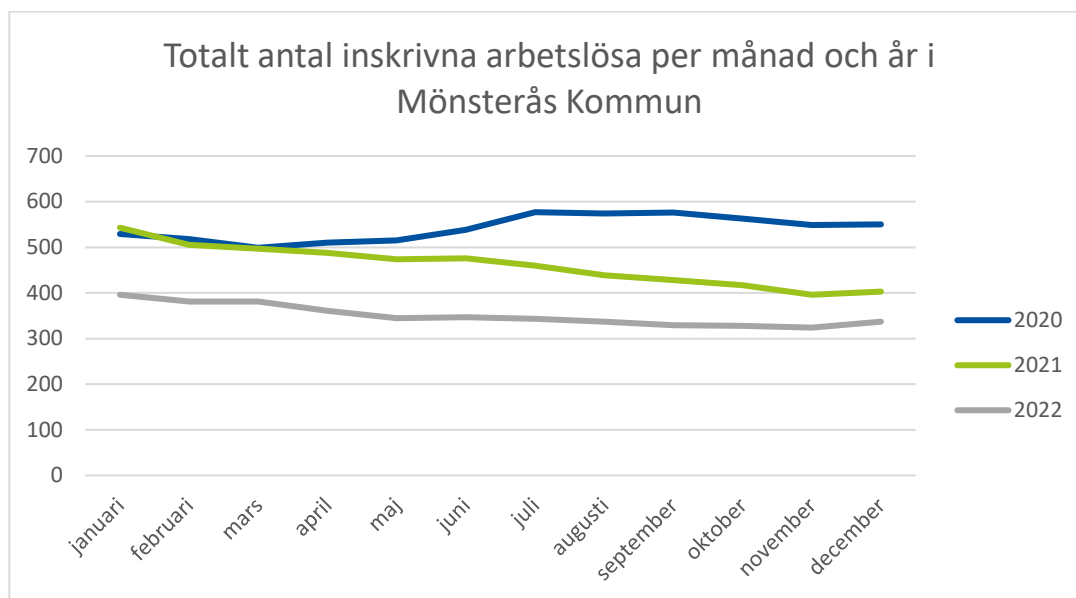

Diagram 1: Totalt antal inskrivna arbetslösa per månad och år i Mönsterås. Källa: Arbetsförmedlingen

Arbetslösheten i Mönsterås kommun har minskat under 2022. Totalt är det 337 personer i kommunen som är öppet arbetslösa och sökande i program per 31 december 2022. Motsvarande antal föregående år var 403 personer.

Under 2022 har 410 personer inskrivna på arbetsförmedlingen i Mönsterås fått ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Ungdomsarbetslösheten är betydligt högre än den totala arbetslösheten, både i Mönsterås kommun (8,2 %) och totalt i Kalmar län (8,5 %). Mönsterås kommun hade per 31 december 2022 48 personer i åldern 18-24 år som var arbetslösa. Detta kan jämföras med 51 personer vid föregående årsskifte.

Per 31 december var 164 utrikesfödda personer i Mönsterås kommun arbetslösa, vilket kan jämföras med föregående år då antalet utrikesfödda i arbetslöshet uppgick till 216 personer. Antalet arbetslösa i gruppen har minskat med 52 personer under året, men relativt sett är arbetslösheten hög i denna grupp, 18,3%. Snittet i riket uppgår till 16,6 %.

Diagram 2 visar att antal arbetstillfällen i Mönsterås kommun har ökat de senaste 10 åren förutom år 2019 då antalet arbetstillfällen minskade något. Totalt finns det 1 562 arbetsställen och 4 723 antal anställda inom kommunen per 31 december 2022. Föregående år var motsvarande siffror 1 554 arbetsställen och 4 652 antal anställda.

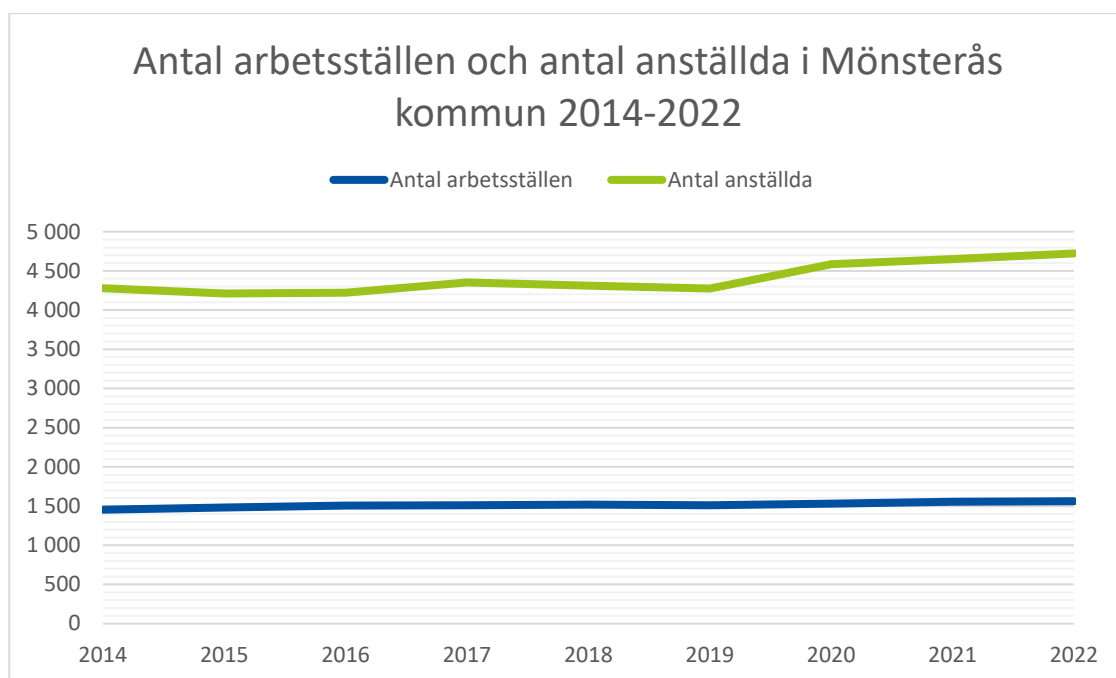

Diagram 2: Antal arbetsställen och antal anställda i Mönsterås kommun 2013-2022, Källa: SCB

Av diagram 3 kan man utläsa att i Mönsterås kommun är flest personer anställda inom vård och omsorg, sociala tjänster samt inom tillverkning. Totalt arbetar 2 333 personer inom dessa två branscher. Utbildning är den tredje största branschen där flest arbetar inom kommunen.

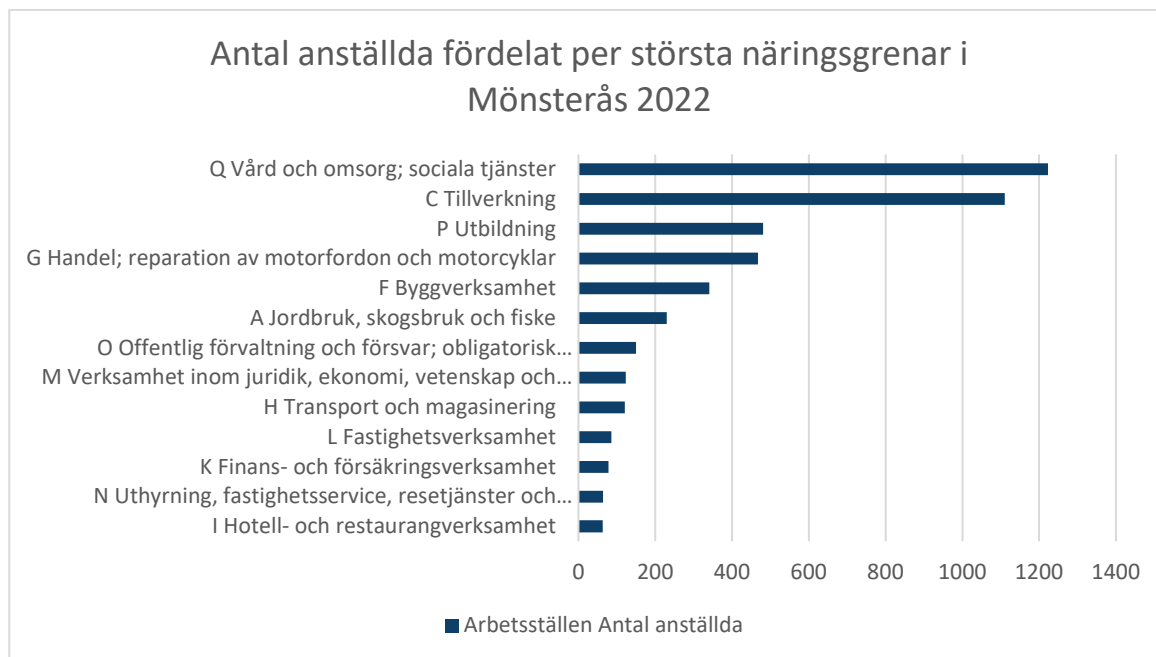

Diagram 3: Antal anställda inom de största näringsgrenarna i Mönsterås kommun 2022. Källa: SCB.

Befolkningsutveckling

Folkmängden i Mönsterås kommun minskade med 4 % under perioden 1999 till 2012. Mellan åren 2012 och 2018 ökade befolkningen till följd av fler nyanlända. Under åren 2019 till 2021 var befolkningsutvecklingen nedåtgående. Under året 2022 har befolkningen i kommunen återigen ökat.

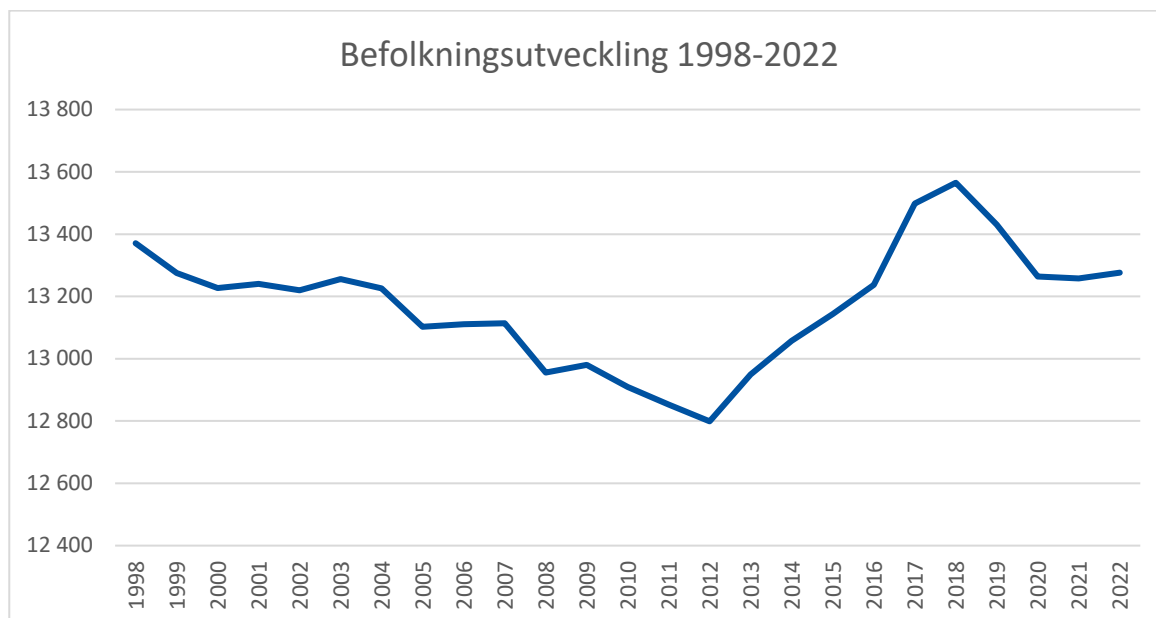

Diagram 4: Befolkningsutveckling 1999-2022 i Mönsterås kommun. Källa: SCB

I tabell 4 visas en sammanställning över befolkningsförändringarna i kommunen under 2022 och 2021. Per den 31 december 2022 hade Mönsterås kommun en folkmängd på 13 276 invånare, vilket innebär en ökning med 18 personer under året. Under 2022 föddes 115 barn medan 143 personer avled, detta leder till ett negativt födelsenetto på -28 personer. Både

utrikes flyttningsnetto och inrikes flyttningsnetto var positivt under 2022, det vill säga det flyttade in fler personer i kommunen än vad som flyttade ut.

Befolkningsförändringar	2022-12-31	2021-12-31
Folkmängd	13 276	13 258
Förändring under året	18	-6
Födda	115	146
Döda	-143	-138
Födelsenetto	-28	8
Invandringar	68	56
Utvandringar	-34	-24
Utrikes flyttningsnetto	34	32
Inflyttningar, inrikes	623	662
Utflyttningar, inrikes	-611	-708
Inrikes flyttningsnetto	12	-46

Tabell 4: Befolkningsförändringar 2021 och 2022 i Mönsterås kommun. Källa: SCB.

Åldersfördelning

En av de viktigaste planeringsförutsättningarna för kommunens ekonomi är befolkningsutvecklingen samt hur fördelningen mellan olika åldersgrupper ser ut, det vill säga kommunens demografi.

Diagram 5 visar åldersfördelningen för olika åldersklasser i Mönsterås kommun. Av kommunens totala befolkning är 2 884 invånare mellan 0-19 år, 6 791 invånare är mellan 20-64 år och 3 601 invånare är över 65 år. Av samtliga invånare är 6 724 män och 6 552 kvinnor.

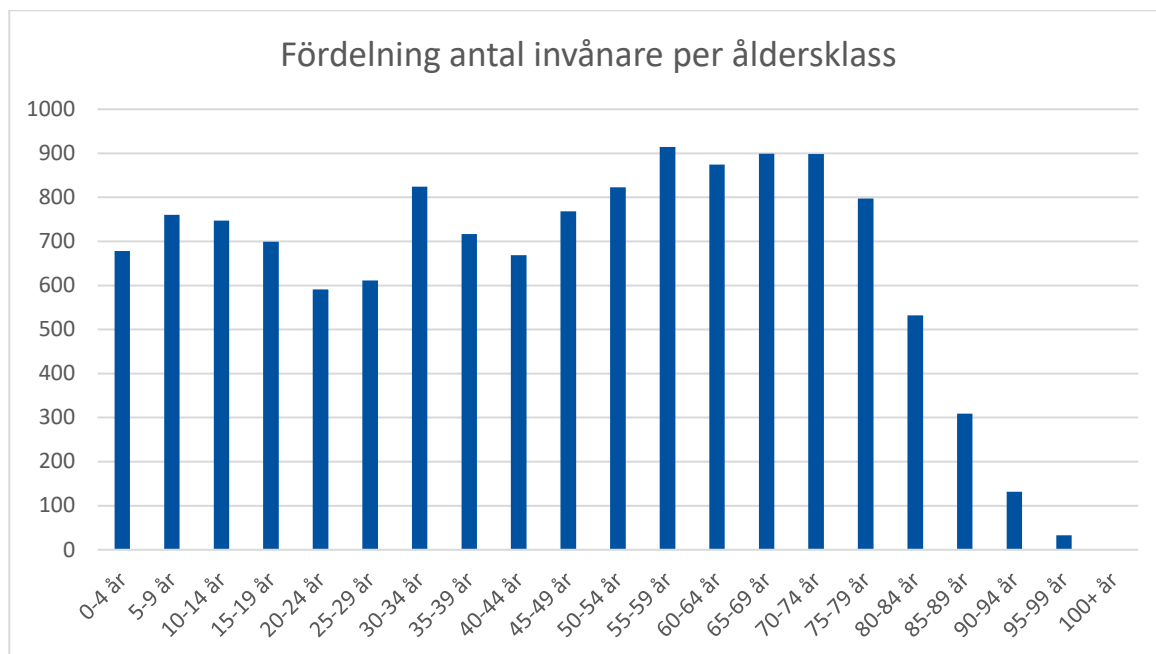

Diagram 5: Åldersfördelning i Mönsterås kommun i december 2022. Källa: SCB.

Tillväxt Mönsterås

Mönsterås kommun arbetar för att stärka tillväxten genom att öka befolkningen, förbättra infrastrukturen och öka attraktionskraften för besöksnäringen. Det är några av våra övergripande mål som även beskrivs i detalj i vår tillväxtstrategi.

Vi ska bli fler i Mönsterås

Ett av målen i tillväxtstrategin är att vi ska bli fler i Mönsterås kommun – fler personer som bor och arbetar i kommunen.

En viktig faktor för att nå målet är att kommunen ska ha attraktiva tomter och lägenheter. Därför arbetas det aktivt med att ta fram planer för ny tomtmark och tillsammans med det kommunala bostadsbolaget säkerställs att det finns tillgång till lägenheter i alla tätorter.

En annan förutsättning för att bo i kommunen är tillgången till arbete. Mönsterås kommun är stolta över det arbete som görs genom arbetsmarknadsenheten för att minska arbetslösheten för de som är längst ifrån arbetsmarknaden. Arbetet har gett gott resultat genom de olika projekt som kommunen ordnade det senaste året och genom den ständiga dialogen mellan arbetsmarknadsenheten, individ- och familjeomsorgen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Kommunen är sammankallande till ett näringslivsråd där, förutom företagsrepresentanter innefattar bland annat Svenskt näringsliv, Almi företagspartner med flera med syfte att ge en plattform för företagen att samverka i och få en bra information. Näringslivsrådet ger en god inblick i vilka frågor som är viktiga för företagen och en av dessa är bemanningsfrågor.

För att fler ska veta var vi finns i landet och vilja flytta hit finns ett samarbete med regionen och samtliga kommuner i Kalmar län där marknadsföringskanalen Flyttahit.nu drivs.

Enkla och säkra vägar till och genom Mönsterås

Det ska vara säkert att ta sig till och inom Mönsterås kommun. Sedan flera år tillbaka arbetar kommunen tillsammans med Trafikverket i infrastrukturprojektet Genomfart Mönsterås utmed E22 för att uppnå detta. Infrastrukturprojektet ska bland annat ge tre nya planfria trafikplatser vid Mönsterås samhälle och en mer säker korsning mellan väg 34 och E22 vid Ålem. Det senare är planerat att genomföras 2023. Utöver planerade arbeten och pågående projekt fortsätter kommunen arbeta tillsammans med Trafikverket och Region Kalmar med den avsiktsförklaring som tecknades 2020 och som ska ligga till grund för arbetet att få in infrastrukturprojektet i en nationell plan framöver. Förhoppningen är att planerna kan bli verklighet under 2030-talets senare del.

Kommunen fortsätter att se över möjligheten att genomföra planerna om en ny busstation utmed E22 vid Parkskolan i Mönsterås som ett eget projekt och därmed kunna genomföra det tidigare än infrastrukturprojektet Genomfart Mönsterås.

Som en del i att säkra gång- och cykelvägar är Mönsterås kommun med och medfinansierar en gång- och cykeltunnel under E22 i projekt Genomfart Mönsterås. Kommunen har under 2022 även medfinansierat underhållsarbetet på väg 641 där Trafikverket byggt vidare på cykelvägen mellan Habbestorp och Kevershäll.

Kommunen och Region Kalmar arbetar tillsammans för att förkorta restiden mellan Kalmar och Linköping genom att bland annat göra järnvägen elektrifierad. Visionen för

Stångådalsbanan är att det ska vara enkelt att pendla från eller till Mönsterås, för att det ska vara möjligt arbetas för ett järnvägsstopp i Ålem och kanske även i Mönsterås. Även godstrafiken är viktig för kommunen och arbete pågår för ett mötesspår utmed sträckan Kalmar och Linköping, samt att det i Sandbäckshult ska finnas ett triangelspår så att gods från en av kommunens stora industrier Södra Cell kan ta emot gods i deras skogskombinat.

Fler ska få uppleva kultur och ha en meningsfull fritid i kommunen

Mönsterås kommun strävar efter att alla ska ha en meningsfull fritid och att uppleva kultur på olika sätt. Det gäller gammal som ung eller om personen har eller inte har särskilda behov eller förmågor. För att kunna erbjuda upplevelser, lärande eller eget skapande och möjlighet att delta på sociala plattformar samarbetar kommunen med föreningslivet, institutioner och studieförbund. Ett bra föreningsliv ger en bättre livskvalitet, som i sin tur bidrar till att människor trivs och gör bra ifrån sig på jobbet och i skolan.

Barn och unga är en av kommunens särskilt prioriterade målgrupper. När föreningarna drabbades hårt av pandemin med inställda verksamheter eller högre kostnader i samband med omställningar ändrades de bidrag föreningar kan söka, och anpassades efter de omständigheter som var.

Här ska vi trivas och fler ska vilja komma hit

I Mönsterås kommun finns det bästa friluftslivet i länet och kommunen är bland de 30 bästa kommunerna i landet. Under pandemiåren ökade intresset och därmed underlaget för friluftsliv och naturturism i kommunen samt efterfrågan på vandringsleder, cykelleder, camping och ställplatser ökade och verksamheterna kunde utökas inom området.

Visionen är att Mönsterås kommun ska ha smålandskustens bästa service och bemötande. Med kommunens geografiska läge med vacker natur i skog, längs kusten och åar och flera lokala besöksmål som köpingar och vandringsleder tillsammans med ett gott samarbete med besöksnäringen och föreningslivet i kommunen samt närheten till regionala besöksmål finns goda förutsättningar för en utvecklad besöksnäring. Arbete pågår med att fortsätta att utveckla kommunens attraktionskraft för både inhemska och utländska turister. Det görs genom att ta fram fler och strategiskt bra ställplatser.

Turismen under sommaren 2022 följde samma mönster som året innan, genom att den inhemska turismen står för den större andelen turism. Antalet besökare på kommunens turistbyrå fortsätter att öka men är ännu inte uppe i samma antal besökare som innan pandemin, anledningen till tappet beror på minskning av utländska turister som ännu är mer försiktiga i sitt resande.

I satsningar och samarbeten med lokala aktörer kan man se att antalet gästnätter, främst med husbil och camping, har ökat markant under säsongen maj till september. Totalt har antalet övernattningsnätter i kommunen hos hotell, campingar, ställplatser och gästhamnar ökat och uppgår till cirka 18 000 under 2022. Den största ökningen står campingarna för.

Plats för fler med hållbar planering och attraktiva boenden

Kommunens planarbete har under 2022 präglats av arbetet med ny översiktsplan. Ett arbete som planeras pågå även under nästa år, 2023. Under 2021 vann tre större planprojekt lagakraft och arbete har fortsatt med dessa under 2022. Dels ett planprojekt norr om Timmernabben som möjliggör ungefär 20 större naturnära tomter, dels en detaljplan i

centrala Mönsterås som möjliggör uppförandet av en ny hälsocentral och dels en plan för hamnprojektet i Mönsterås samhälle. I hamnprojektet ingår förutom uppförandet av ett åttavåningshus med 14 lägenheter, att kommunen anlägger en allmän yta i området med syftet att skapa ett attraktivt och inkluderande vardagsrum utomhus för kommunens invånare. Under 2022 pågick ytterligare två privata bostadsprojekt söder om Mönsteråsviken, och Mönsterås Bostäder invigde åtta lägenheter vid Nabbevägen i Timmernabben.

Under 2021 var tomtförsäljningen stark i Timmernabben och alla kommunens tomter blev sålda, vilket resulterade i att kommunen beslutade att exploatera 20 nya tomter i Timmernabben under 2022 till 2023. Ortsanalysen för Fliseryd under 2021 präglades av en stor medborgardialog som resulterade i ett antal strategier och handlingspunkter som nu ska genomföras för att göra samhället mer attraktivt och skapa fler boenden.

Vatten- och avloppsfrågor är viktiga i kommunens strategiska tillväxt- och hållbarhetsarbete. Här finns ett stort fokus på förnyelse, miljö och klimat. Det är ämnen som ska bearbetas i översiktsplaner och som verksamheter inom vatten- och avloppsfrågor arbetar med i dag. Ett exempel är förnyelsearbetet av kommunens vatten- och avloppsanläggningar, som även är den största utmaningen framåt för kommunen inom området.

Här ska företag och entreprenörer trivas i ett gott näringslivsklimat

Mönsterås kommun ska ha smålandskustens bästa service och bemötande, för oss är näringslivsklimatet, entreprenörskap och företagande viktigt. Genom att regelbundet samla ett näringslivsråd för att stämna av läget bland kommunens företag upprätthålls ett gott klimat. I näringslivsrådet finns representanter från kommunen, företag och handeln samt intresseorganisationer.

Enligt Svenskt Näringslivs ranking 2022 av företagsklimatet kommer Mönsterås kommun på plats 42 av Sveriges 290 kommuner. Dessutom är Mönsterås kommun högst rankad av kommunerna i Kalmar län. Mönsterås ligger i tio-i-topp av landets kommuner när det gäller kommunal service och bemötande vid handläggning av företagsärenden samt dialogen med kommunens beslutsfattare. I det sammanfattande omdömet i rankingen om företagsklimatet ligger Mönsterås kommun på plats 8, det är ett omdöme som viktas så högt som en tredjedel i den totala rankingen. Genom företagsbesök där näringslivschefen och representanter från kommunen och politiken besöker lokala företag förbättras och stärks det goda företagsklimatet.

Mönsterås kommun arbetar ständigt med att stärka sin position som en bra kommun att starta och driva företag i. Mönsterås kommun har tillsammans med Mönsterås Utvecklings AB upparbetat ett stort antal samarbetspartners och nätverk, med syfte att främja det lokala näringslivet. Tillsammans med lokala företag och entreprenörer finns kommunen representerad på Elmia Subcontractor i Jönköping varje år, en underleverantörmässa för tillverkningsindustrin.

På 2022 års Elmia Subcontractor besökte även elever från teknikcollage mässan. Samarbetet mellan näringslivet, Industrins ostkustcentrum (IOC) och Mönsterås kommun är en av kommunens framgångsfaktorer både för att stärka samverkan med näringslivet ihop med skolan, men också för att möta kommande kompetensbehov lokalt som förväntas öka inom industrisektorn. Besöket var bara en av många aktiviteter som ordnades under året.

För att öka intresset bland gymnasieungdomar att i framtiden driva ett eget företag erbjuder kommunen en möjlighet för ungdomar att under sommaren bli en egen sommarföretagare. Under 2022 samarbetade kommunen med Ung Företagsamhet (UF). Som stöd i sitt företagande erbjöd kommunen ungdomarna digitala utbildningar och fysiska kurser och informationstillfällen samt enskilda uppföljningar för konsultinsatser.

Bra skolor ger bra tillväxt och en bättre framtid

Skola och utbildning är en lika självklar fråga för Mönsterås kommun som att skapa en attraktiv kommun och god tillväxt. Målet är att skolan ska vara en trygg plats för eleven och att den utbildning som erbjuds ger goda förutsättningar för elevens fortsatta studier och yrkesliv. Mönsterås kommun tror även på en samverkan mellan näringsliv och skola där företag kan ta vara på framtida medarbetare.

Antalet elever i varje årskull har under många år varit relativt stabilt, med ungefär 140-150 barn i varje och något mindre årskullar för barn födda 2007, 2008 och 2019. Det syns ingen trend på ökning eller minskning av elevunderlaget generellt, men det varierar en del mellan årskullarna.

Grundskolans elevantal har under några år ökat, men 2021 och 2022 minskade elevantalet när asylboendet i kommunen stängde. Man ser en ökande trend att elever från grundskolan går i annan huvudmans regi, ökningen syns framför allt i årskurs 7 när eleverna byter från mellanstadiet till högstadiet men även när eleverna väljer gymnasieprogram. För att förstå varför trenden ökar och kunna motverka den så elever väljer att stanna kvar i kommunens skolor startade kommunen ett värdegrundsarbete under 2022.

Inför höstterminen 2022 antog Mönsteråsgymnasiet 31 elever till nationellt program. 17 elever började på studieförberedande program, 14 elever började på yrkesförberedande program och 23 elever började på introduktionsprogrammet. Vård- och omsorgsprogrammet och industriprogrammet startade inte nya klasser till höstterminen 2022.

Antalet elever på vuxenutbildningen har legat på en stadigt hög nivå de senaste åren, men nu syns en minskning under 2021 och 2022. Även denna minskning kan härledas till stängningen av asylboendet i Blomstermåla.

Kulturskolan i Mönsterås kommun är en kreativ verksamhet med stort utbud av ämnen för barn och ungdomar. Drygt 230 elever läser ett eller flera ämnen på kulturskolan, det är ungefär lika många elever som var inskrivna på kulturskolan året innan.

Här ska alla som får stöd och omsorg känna sig trygga och ha en meningsfull fritid

Mönsterås kommun erbjuder stöd, vård och omsorg till människor i alla åldrar och i många olika livssituationer. Kommunen arbetar för att äldre människor får leva och bo självständigt under trygga förhållanden och har en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Äldreomsorgens insatser präglas av respekt för den enskilde och bygger på inflytande och delaktighet.

Mönsterås kommun har valfrihetssystem i hemtjänsten. Det innebär att den som har hemtjänst kan välja mellan kommunen och/eller olika privata leverantörer att utföra beviljade insatser. Genom att ha valfrihetssystem görs personer med hemtjänst mer delaktiga

i sin omsorg. Men under 2022 sa det företag som under ett antal år varit ackrediterat för att bedriva hemtjänst i kommunen upp sitt avtal.

Kommunen har sex särskilda boenden för personer med omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser. Efterfrågan och utbudet på boende stämde väl överens under 2022, vilket även gjorde att personer som beviljades boende väntade högst tre månader på sitt boende. Kommunen ser ständigt över behovet av särskilt boende och dess lokaler. Som exempel fortsätter arbetet med på Allégården, där lokaler har färdigställts för hälso- och sjukvårdens personal. Det vill säga enheterna för sjuksköterskor samt rehabpersonal.

Det ska kännas tryggt att komma hem efter vistelse på sjukhus, och alla ska få den vård de behöver. Därför samverkar kommunen med Region Kalmar län, sjukvården, för att brukare och patienter ska få rätt vård och omsorg.

Alla människor har samma behov och rättigheter, men ibland behövs särskilda lösningar. Kommunen har både boende och daglig verksamhet för personer som har rätt till stöd genom lagen om stöd och service (LSS). Under 2022 har kommunen fortsatt med utrednings- och förberedelsearbetet om behovet av bostäder med särskild service enligt LSS. Kommunen har även förhandlat fram ett nytt hyreskontrakt för aktivitetshuset Måsen. Under året har kommunen också påbörjat en ombyggnation för att samla administrationen för omsorgen för personer med funktionsnedsättning och annan berörd verksamhet i lokaler nära varandra.

För att vården i Sverige ska vara fortsatt effektiv och kunna möta nya behov och en befolkningsutveckling med fler äldre på ett bättre sätt, krävs en omställning i hela vårdkedjan alltifrån sjukhusvård och primärvård till kommunal omsorg. Omställningen kallas Nära vård och kommunen samverkar med Region Kalmar län och övriga kommuner i länet för att utveckla det nya arbetssättet.

Finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultatutveckling och ekonomisk ställning för kommunen och kommunkoncernen används den så kallade RK-modellen. Det är en analysmodell som utgår från fyra finansiella aspekter: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Målsättningen med RK-modellen är att kontrollera att kommunen har en god ekonomisk hushållning, att kommunen använder sina pengar på ett kostnadseffektivt sätt.

Resultat – hur är balansen mellan kommunens intäkter och kostnader för året och över tiden?

Kapacitet – vilken kapacitet har kommunen att långsiktigt möta finansiella svårigheter?

Risk – föreligger det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Kontroll – vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat – kapacitet kommunen

Årets resultat

Mönsterås kommun redovisar ett positivt resultat för året på +22,6 mnkr. Detta kan jämföras med det budgeterade resultatet på +4,4 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse på +18,2 mnkr. Föregående års resultat uppgick till +65,0 mnkr.

RESULTATRÄKNING (mnkr)	Not	Budget 2022	Kommun 2022	2021
Verksamhetens intäkter	3	199,1	270,8	263,0
Verksamhetens kostnader	4	-1 068,8	-1 130,1	-1 099,6
Avskrivningar	5	-66,8	-64,8	-64,0
Verksamhetens nettokostnad		-936,5	-924,1	-900,6
Skatteintäkter	6	654,0	672,0	649,3
Generella statsbidrag och utjämning	7	281,6	292,2	278,7
Skatteintäkter och statsbidrag		935,6	964,3	928,0
Verksamhetens resultat		-0,9	40,2	27,4
Finansiella intäkter	8	10,3	21,2	45,1
Finansiella kostnader	9	-5,0	-38,7	-7,4
Finansnetto		5,3	-17,6	37,6
Årets resultat		4,4	22,6	65,0

Tabell 5: Resultaträkning kommunen, 2021-2022

Årets starka positiva resultat beror främst på att skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning har ökat med 28,7 mnkr mer än budgeterat. Även kommunens nettokostnader resulterade i en positiv avvikelse från budget med +12,4 mnkr. Gällande kommunens finansnetto görs en negativ avvikelse från budget med -22,9 mnkr, vilket förklaras av den negativa börsutvecklingen som varit under året. De realiserade förlusterna uppgår till -29,2 mnkr.

Nämnderna och förvaltningarna visar på ett totalt underskott på -3,5 mnkr för 2022. I tabell 6 presenteras nämndernas utfall under året i tusen kronor (tkr). Årets största negativa

budgetavvikelse i kronor finns hos tekniska förvaltningen på -3,5 mnkr. Underskottet orsakas främst av de ökade elkostnaderna men även ökade kostnader för driv- och livsmedel. Förvaltningen fick under året en budgetökning på 1,9 mnkr från kommunstyrelsen till följd av de ökade elkostnaderna.

Barn- och utbildningsnämnden resultat för året är en positiv budgetavvikelse på +3,0 mnkr. Förvaltningen har under året arbetat med att minska personalkostnaderna men även mottagit mer intäkter än budgeterat, främst i form av statsbidrag.

Miljö- och byggnadsnämndens resultat för året är ett underskott på -1,1 mnkr. Underskottet härleds främst till ökade kostnader för bostadsanpassning.

Övriga nämnder redovisar ett underskott på -2,0 mnkr, vilket beror på det ägartillskott som kommunen lämnar till Mönsterås Holding AB. Ägartillskottet är i sin tur kopplat till det koncernbidrag som Vattenpalatset i Mönsterås AB får.

Kommunledningsförvaltningen, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden redovisar budget i balans för året. Socialnämnden har under året stora negativa budgetavvikelser för bland annat personalkostnader och placeringskostnader. Socialnämndens resultat för året förklaras av de ökade statsbidrag som erhållits på närmare 22,4 mnkr samt den budgetökning nämnden fick på 4,0 mnkr av kommunstyrelsen.

Nämndernas ekonomi beskrivs mer ingående i bilaga 1.

Nämnd/förvaltning (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mot budget
Kommunledningsförvaltningen	89 136	89 133	3
Tekniska förvaltningen	121 892	125 350	-3 458
Miljö- och byggnadsnämnden	8 689	9 757	-1 068
Kultur- och fritidsnämnden	14 182	14 259	-77
Barn- och utbildningsnämnden	301 638	298 608	3 030
Socialnämnden	367 853	367 784	69
Övriga nämnder	5 186	7 234	-2 048
Summa	908 576	912 125	-3 549

Tabell 6: Utfall för respektive nämnd/förvaltning 2022

Mönsterås kommun har redovisat positiva resultat under hela 2000-talet med undantag för 2018 och 2019, se diagram 6. De starka resultaten för åren 2005 - 2017 beror bland annat på engångsintäkter i form av markförsäljningar, engångsintäkter som uppkommit genom försäljning av aktier i Kalmar Läns Pensionsförvaltning AB (KLP), återbetalning från AFA försäkring samt stora statliga tillskott med anledning av det stora flyktningmottagandet 2015-2017. För åren 2018-2019 var motsvarande belopp betydligt lägre samtidigt som verksamheternas kostnader ökade väsentligt med anledning av de många nya medborgarna. Åren 2020, 2021 och 2022 visar kommunen på goda resultat. Årets resultat på 22,6 mnkr beror till stor del på ökade skatteintäkter jämfört med budget.

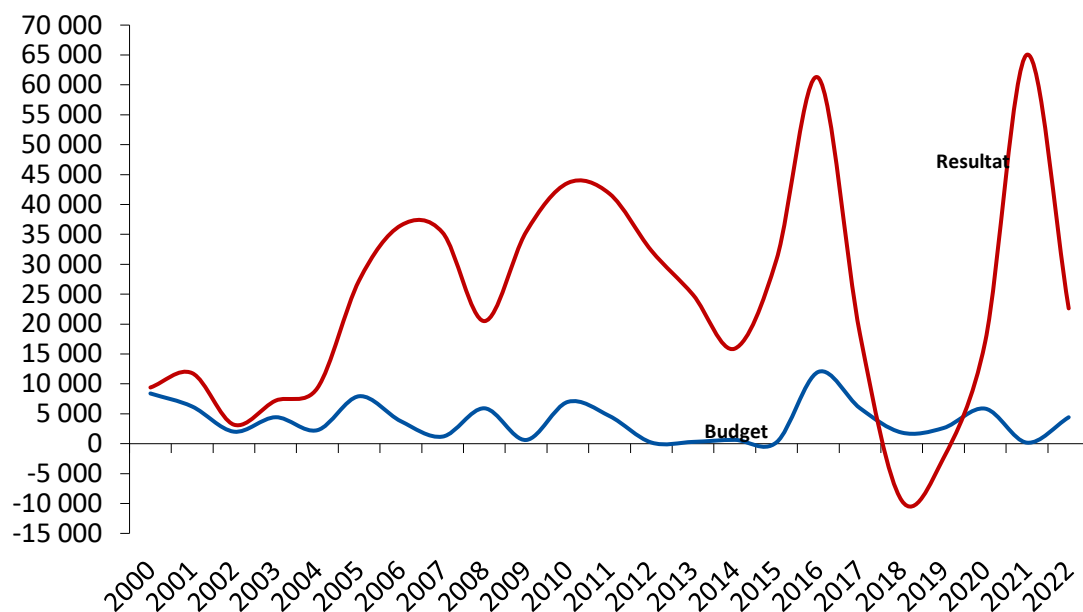

Diagram 6: Budget och resultat för perioden 2000-2022 (tkr).

Nettokostnadsandelar

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett vanligt sätt att belysa detta är att analysera hur stor del olika återkommande kostnader tas i anspråk av erhållna skatteintäkter och generella bidrag, dvs nettokostnadsandelen. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 % har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. En nettokostnadsandel på 98 % kan betraktas som god ekonomisk hushållning för Mönsterås Kommun.

Nyckeltalet, som mäter nettokostnaderna exklusive avskrivningar, anses ge en god bild över hur stor andel av kommunens investeringar som kan finansieras med egna medel. För 2022 uppgår verksamhetens nettokostnader, exklusive avskrivningar, till 89,1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nettokostnadsandelen har förbättrats i år jämfört med de två jämförelseåren.

Kommunens verksamheter består till störst del av personal, vilket märks tydligt genom att över 80 % av verksamhetens nettokostnader är personalrelaterade (personal- och pensionskostnader). Årets kostnader för personal är i nivå med föregående år, men lägre i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag på grund av att dessa ökat jämfört med föregående år.

Finansnettot uppgick år 2022 till 1,8 %, vilket innebar att de finansiella kostnaderna var större än de finansiella intäkterna under året. En förklaring till detta är att Mönsterås Kommun har placerat medel i Kalmar Läns Pensionsförvaltning AB (KLP) som under 2022 haft en negativ utveckling på börsen. Tidigare år har kommunen haft en positiv utveckling på de placerade medlen.

Nettokostnadsandel exklusive årets resultat uppgår till 97,7 %. Andelen har ökat från föregående år främst kopplat till finansnettot.

Kostnader i % av skatteintäkter och generella statsbidrag	2022	2021	2020
Verksamhetens nettokostnad	89,1	90,2	92,2
varav personalkostnader	74,7	75,6	78,5
varav pensionskostnader	6,1	5,7	5,3
Nettokostnadsandel	89,1	90,2	92,2
Avskrivningar	6,7	6,9	6,9
Finansnetto	1,8	-4,1	-1,0
Årets resultat	2,3	7,0	1,9
Nettokostnadsandel exklusive årets resultat	97,7	93,0	98,0

Tabell 7: Nettokostnadsandelar 2020-2022

Självfinansieringsgrad av investeringar

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringar är självfinansieringsgraden, vilket mäter hur stor del av investeringarna som finansieras med årets resultat plus avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 % innebär att kommunen självfinansierar samtliga investeringar som genomförs under året, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks. Ett värde under 100 % innebär att kommunen är tvingad att finansiera en del av investeringarna med att ta likvida medel i anspråk och/eller genom att uppta nya lån.

Självfinansieringsgrad	2022	2021	2020
Investeringar (mnkr)	140,7	65,8	119,1
Avskrivning, andel av investering	46%	97%	51%
Avskrivning + resultat, andel av investering	62%	196%	66%

Tabell 8: Självfinansieringsgrad 2020-2022

Av tabell 8 kan man utläsa att nettoinvesteringarna för 2022 uppgick till 140,7 mnkr, vilket är en högre nivå än summan av årets avskrivningar och årets resultat (87,4 mnkr). Detta ger en självfinansieringsgrad på 62 % för 2022. Självfinansieringsgraden har minskat under året vilket till stor del är en effekt av den höga investeringsnivån. Under året har kommunen lånat ytterligare 55,0 mnkr för att finansiera investeringarna.

Kommunens investeringsbudget för 2022 uppgick till 170,7 mnkr, vilket innebär att 82 % av investeringsbudgeten har förbrukats. Vissa projekt är försenade och innebär att de ingår i den reviderade investeringsbudgeten för 2023 i stället. Läs mer om investeringarna i avsnittet "drift och investeringsredovisning".

Soliditet

Soliditeten visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Måttet visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital. Soliditeten, exklusive pensionsskuld intjänad före 1998, uppgår till 57,32 %, se tabell 9. Vid en beräkning som inkluderar pensionsskulden före 1998 uppgår soliditeten till 44,29 %. Jämfört med föregående år har soliditeten försämrats något avseende båda måtten. Minskningen beror främst på ökning av tillgångar och långfristiga skulder.

Soliditet (%)	2022	2021	2020
Soliditet	57,32	59,09	57,71
Soliditet inkl pensions-skuld före 1998	44,29	44,91	42,54

Tabell 9: Soliditet 2020-2022

Kommunalskatt

Den totala skattesatsen för Mönsterås kommun uppgick till 34,07 % av den beskattningsbara förvärvsinkomsten 2022. Kommunalskatten var 22,21 %, medan skatten till Region Kalmar län var 11,86 %. Den kommunala skatten är oförändrad under 2022 jämfört med 2021.

Genomsnittlig kommunalskatt i Kalmar län är 21,90 % och för riket 20,67 %.

Skattesatser (%)	2022	2021	2020
Mönsterås kommun	22,21	22,21	22,21
Kalmar län (snitt)	21,90	21,90	21,93
Region Kalmar län	11,86	11,86	11,86
Riksgenomsnitt			
Kommuner	20,67	20,71	20,72
Regioner	11,56	11,56	11,56

Tabell 10: Skattesatser 2020-2022. Källa: SCB.

Risk – Kontroll Kommunen

Likviditet

Likviditeten visar kommunens kortsiktiga betalningsförmåga genom att jämföra omsättningstillgångar, såsom likvida medel, kortfristiga placeringar och kortfristiga fordringar med kortfristiga skulder.

I tabell 11 går det utläsa att kommunens likviditet per 31 december 2022 uppgår till 212 %, vilket är en mindre försämring jämfört med föregående år. Förändringen beror främst på att kommunens kortfristiga skulder har ökat i större utsträckning än vad omsättningstillgångar ökat. Kommunens likvida medel har dock ökat och uppgick per 31 december 2022 till 112,1 mnkr.

Likviditet	2022	2021	2020
Likviditet	212%	216%	179%
Likvida medel (mnkr)	112,1	107,6	84,5

Tabell 11: Likviditet 2020--2022

Finansförvaltning

Per 31 december 2022 uppgick låneskulden för Mönsterås kommun till 320,0 mnkr.

Lånevolymen har ökat med 55,0 mnkr jämfört med föregående årsbokslut, se diagram 7.

Därmed lånade Mönsterås Kommun medel för att finansiera genomförda investeringar under året som gick.

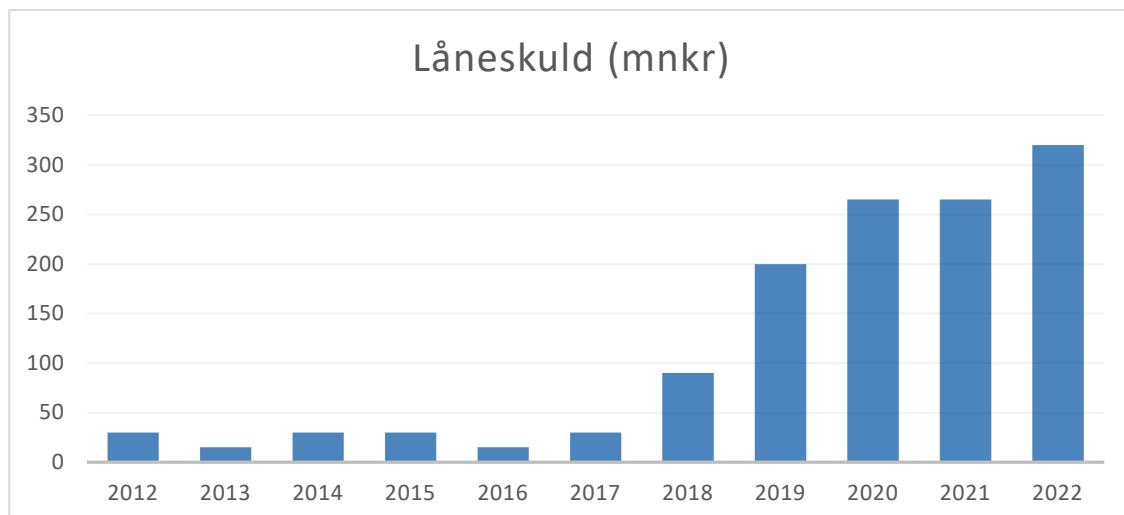

Diagram 7: Låneskuld 2012-2022

Snitträntan för kommunens låneskuld har under 2022 varit 0,84 % (0,51 % föregående år). Lånen ligger med jämnt fördelat förfall under perioden 2023-2027 och har en genomsnittlig kapitalbindningstid på 2,40 år. Den genomsnittliga räntebindningstiden för kommunens lån ligger på 2,33 år. Av kommunens beviljade lån avser 120,0 mnkr gröna lån hos Kommuninvest.

Budgetuppföljning under året

I juni 2021 beslutade kommunfullmäktige om budget för 2022. I december 2021 fattades beslut om budgetrapport som inkluderar flerårsplan för åren 2023-2024. Budgetrapporten innefattar väsentliga förändringar sedan juni och resultatnivån budgeterades till +4,4 mnkr för 2022, till +12,8 mnkr för 2023 och till +20,8 mnkr för 2024. De ekonomiska uppföljningarna har under året visat på avvikelser från budgeterat resultat.

Delårsrapporten per 30 april 2022 visade ett prognostiserat positivt resultat för kommunen på +13,3 mnkr. Det prognostiserade underskottet för verksamheterna uppgick dock till -15,0 mnkr, varav socialnämnden stod för den största avvikelsen på -11,8 mnkr. Tekniska förvaltningens prognos visade på ett underskott på -1,8 mnkr, miljö- och byggnadsnämnden -1,7 mnkr, övriga nämnder -1,0 mnkr och kommunledningsförvaltningen -0,5 mnkr. Barn och utbildningsförvaltningens prognos visade i stället på överskott för 2022 på +1,8 mnkr. I samband med antagande av delårsrapporten uppmanades socialnämnden att fortsätta driva sina effektiviseringsarbeten samt inkomma med ytterligare besparingsförslag för att eliminera de prognostiserade underskotten. Samtliga övriga verksamheter som visade på prognostiserat underskott för året skulle inkomma med uppföljningar till kommunstyrelsen.

I delårsbokslutet per 31 augusti 2022 prognostiserades ett resultat för kommunen på -5,8 mnkr. Verksamheterna prognostiserade ett underskott på -15,1 mnkr, vilket visade på en snarlik prognos på totalen för verksamheterna jämfört med delårsrapporten per 30 april 2022. Däremot hade prognoserna hos förvaltningarna förändrats jämfört med aprilprognosen. Socialnämnden prognostiserade underskott hade förbättrats från -11,8 mnkr till -8,3 mnkr. Tekniska förvaltningens prognos försämrades från -1,8 mnkr i april till -5,0 mnkr i augusti. Miljö- och byggnadsnämndens prognostiserade underskott försämrades också i delårsrapporten per 31 augusti från -1,7 mnkr till -2,6 mnkr. Även övriga nämnders prognos försämrades från -1,0 till -2,3 mnkr. Kommunledningsförvaltningens underskott i

aprilprognosen vändes till ett överskott på +1,4 mnkr i augusti. Barn- och utbildningsförvaltningens prognos i augusti visade på samma överskott på -1,8 mnkr som prognosen i april. Socialnämnden fick fortsatt uppdrag att under hösten arbeta med åtgärder för att minimera de prognostiserade underskotten.

Underskottet för verksamheterna uppgår per sista december till -3,5 mnkr. Det är en positiv avvikelse på 11,6 mnkr jämfört med prognosen per 31 augusti 2022. En stor anledning till att underskottet för verksamheterna har minskat jämfört med prognosen i augusti beror på att socialnämnden har tilldelats fler statsbidrag under hösten samt att man fått ramökning om totalt 4,0 mnkr efter beslut av kommunfullmäktige.

Nämndernas prognoser under året brukar bygga på försiktighetsprincipen och resultatet på helårsbasis har oftast blivit bättre än vad som bedömts i uppföljningar under åren. Även för 2022 har utfallet för flera av nämnderna blivit bättre än prognoserna. Årets prognoser har till viss mån varit svåra med tanke på oroligheterna i omvärlden, inflationen samt elkrisen och dess påverkan på de olika förvaltningarna/nämnderna.

Pensionsskuld

Det totala pensionsåtagandet uppgick vid årets slut till 265,7 mnkr. Av dessa redovisas 65,6 mnkr i balansräkningen som en avsättning och 200,1 mnkr återfinns utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen avser pensioner intjänade till och med 1997. Beloppen redovisas inklusive särskild löneskatt.

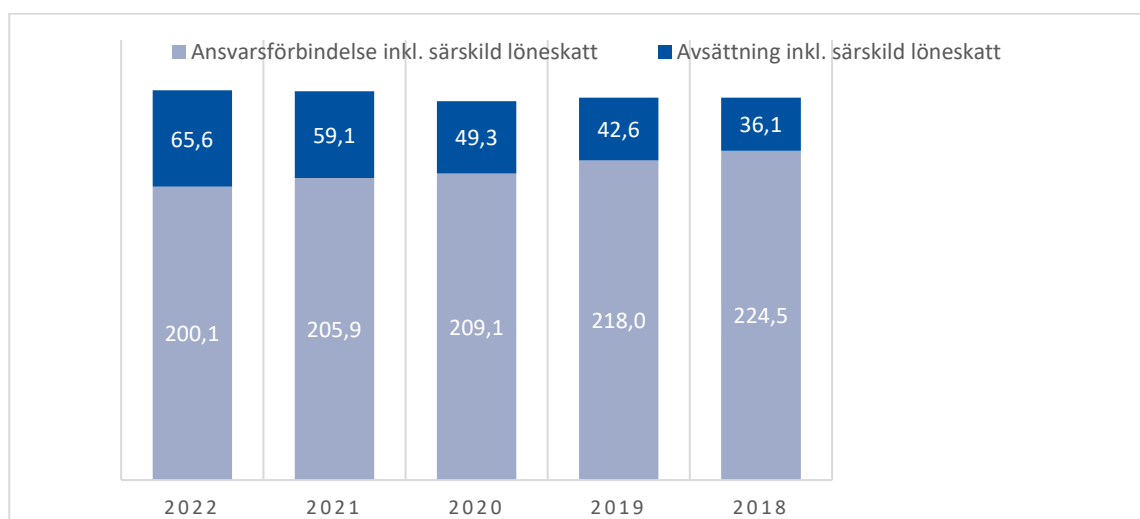

Diagram 8: Pensionsskuld och ansvarsförbindelse 2018-2022 (mnkr).

Mönsterås kommun betalar ut all intjänad pensionsavgift som individuell del. Varje anställd gör sitt eget val hur dessa pengar ska placeras.

Pensionsförvaltning

För att säkra de pensionsutfästelser som gjorts till de anställda har Mönsterås kommun placerat medel i Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP). KLP är ett pensionsförvaltningsbolag som bildades 1996 med syftet att säkra kommunernas likviditet och resultat för utbetalningar på pensionsskulden som uppkommit före 1998.

KLP:s placeringspolicy grundar sig på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Nio av Kalmar läns tolv kommuner samt Region Kalmar Län och Kalmarsunds Gymnasieförbund är delägare i KLP. Mönsterås kommuns andel i KLP uppgick per 31 december 2022 till 4,6 %. Mönsterås kommun har under perioden 1996-2022 investerades totalt 51,0 mnkr i KLP. I kommunens placeringspolicy för pensionsmedel anges inget avkastningskrav.

I tabell 12 går det att utläsa att marknadsvärdet för kommunens KLP-portfölj uppgick till 227,6 mnkr per 31 december 2022. Marknadsvärdet på tillgångarna har sjunkit med 18,8 mnkr under året, vilket innebär en värdeminskning med -7,6 % sedan föregående årsskifte. Aktiedelen av Mönsterås kommuns KLP-portfölj uppgick till 56,9 % medan den räntebärande delen uppgick till 40,6 %.

KLP-portfölj 2022-12-31	Marknadsvärde (kr)	Andel, %	Anskaffningsvärde (kr)
Aktier	129 384 798	56,86%	125 328 040
Räntebärande	92 446 315	40,63%	96 049 343
Likviditet inkl. skuld optioner	4 948 997	2,17%	
Upplupna räntor	772 571	0,34%	
Totalt marknadsvärde	227 552 681	100,00%	
Marknadsvärde 2021-12-31	246 357 512		
Värdeförändring 2022	-18 804 831	varav insättning / uttag	0
Totala avsättningar 1996-2022	51 021 000	Andel i KLP	4,6%

Tabell 12: KLP-portfölj 2022-12-31.

Tabell 13 visar en sammanställning över återlånade medel. Mönsterås kommun har återlånat 38,2 mnkr i verksamheten. De återlånade medlen har ökat under året, vilket främst är en effekt av den negativa börsutvecklingen i portföljen hos KLP under 2022.

De av KLP placerade medlen motsvarar 83,5 % av de totala pensionsförpliktelserna. I förhållande till kommunens insatta kapital motsvarar värdeminskningen under 2022 en negativ avkastning på -37 %. Den totala avkastningen på insatt kapital under åren 1996-2022 uppgår till 346 %.

Pensionsförvaltning (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen					
Avsättning inkl. särskild löneskatt	65,6	59,1	49,3	42,6	36,1
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	200,1	205,9	209,1	218,0	224,5
Totala pensionsförpliktelser	265,7	265,0	258,4	260,6	260,7
Finansiella placeringar avsedda för att trygga framtida pensionsutbetalningar					
- Marknadsvärde, KLP	221,8	237,5	202,3	196,7	157,5
- Depå (likvida medel), KLP	5,7	8,9	8,1	6,2	15,3
Återlånade medel	38,2	18,6	48,0	57,7	87,9
- Årets avkastning på placerade medel	-37%	71%	15%	59%	-6%
- Total avkastning på placerade medel	346%	383%	312%	298%	239%

Tabell 13: Pensionsförvaltning 2018-2022

Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Kommunens borgensåtagande för de kommunala bolagen uppgår till 551,3 mnkr, vilket innebär en ökning med 12,3 mnkr jämfört med föregående år. Av kommunens totala borgensåtagande för de kommunala bolagen är 67,1 % (370,0 mnkr) beviljade till kommunens helägda bostadsbolag Mönsterås Bostäder AB. Bostadsbolaget har en god ekonomisk ställning och det finns ingen större risk med detta borgensåtagande. Av borgensåtagandet i övrigt är 14,7 % beviljat till de kommunägda bolagen Ålem Energi AB koncern, 7,3 %, till Mönsterås Utvecklings AB, 4,1 % till Vattenpalatset i Mönsterås AB, 3,8 % till Mönsterås Holding AB samt 1,2 % till Emåbygdens Vind AB (ägs till 40 % av Mönsterås kommun). Av bolagen är det främst Vattenpalatset i Mönsterås AB samt Emåbygdens Vind AB som kan anses ha något högre risk. Dessa bolag har svaga balansräkningar och hög skuldsättningsgrad. Mönsterås kommun har dock full insyn och kontroll på bolagens ekonomi, därför bedöms den sammantagna riskexponeringen vara låg.

Förutom borgensåtagandet för de kommunala bolagen har Mönsterås kommun ansvarsförbindelser när det gäller pensionsskuld inklusive löneskatt samt framtida leasingåtaganden. Kommunens totala åtaganden uppgår till 792,8 mnkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 8,7 mnkr, vilket beror på att borgensåtagandet för de kommunala bolagen samt leasingåtagandet har ökat, medan ansvarsförbindelsen för pensioner har minskat.

Medlemsförpliktelse i Kommuninvest

Mönsterås kommun har i november 1996 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 31 december 2022 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Mönsterås kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 31 december 2022 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Mönsterås kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 932 167 068 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 930 822 068 kronor.

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

Besked om skulder och tillgångar 2022-12-31

Skulder och tillgångar för medlem - Mönsterås kommun

Skulder	Totalt för Kommuninvest i kr	Er andel i kr	Er andel i procent
Utlånad upplåning *	456 841 878 200	806 859 072	0.17662%
Ej utlånad upplåning **	65 422 602 707	98 139 862	0.15001%
Derivat *	103 585 450	182 949	0.17662%
Övriga skulder **	17 989 030 959	26 985 185	0.15001%
Summa skulder/åtagande	540 357 097 316	932 167 068	0.17251%

Tillgångar	Totalt för Kommuninvest i kr	Er andel i kr	Er andel i procent
Utlåning *	470 675 871 006	831 292 215	0.17662%
Likviditetsreserv **	65 422 602 707	98 139 862	0.15001%
Derivat *	103 316 241	182 474	0.17662%
Övriga tillgångar **	804 962 904	1 207 518	0.15001%
Summa tillgångar	537 006 752 858	930 822 068	0.17334%

Ert totala insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening 2022-12-31	14 362 700 SEK
---	----------------

* Procentsats motsvarande respektive medlems andel av Kommuninvests utlåning.

** Procentsats motsvarande respektive medlems andel av det totala insatskapitalet i Kommuninvests Ekonomisk förening.

Bild 3: Skulder och tillgångar i Kommuninvest Ekonomisk förening

Resultat – kapacitet kommunkoncernen

RK-modellen används även för att analysera kommunkoncernen. Bild 3 visar organisationsschemat över Mönsterås kommuns koncern.

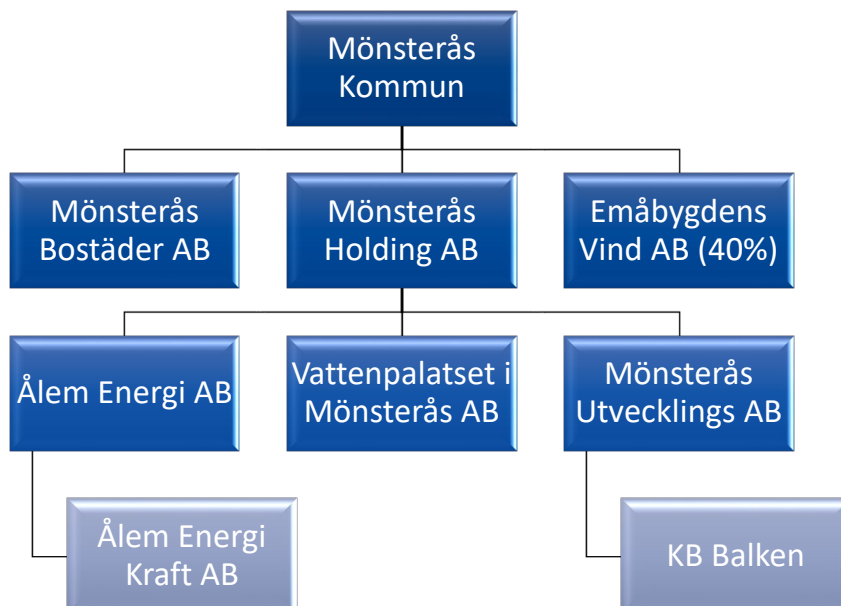

Bild 4: Kommunkoncernen organisation

Årets resultat

Som tabell 14 visar uppgår kommunkoncernens totala resultat för 2022 till 33,3 mnkr.

Samtliga bolag i koncernen visar sämre resultat än föregående år förutom Mönsterås Bostäder AB och Emåbygdens Vind AB som visar på förbättrade resultat för året.

Vattenpalatset i Mönsterås AB får koncernbidrag från Mönsterås Holding AB via Ålem Energi AB samt täckning från Mönsterås kommun, vilket innebär att Mönsterås Holding AB:s resultat styrs av de bidrag som tilldelas.

Koncernen (mnkr)	2022	2021	2020
Mönsterås kommun	22,6	65,0	17,1
Mönsterås Holding AB	-4,6	-3,8	-3,2
Mönsterås Utvecklings AB	0,0	0,2	0,3
Ålem Energi AB, koncern	1,5	2,4	0,5
Vattenpalatset i Mönsterås AB	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Bostäder AB	6,5	5,2	5,1
Emåbygdens Vind AB	0,1	0,0	-0,6
Koncernelimineringar	7,1	6,3	0,0
Totalt	33,3	75,4	19,1

Tabell 14: Resultat kommunkoncernen 2020-2022

Nettoinvesteringar

Kommunkoncernens totala nettoinvesteringar för 2022 uppgår till 177,7 mnkr, vilket innebär en högre nivå än de närmast föregående åren. Av samtliga investeringar i kommunkoncernen står Mönsterås kommun för 77 % av dessa.

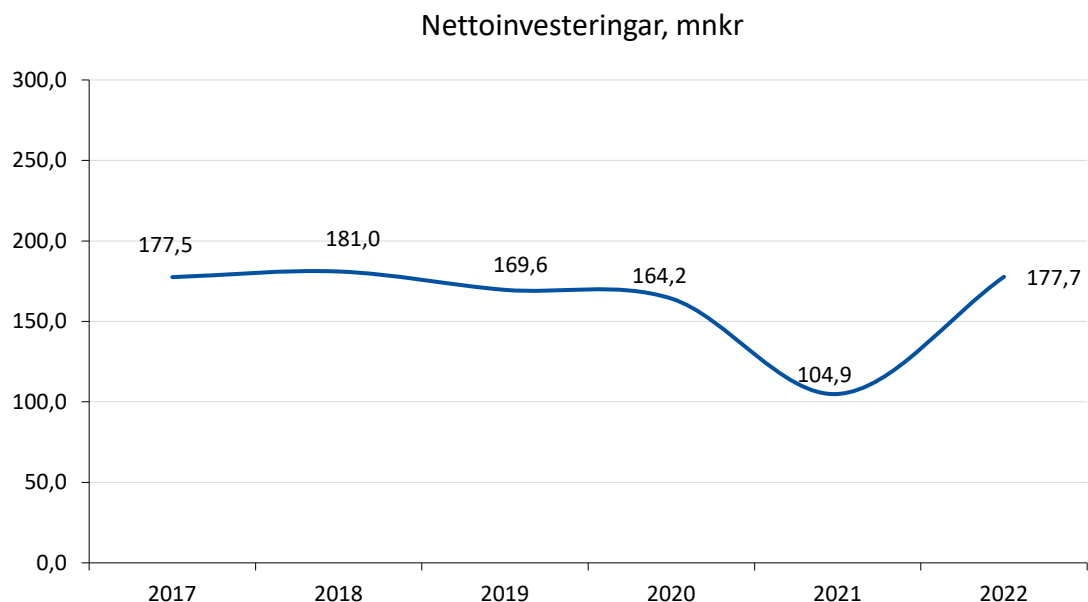

Diagram 9: Nettoinvesteringar, kommunkoncernen 2017-2022

Soliditet

Soliditeten har minskat under året, från 45,7 % till 45,0 %, vilket visas i diagram 10. Kommunkoncernens soliditet ligger dock fortfarande på en bra nivå. Förändringen beror på att de totala tillgångarna ökat i högre utsträckning jämfört med det egna kapitalet.

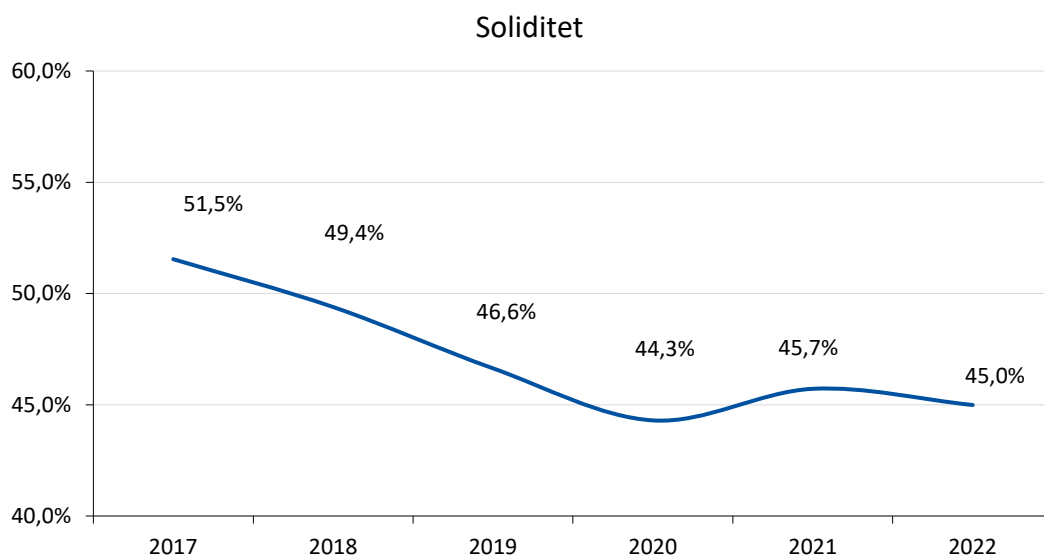

Diagram 10: Soliditet, kommunkoncernen 2017-2022

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad är ett mått för att beskriva den finansiella risken (räntekänslighet) i ett bolag. Skuldsättningsgraden visar hur stor andel av de totala tillgångar som finansierats med lånat kapital, det vill säga långfristiga skulder.

Skuldsättningsgrad	Totala tillgångar (mnkr)	Långfr. Skulder (mnkr)	Skuld- grad %
Mönsterås kommun	1 535,5	349,0	23%
Mönsterås Holding AB	34,5	21,0	61%
Mönsterås Utvecklings AB	56,9	43,0	76%
Ålem Energi AB, koncern	140,9	81,0	57%
Vattenpalatset i Mönsterås AB	25,6	16,5	64%
Mönsterås Bostäder AB	574,4	355,0	62%
Emåbygdens Vind AB	7,3	6,2	85%
Totalt kommunkoncernen	2 375,1	871,7	37%
Totalt (efter elimineringar)	2 236,6	870,7	39%

Tabell 15: Skuldsättningsgrad, kommunkoncernen 2022

Kommunkoncernens totala skuldsättningsgrad uppgår till 39 %, vilket är samma nivå som föregående år. Skuldsättningsgraden är hög i flera av bolagen men totalt för kommunkoncernen kan skuldsättningsgraden fortfarande betraktas som låg.

Den totala lånevolymen för kommunkoncernen uppgår till 870,7 mnkr och snitträntan för låneskulden under 2022 har varit 0,81 %. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 2,3 år medan den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernens lån inklusive derivat uppgår till 2,2 år.

Risk – Kontroll kommunkoncernen

Likviditet

Likviditeten visar kommunkoncernens kortsiktiga betalningsförmåga. Likviditeten per 31 december 2022 uppgick till 201 %, vilket är en försämring med sju procentenheter jämfört med föregående år. Förändringen beror på att de kortfristiga skulderna har ökat i relation till omsättningstillgångarna.

Likviditet	2022	2021	2020
Likviditet	201%	208%	173%
Likvida medel (mnkr)	152,7	139,7	117,6

Tabell 16: Likviditet, kommunkoncernen 2020-2021

Kommunkoncernens likvida medel uppgår till totalt 152,7 mnkr, varav kommunen står för 112,1 mnkr av dessa. Utöver detta har Mönsterås kommun ett koncernkonto som ger tillgång till kredit på upp till 15,0 mnkr.

Betalningsförmåga

Mönsterås kommun och dess koncern har en god betalningsförmåga, både på kort och lång sikt. Resultatet för året är positivt.

De mindre bolagen har en låg soliditet vilket beror på att verksamheterna arbetar med små marginaler och i vissa fall får koncernbidrag. Dessa verksamheter ligger under Mönsterås Holding AB.

Skuldsättningsgraden för kommunkoncernen är förhållandevis låg. Detta tillsammans med de än så länge relativt låga räntenivåerna gör att koncernen är utsatt för en relativt liten finansiell risk.

I ett långsiktigt perspektiv bör kommunen ytterligare stärka det egna kapitalet hos vissa av bolagen som ligger under Mönsterås Holding AB. Detta arbete har påbörjats.

Händelser av väsentlig betydelse

Den 24 februari inleddes Rysslands invasion av Ukraina. Förutom det tragiska som händer i Ukraina har detta haft en stor påverkan på Sverige och Mönsterås kommun. Arbetet med kris- och beredskap har fått en väsentligt högre prioritering och antalet hackerattacker har ökat i hög takt. Detta har medfört att kommunens digitala skydd har satts på prov. Förutom kris- och säkerhet blev återigen arbetet med att ta emot flyktingar prioriterat.

En effekt av kriget är den höga inflationstakt som startade med kraftigt ökade elpriser och drivmedelspriser. Under 2022 har inflationen påverkat livsmedelspriser och de upphandlingar som kommunen gjort på bland annat entreprenader och byggprojekt har blivit dyrare.

I september genomfördes val för riksdag, region och kommun, där stor del av administrationen kring valet sker från kommunens kansliavdelning. I november hade nya kommunfullmäktige sitt första möte.

Under året har nio av länets kommuner bildat ett räddningsförbund vilket innebär att räddningstjänsten i Mönsterås läggs i förbund från och med 1 januari 2023.

Effekter av pandemin finns fortfarande i fortsatt hög sjukfrånvaro och därmed också ökade kostnader för vikarier och kvalificerad övertid. Arbeta pågår för att minska sjukfrånvaron och under 2022 har ett nytt arbetssätt implementerats tillsammans med "sunt arbetsliv". Arbetet ska på sikt minska sjukfrånvaron i kommunen.

Demografin i Sverige har länge pekat på utmaningen att färre ska försörja fler vilket nu har börjat att visa sig genom att det är svårt att rekrytera ny personal. En del i arbetet med att få rätt arbetskraft till kommunen har varit att marknadsföra Mönsteråsgymnasiet och Teknikcollege.

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen fått samverkanspriset "Årets universitetspartner Kalmar län", samt kvalitetsutmärkelsen "Guldtrappan" för förvaltningens arbete med digital skolutveckling.

En extern utredning har genomförts under året och visat att Tillingseskolan i Timmernabben har bristande ventilation och fuktproblem. I juni beslutade miljö- och byggnadsnämnden därför att förelägga barn- och utbildningsnämnden, i egenskap av verksamhetsutövare, om nyttjandeförbud för Tillingseskolan om inte de brister som konstaterats i inomhusmiljön åtgärdades innan den 15 augusti. Bristerna åtgärdades i tid av kommunens tekniska förvaltning.

Under höstterminen genomförde miljö- och byggnadsförvaltningen tillsyn på Ljungnässkolan i Mönsterås. Resultatet av tillsynen, tillsammans med den utredning som externt konsultföretag gjort tidigare under året, har lett till att det krävs omfattande insatser i skolans fysiska miljö för att säkerställa att elever och personal har en god arbetsmiljö. Dessa åtgärder kommer att genomföras under 2023.

Projektering av ny LSS-(lagen om stöd och service) bostad, samt utbyggnad av befintlig LSS-bostad är påbörjad enligt beslut från föregående verksamhetsår.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Arbetet med primärvårdsreformen ”nära vård” har fortlöpt. Arbete sker såväl inom Mönsterås kommun, i samarbete med andra kommuner i länet samt regionen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Processer för intern kontroll och uppsiktsplikt

Nytt systematiskt arbetssätt har implementerats i kommunen för att stärka den interna kontrollen. De kommunala förvaltningarna arbetar löpande under året med att identifiera risker i omvärlden, verksamheten och i ekonomin. Dessa risker sammanställs sedan i en internkontrollplan tillsammans med de kontrollåtgärder som genomförs för att säkerställa att de inte inträffar. Denna plan beslutar respektive nämnd om. Löpande under året arbetar förvaltningen med att följa upp den interna kontrollen och utfallet av kontrollen rapporteras till respektive nämnd.

Budgeten och dess mål beslutas i juni året innan. I december året innan tas beslut om budgetrapport, av denna rapport framgår de väsentliga förändringar som skett sedan juni. Uppföljning av budget sker löpande under året i samband med månadsuppföljningar, delårsrapporter per 30 april och 31 augusti med tillhörande prognos samt årsbokslutet. Uppföljningen i samband med delårsbokslut per 31 augusti och årsbokslut inkluderar även måluppföljning. Kommunfullmäktige tar del av delårsboksluten samt årsbokslutet.

Kommunstyrelsen följer den ekonomiska utvecklingen månadsvis och för en löpande dialog med nämnder som redovisar underskott.

Ägardirektiv för de kommunala bolagen fastställs årligen av kommunfullmäktige. Uppföljning av att dessa efterlevs sker årligen. Bolagen inbjuds en gång om året till kommunfullmäktige för presentation av verksamhet och ekonomi. Sker någon händelse av väsentlig karaktär tas detta beslut i kommunfullmäktige.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Styrningen av den kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd är en stor utmaning. Det grundläggande syftet med styrningen är samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Kommunen måste leva upp till en god ekonomisk hushållning, vilket förutsätter en god balans mellan löpande intäkter och löpande kostnader. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än kommunens skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer kan komma att få betala för denna överkonsumtion.

Måloppfyllelse

Sveriges kommuner lyder under det så kallade balanskravet. Om kommunen inte har en ekonomi i balans när verksamhetsåret är slut ska kommunen fatta sådana beslut om åtgärder att förlusten återställs inom tre år. Kommunen kan, om det finns synnerliga skäl, besluta att hela eller delar av en förlust är av sådan art att det inte krävs särskilda beslut om åtgärder.

Finansiella mål

I syfte att ge verksamheten förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om fyra finansiella mål. Kommunen ska bedriva en sund och hållbar ekonomisk politik som inte belastar kommande generationer. För att uppnå detta ska resultatet ligga på en sådan nivå att kommunen klarar eventuell revidering av skatteunderlaget. Följande finansiella mål gäller för mandatperioden;

Kommunens resultat över mandatperioden ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för varje enskilt år ska vara positivt.

Resultatet för 2022 uppgår till 2,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För det enskilda året 2022 uppfylls det finansiella målet om att resultatet ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet gäller dock för mandatperioden. Resultatet 2019 var negativt varför målet som helhet ej kommer att kunna uppfyllas fullt ut.

Mål bedöms delvis uppfyllt.

Investeringar för den skattefinansierade verksamheten ska ske utan nyupplåning över mandatperioden. Undantag får göras för enstaka stor investering med lång ekonomisk livslängd.

Investeringsvolymer för skattefinansierade investeringar har varit fortsatt höga under 2022. Nyupplåning har totalt sett krävts, men främst för de taxefinansierade investeringarna som uppgår till högre belopp än de skattefinansierade investeringarna. Mål bedöms uppfyllt för året 2022. Investeringsnivåerna under åren 2018-2021 har också varit höga, men dessa år har inte årets resultat och avskrivningar varit tillräckligt som finansiering.

Mål bedöms delvis uppfyllt.

För den taxefinansierade verksamheten ska nyinvesteringarna långsiktigt finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.

Under 2022 har taxefinansierade investeringar gjorts inom ramen för verksamheten och har finansierats via beslutad taxa.

Mål bedöms uppfyllt.

Taxornas storlek ska vara i likhet med snittet i länet och jämförbara kommuner.

Taxorna som antagits för de aktuella verksamheterna inom Mönsterås kommun följer det finansiella målet.

Mål bedöms uppfyllt.

Övergripande verksamhetsmål

Kommunens verksamheter skall utövas på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Enligt god ekonomisk hushållning skall verksamheterna ha mål som är tydliga och mätbara, visa på korta och långa perspektiv samt beakta nationella mål.

Målen ska verka för att ge bästa möjliga service till invånare och företag samt främja förutsättningarna för miljön och anställda. En annan viktig faktor är att se till att ge bra förutsättningar för åren framöver.

Nedan redovisas de övergripande verksamhetsmålen samt de indikatorer/mätetal som tagits fram för att kunna göra en bedömning om måluppfyllelsen för respektive mål.

Mönsterås kommun ska vara en miljökommun med höga målsättningar när det gäller hållbarhet och påverkan på klimatet. Kommunen ska utvecklas mot fossilfrihet och positiv klimatpåverkan.

En första uppföljning av arbetet med kommunens miljömål visar att ungefär en tredjedel av målen kommer att nås, att mer arbete och resurser krävs för att nå en tredjedel och att en tredjedel bedöms mycket svåra att nå till 2025 även om mer resurser satsas.

Under året har miljö- och byggnadsnämnden bjudit in alla förvaltningschefer till dialog om arbetet med kommunens miljömål. Nämnden har hittills träffat tekniska förvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Miljö- och byggnadsnämnden är drivande i arbetet med miljömålen genom miljösamordnaren. Inom barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens verksamhetsområden har en tjänsteperson på respektive förvaltning fått i uppdrag att driva det övergripande miljöarbetet.

Ombyggnaden och uppgraderingen av reningsverket på Nynäs gör att kommunen får en bättre och modernare anläggning. Reningsgraden av både kväve och fosfor kommer att höjas. Dessutom blir det möjligt att återanvända en del av det renade avloppsvattnet. Planen är i dagsläget att inleda en liknande uppgradering av reningsverket i Timmernabben 2025. Samtidigt pågår ett uppströmsarbete i ledningsnätet för att hitta och få bort skadliga ämnen, som till exempel kadmium, som idag fortsätter till reningsverket och förorenar slammet. Uppgraderingen av reningsverken bidrar till en bättre kustmiljö och en renare Östersjö.

Under året har miljötekniska undersökningar gjorts av de gamla deponierna i Timmernabben, Nyemåla-Ramsås och i Korpemåla. Det är en del i kommunens arbete med att undersöka och åtgärda eventuella föroreningar som finns. För den gamla deponin Muddern (Kushagsslätten) i Mönsterås kommer arbetet med att undersökningar och åtgärder att fortsätta. Under året togs prover från frukt från träd och buskar i området och på vatten i bevattningsbrunnar i intilliggande villaområde. Inga anmärkningsvärda föroreningar hittades.

Solceller installeras på kommunens fastigheter vid takbyte och nybyggnation.

I och med coronapandemins utbrott fick alla medarbetare med dator tillgång till teams för att ha digitala möten. Det har inneburit minskat resande även efter pandemin, vilket är både tidseffektivt och minskar utsläppen.

Bilar som används i kommunens verksamheter byts fortlöpande ut mot fossilfria fordon i den mån det är möjligt. Ett exempel är kommunens sopbilar som idag går på fossilfritt bränsle. Laddstolpar för elbilar sätts upp på strategiska platser för verksamheterna. Att minska kommunens postkörningar mellan egna verksamheter är ett mål. Postkörningen ska på sikt ersättas med säker e-post.

Kommunens förvaltningar strävar efter en giftfri miljö och jobbar kontinuerligt med att ta bort giftiga kemikalier ur sina verksamheter enligt kommunens kemikalieplan. Arbetet följs upp och revideras med digitala verktyg.

Kommunens energi- och klimatrådgivningstjänst har varit mycket efterfrågad av privatpersoner, föreningar och små företag under året.

Två kampanjer har genomförts under året. En film "Tänk efter före" med skolbarn om att minska avfallet genom att låna eller köpa begagnat och en om att sortera matavfall och farligt avfall rätt och inte hälla fett i avloppet.

Detaljerad redovisning av miljömålen finns i bilaga 3 och 4.

Mål bedöms som delvis uppfyllt.

Mönsterås kommun ska vara en kommun med välmående, stabila och växande företag. Kommunen ska ha ett bra företagsklimat och hålla en hög servicenivå gentemot företagen.

- Mönsterås kommun ska ha regionens bästa företagsklimat.
 - Utfall per 31 december 2022: Plats 42 i 2022-års rankning av näringslivsklimatet, högst rankade kommunen i Kalmar län.
- Mönsterås kommun ska göra minst 75 företagsbesök per år.
 - Utfall per 31 december 2022: Under året har ett 30-tal regelrätta företagsbesök gjorts. Därutöver har avstämning gjorts digitalt eller via telefon med ett antal företagare inför varje näringslivsråd. Under året har det hållits tio näringslivsråd. Sammantaget har antalet företagskontakter väl uppfyllt målet.

För att ytterligare förbättra företagsklimatet arrangerar kommunen evenemang och sammankomster för etablerade företag i olika branscher men även riktade aktiviteter för nyföretagande är en viktig punkt.

Det har arrangerats kurs både på våren och på hösten med information om hur man går till väga när man ska starta egen verksamhet.

Mönsterås kommun samordnar för 26:e året i rad en samlingsmonter på mässan Elmia Subcontractor. I år deltog 12 företag från kommunen.

Mål bedöms uppfyllt.

En framgångsrik integration av nya medborgare är viktig för Mönsterås kommun. Ambitionen är att de människor som kommer till Mönsterås kommun ska känna sig välkomna och så snabbt som möjligt lära sig svenska, få en utbildning och komma in på arbetsmarknaden.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter samverkar bland annat med den ideella sektorn, studieförbund, arbetsmarknadsenheten och svenska för invandrare (SFI) för aktiviteter inom integration. Verksamheterna har under året tagit emot nya utlandsfödda medborgare för att praktisera och driva projekt för att öka sina språkkunskaper, för att öka förståelsen för det svenska arbetslivet och den svenska jämställdheten och vårt sociala liv. Biblioteken erbjuder böcker, tidskrifter, magasin och databaser på andra språk. Vid fritidsgårdarna i kommunen finns en personal med särskilt uppdrag som språklots. Vidare har kultur- och fritidsnämnden en god samverkan med föreningslivet inom idrott och hobby där olika integrationsprojekt drivs.

SFI-kurser startar regelbundet några gånger per år vilket gör att elever kontinuerligt får plats på utbildningen. Eleverna lyckas väl och det är få studieavbrott.

Arbetsmarknadsenheten beräknar att cirka 85 % av de som deltagit i insatserna under året har ökat sin arbetsförmåga. Det finns flera utmaningar och olika förutsättningar hos deltagarna som är inskrivna i insatserna som påverkar resultatet. Utmaningarna är bland annat psykisk ohälsa, språksvagheter samt kompetensnivåer hos deltagare.

Mål bedöms uppfyllt.

I Mönsterås kommun ska medborgarna och medborgarnas välbefinnande stå i centrum. Ett viktigt mål är därför en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

- 80 % av aktiviteterna i verksamhetsplanen för folkhälsa ska vara uppfyllda för att målet ska anses vara uppfyllt.
 - Utfall per 31 december 2022: 80 %

Verksamhetsplanen för åren 2021-2022 innehåller 60 aktiviteter. Av dessa aktiviteter har 37 genomförts i sin helhet, elva har delvis genomförts medan tolv uteblivit.

Utfallet har minskat jämfört med föregående år på 85 %. Orsaken till minskning är främst uteblivna aktiviteter på grund av tidsbrist.

Mål bedöms uppfyllt.

För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare.

I det personalpolitiska programmet som antogs av Kommunfullmäktige i mars 2020 finns sju mål som är särskilt prioriterade fram till år 2022.

1. Antalet medarbetare per chef ska vara max 25.
Utfall: Vid uppföljning i oktober 2022 var det 19 chefer som har fler än 25 medarbetare. 2021 var det 17 chefer som hade fler än 25 medarbetare.
2. Index för ledarskapsfrågorna i HME-index i medarbetarenkäten vara minst 80.
Utfall: År 2022 var HME-index 76, vilket är samma resultat som 2020 när medarbetarenkäten senast genomfördes.
3. Andelen medarbetare som är sjukskrivna sex tillfällen eller fler per år ska vara högst 5 %.
Utfall: 2022 har andelen legat på 16,3 %. 2021 var andelen 15,8 %.
4. Frisktalet ska vara minst 95 %.
Utfall: Kommunens frisktal uppgick till 90,9 % för 2022. Detta är en minskning jämfört med föregående år då frisktalet uppgick till 91,3 %.
5. Mönsterås kommun ska ha implementerat en metod för genomförande av regelbundna kompetensförsörjningsanalyser.
Utfall: En metod för genomförande av kompetensförsörjningsanalyser påbörjades under 2020 men är ännu inte färdigutvecklad.
6. Index i medarbetarenkäten avseende Mönsterås kommun som attraktiv arbetsgivare ska vara minst 70.
Utfall: Index för attraktiv arbetsgivare uppgick till 59, minskning från föregående mätning 2020 där index uppgick till 65.

Det övergripande målet lyder:
7. HME-index i medarbetarenkäten för kommunen ska som helhet vara minst 80.
Utfall: HME-indexet i medarbetarenkäten 2022 uppgick till 77, vilket är en minskning från föregående mätning 2020 där index uppgick till 78.

Se ytterligare information under avsnittet "väsentliga personalförhållanden".

Mål bedöms inte uppfyllt.

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Samtliga förvaltningar arbetar med sina kostnader för att skapa kostnadseffektiva verksamheter och de flesta av kommunens verksamheter har relativt låga kostnader i förhållande till de verksamhetsresultat de presterar. De undersökningar som regelbundet genomförs visar att verksamheterna håller hög kvalitet och servicenivå till medborgarna. Arbete för ökad kostnadseffektivitet pågår kontinuerligt i verksamheterna.

Målet följs upp för varje nämnd/förvaltning och redovisas i respektive nämnd/förvaltnings verksamhetsberättelse i bilaga 1.

Mål bedöms delvis uppfyllt.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Nämnderna visar ett totalt underskott på -3,5 mnkr. Det största underskottet redovisas för tekniska förvaltningen på -3,5 mnkr. Målet följs upp för varje nämnd/förvaltning och redovisas i respektive förvaltnings verksamhetsberättelse i bilaga 1.

Mål bedöms delvis uppfyllt.

Sammanfattning måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har fattat beslut om fyra finansiella och sju övergripande verksamhetsmål. Två av de fyra finansiella målen uppfylls för 2022 och de två resterande finansiella målen bedöms som delvis uppfyllda. Tre av de sju övergripande verksamhetsmålen uppfylls medan tre mål delvis uppfylls och ett mål bedöms ej uppfyllt.

Utöver de övergripande verksamhetsmålen finns riktade verksamhetsmål för barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden antagna. De riktade verksamhetsmålen följs upp under respektive nämnds verksamhetsberättelser i bilaga 1.

Redovisning av uppdrag

Kommunfullmäktige har i budget 2022 fattat beslut om olika uppdrag. Det handlar om övergripande uppdrag som samtliga nämnder/förvaltningar ska arbeta samt riktade uppdrag till enskilda nämnder/förvaltningar. Uppföljning av samtliga uppdrag redovisas i bilaga 2.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen har varje kommun i Sverige ett balanskrav att förhålla sig till. Motivet till att riksdagen beslutat om ett balanskrav är för att förhindra att kommunernas ekonomi försämras. Balanskravet innebär att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat ska återställas senast tre år efter bokslutsåret. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Balanskravsresultat för 2022 är positivt och uppgår till +28,5 mnkr efter avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) med 13,0 mnkr. Kommunen har inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Sammanställningen visar att årets balanskravsresultat är positivt samt att det inte finns några negativa balanskravsresultat att återställa.

Balanskravsutredning (mnkr)	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkning	22,6	65,0	17,1
- Samtliga realisationsvinster	-10,4	-10,3	-3,8
+ Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	29,2	-18,3	5,9
+/- Återföring av orealiserade vinster/förluster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41,5	36,5	19,1
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-13,0	-17,9	0,0
+ Disponering av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	28,5	18,6	19,1
Reglering enligt synnerliga skäl	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat efter synnerliga skäl att reglera	28,5	18,6	19,1

Tabell 17: Balanskravsutredning 2020-2022

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och RUR har funnits i Mönsterås kommun sedan 2013, då kommunallagens regler trädde i kraft.

RUR kan användas för att utjämna intäkter och kostnader över en konjunkturcykel, vilket innebär en möjlighet att täcka underskott i samband med framtida lågkonjunkturer med överskott från tidigare år. Disponering av RUR kan göras för att täcka ett negativt resultat, även om lågkonjunktur inte råder enligt definition ovan. Detta om det negativa resultatet beror på lokala faktorer. En disponering utifrån denna parameter kräver dock att det finns en åtgärdsplan för att komma till rätta med den ekonomiska situationen under det kommande året.

Enligt kommunallagen får avsättning till RUR göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det finns dock begränsningar i riktlinjerna gällande storleken på den totala avsättningen. Den får maximalt uppgå till 10 % av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på skatteintäkter och generella statsbidrag.

Med anledning av det goda resultatet år 2022 sker en ny avsättning till RUR utifrån de gällande riktlinjerna. Totalt avsätts 13,0 mnkr i årets bokslut. Efter årets avsättning uppgår RUR till totalt 47,8 mnkr.

Resultatutjämningsreserv	2022	2021	2020
Ingående resultatutjämningsreserv	-34,9	-17,0	-17,0
Årets avsättning	-13,0	-17,9	0,0
Årets upplösning	0,0	0,0	0,0
Utgående resultatutjämningsreserv	-47,8	-34,9	-17,0

Tabell 18: Resultatutjämningsreserv 2020-2022

Väsentliga personalförhållanden

Ett av de övergripande målen i kommunen är:

För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommunstyrelsen är det organ som ansvarar för kommunens arbetsgivarpolitik.

Personalstatistiken i tabellen 19 avser Mönsterås kommuns personal. Tabellen visar övergripande statistik. Nyckeltalen beskrivs mer ingående under de olika rubrikerna i detta avsnitt. Personalstatistik för de kommunala bolagen finns i respektive bolags årsredovisning.

Nyckeltal - personal	2022	2021	2020
Antal tillsvidareanställda	1 279	1 257	1 285
Antal månadsavlönade	1 396	1 371	1 424
därav antal visstid och vikarier	117	114	139
Antal årsarbetare	1 312	1 278	1 324
Sysselsättningsgrad i snitt (månadsavlönade)	93,9%	93,2%	93,0%
Andel kvinnor	82%	83%	84%
Medelålder månadsavlönade	45,1	45,1	44,9
Sjukfrånvaro	9,1%	8,7%	9,2%
Snittlön kvinnor (kr)	32 344	31 828	30 826
Snittlön män (kr)	33 307	32 721	32 185
Skillnad män/kvinnor (kr)	963	893	1 359

Tabell 19: Nyckeltal – personal 2020-2022

Personalsammansättning

I december 2022 hade Mönsterås kommun 1 396 månadsavlönade. Omräknat i årsarbetare motsvarar det 1 312 heltidstjänster.

Antalet anställda per förvaltning visas i tabell 20. De största förvaltningarna är socialförvaltningen med 623 tillsvidareanställda följt av barn- och utbildningsförvaltningen med 413 tillsvidareanställda. Socialförvaltningen har en ökning av tillsvidareanställda jämfört med föregående år medan barn- och utbildningsförvaltningen har minskat antalet tillsvidareanställda. Under 2021 flyttades räddningstjänstens organisation över från tekniska förvaltningen till kommunledningsförvaltningen.

Antal anställda per förvaltning (tillsvidare)	2022	2021	2020
Socialförvaltning	623	595	615
Barn- och utbildningsförvaltning	413	425	438
Teknisk förvaltning	137	134	142
Kommunledningsförvaltning	60	60	50
Kultur- och fritidsförvaltning	18	16	16
Sysselsättnings befrämjande åtgärder	14	14	12
Miljö- och byggförvaltningen	14	13	12
Totalt	1 279	1 257	1 285

Tabell 20: Antal tillsvidareanställda 2020-2022

Kommunfullmäktige har en målsättning att öka sysselsättningsgraden för de anställda. Totalt har sysselsättningsgraden ökat till 93,9 % från 2021 års sysselsättningsgrad på 93,2 %.

Medelåldern hos kommunens månadsavlönade är 45,1 år och är samma som för 2021.

Kommunen som arbetsgivare

På många tjänster finns ett ansträngt läge vid rekrytering och inom flera yrken råder en bristsituation. Detta tillsammans med kommande pensionsavgångar har gjort att ett arbete pågår för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare. Arbetet har tidigare inneburit bland annat deltagande på arbetsmarknadsmässor, något som blivit negativt påverkat av pandemin och därför inte genomförts under 2021 och 2022.

Olika former av praktik är en viktig inkörsport för framtida medarbetare och ett stort antal elever och studenter gör sin praktik på någon av kommunens arbetsplatser. Ett annat sätt att locka framtida medarbetare är sommarpraktik för gymnasieungdomar, se rubriken ”sommarpraktik för gymnasieungdomar”.

Under 2021 och 2022 har många chefsutbildningar ställts in men en del har ersatts av digitala lösningar. Bland annat har det genomförts chefsinformationer om löneöversynen. Utbildning i svåra samtal för chefer har genomförts i mindre grupper under våren 2022.

Sommarpraktik för gymnasieungdomar

Ungdomar som går på gymnasiet har möjlighet att söka sommarpraktik hos Mönsterås kommun. Kravet är att ungdomarna ska vara mantalsskrivna i kommunen samt vara inskrivna på en gymnasieskola. 88 ungdomar sökte sommarpraktik under 2022 och av dessa tackade 68 ja till en placering. En ungdom var sommarentreprenör, vilket innebar att denne fick möjligheten att driva eget företag under några veckor. Entreprenören fick under tiden stöttning av både Mönsterås kommun och Ung företagsamhet.

Ungdomarna ersätts med 65 kronor per timme. Varje ungdom arbetar 6 timmar per dag i tre veckor (90 timmar) i en av tre perioder.

Löner

Lokala löneöversynsförhandlingar har genomförts inom samtliga verksamheter. Målet med kommunens lönebildning är att lönen ska stimulera individen till egna initiativ, goda arbetsinsatser och engagemang. Lön- och anställningsvillkor ska vara konkurrenskraftiga och bidra till att kommunen på kort och lång sikt kan rekrytera och behålla goda medarbetare.

Genomsnittslönen för månadsavlönade kvinnor 2022 var 32 344 kronor och för män 33 307 kronor. Skillnaden i medellön mellan kvinnor och män har minskat från 1 359 kronor år 2020 till 893 kronor år 2021 för att sedan öka igen till 964 kronor för 2022. Satsningar på kvinnodominerade yrken har gjorts av personalutskottet vid löneöversynerna de senaste åren.

Kompetensutveckling

Kommunen arbetar aktivt med kompetensutveckling i syfte att öka personalens kunskaper inom sina yrkesområden, bredda kompetensen och öka beredskapen för förändringar i verksamheten. Kompetensutveckling av chefer och förtroendevalda av mer

förvaltningsövergripande karaktär svarar personalavdelningen för. Kompetensutveckling av övriga arbetstagare svarar respektive förvaltning för genom egna utbildningsinsatser.

Kommunen har deltagit i programmet "ledarutveckling över gränserna" med två deltagare under året. Programmet är ett samarbete mellan tio kommuner och riktar sig till medarbetare som inte är chefer men som är intresserade av chefsrollen. Detta är viktigt både för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare men framförallt för att säkra ett långsiktigt arbete med att klara de stora pensionsavgångarna som kommunen står inför.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Den totala sjukfrånvaron i relation till den sammanlagda ordinarie arbetstiden uppgick till 9,1 % 2022, vilket innebär en ökning från 8,7 % 2021. Den långa sjukfrånvaron (60 dagar eller mer) uppgick till 43,7 % under 2022, vilket är en minskning från 45 % 2021. En stor del av frånvaron beror på covid-19.

I diagram 11 visas trenden för den totala sjukfrånvaron fem år tillbaka. Sjukfrånvaron ökade under 2020 till följd av pandemin och har sedan dess fortsatt på den högre nivån.

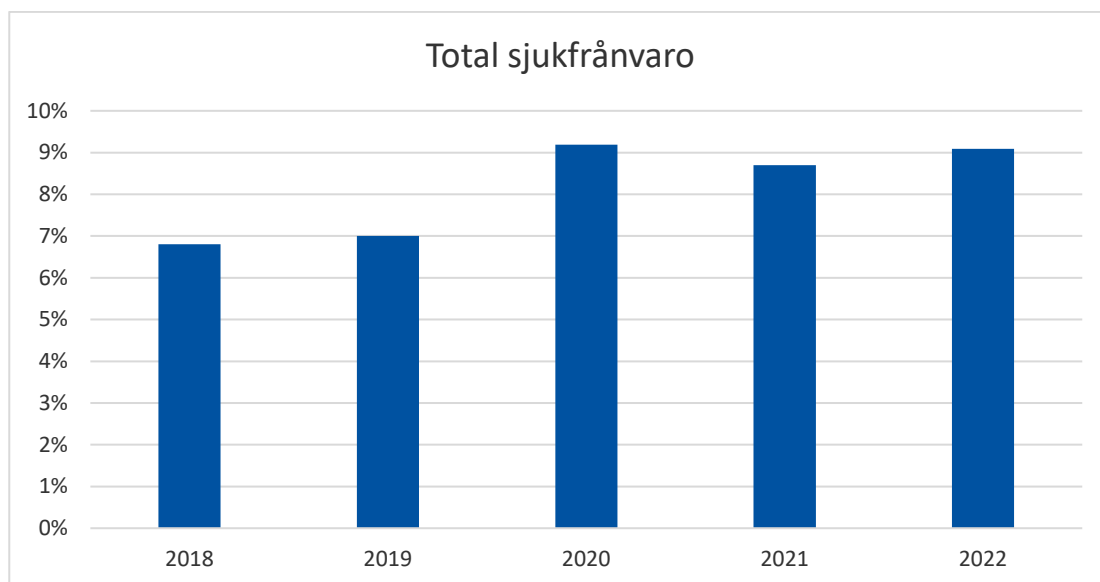

Diagram 11: Total sjukfrånvaro i Mönsterås kommun 2018-2022

Tabell 21 visar att långtidsfrånvaron andel har minskat, att kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens samt att sjukfrånvaron skiljer sig åt mellan åldersgrupperna.

Sjukfrånvaro (%)	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	9,1	8,7	9,2
Långtidsfrånvaro, 60 dagar eller mer	43,7	45,0	41,7
Sjukfrånvarotid för kvinnor	10,0	9,6	10,0
Sjukfrånvarotid för män	5,6	5,2	5,7
Sjukfrånvarotid 0-29 år	8,5	9,6	9,9
Sjukfrånvarotid 30-49 år	7,8	7,9	9,1
Sjukfrånvarotid 50 år eller äldre	10,8	9,5	9,3

Tabell 21: Fördelning sjukfrånvaro 2020-2022

Av diagram 12 framgår att de flesta varit sjukskrivna under året på grund av infektion/förkylning. Infektion/förkylning har ökat de senaste åren vilket anses bero på covid-19. Under 2022 har en ny rutin för prehab införts i kommunen. Begreppet "prehab" är en definition av prevention och rehabilitering och innebär att arbeta förebyggande, upptäcka tidiga signaler på ohälsa och sätta in förebyggande insatser för att motverka ohälsa och sjukskrivning. En förändring som har genomförts under 2022 är att rehabiliteringsverktyget Adato skickar påminnelser till respektive chef när medarbetaren varit sjuk fyra tillfällen de senaste tolv månaderna eller efter 15:e sjukskrivningsdagen. Tidigare var det sex tillfällen och 21 dagar. Dessa saker sammantaget gör att antalet registrerade ärenden i Adato har ökat markant från 231 ärende år 2021 till 372 ärende år 2022. Den största delen av ökningen står infektion/förkylning för.

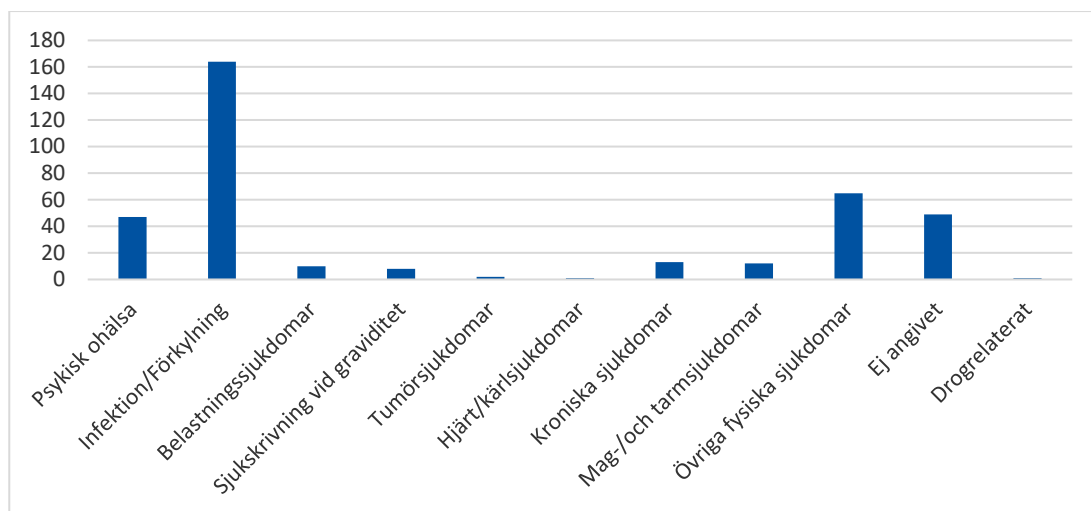

Diagram 12: Fördelning av sjukskrivningar mellan olika sjukdomstyper 2022

Diagram 13 visar fördelningen av sjukdomsorsaker. Det visar tydligt att de flesta sjukdomarna inte är arbetsrelaterade. En stor del av sjukdomsorsakerna är dock i kategorin "Inte arbetsrelaterade men förvärrade av arbetet".

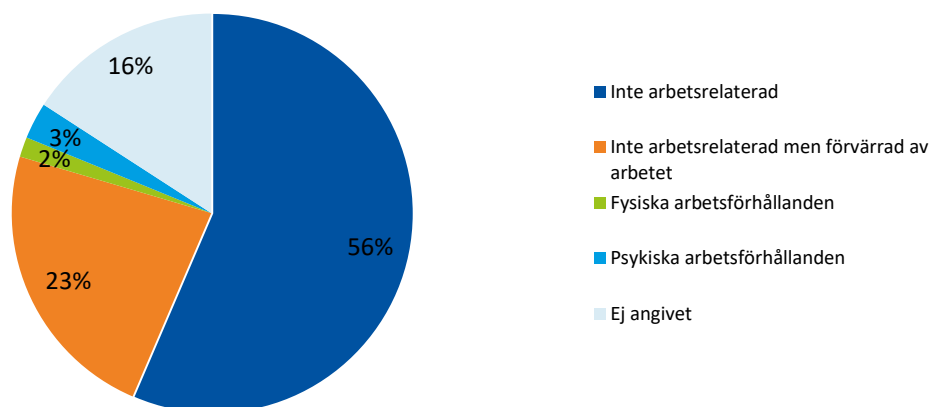

Diagram 13: Fördelning av sjukfrånvaron per sjukdomsorsak 2022

Under 2022 har Mönsterås kommun köpt företagshälsovård för 1,4 mnkr. Timmarna fördelas enligt tabell 22 och det kan konstateras att den största delen finns inom kategorin "förebygga individ" med 68 %.

Företagshälsovård %	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	0,0	1,0	8,0	9,0
Grupp	0,0	6,0	2,0	8,0
Individ	15,0	68,0	0,0	83,0
Totalt	15,0	75,0	10,0	100,0

Tabell 22: Fördelning av kostnaderna för företagshälsovård 2022

Förebyggande arbete

Mönsterås kommun arbetar målinriktat för att minska sjukfrånvaron. Under 2022 har kommunen beviljats att Sunt arbetslivs resursteam hjälper till att starta upp arbetet med friskfaktorer. Arbetet har påbörjats på socialförvaltningen och är en forskningsbaserad metod för att arbeta systematiskt med att öka frisktalerna i kommunen. Under 2022 har flera workshops genomförts med chefer och skyddsombud.

Arbetsgivaren har under året subventionerat anställdas friskvårdsaktiviteter med maximalt 2 400 kronor per år och anställd.

Under året har ett nytt arbetssätt kring prehab genomförts, se rubriken ”sjukfrånvaro och rehabilitering”.

Samtliga chefer har tillgång till rehabiliteringssystemet Adato för att med hjälp av detta verktyg kunna arbeta med att minska sjukfrånvaron.

Sedan fem år tillbaka har kommunen använt sig av IA-systemet för en säkrare och effektivare arbetsplats. IA-systemet är ett verktyg för att jobba systematiskt med arbetsmiljöfrågor och gör det lättare för medarbetare att anmäla om de varit med om ett olycksfall, färdolycksfall, tillbud eller gjort en riskobservation som skulle kunna leda till en olycka på arbetsplatsen. IA-systemet gör det lättare att följa upp arbetsskador och tillbud på enhetsnivå, förvaltningsnivå och kommunnivå samt bidrar till ett ökat fokus på förebyggande insatser och förbättringar i arbetsmiljön. Systemet har under åren vidareutvecklats och innehåller numera även möjligheter att göra riskanalyser och andra arbetsmiljöronder.

Rapporteringar i IA under 2022:

- Totalt har 544 händelser rapporteras in. Det är en ökning med 88 händelse jämfört med 2021. De 544 händelserna under 2022 är fördelade enligt följande:
 - 204 tillbud, ökning med 26 ärende jämfört med 2021
 - 188 olycksfall, minskning med 15 ärende jämfört med 2021
 - 147 riskobservationer, ökning med 83 ärende jämfört med 2021
 - Fyra färdolycksfall, ökning med två ärende jämfört med 2021
 - En arbetssjukdom

Den vanligast förekommande platsen för olycksfall och tillbud var i kök, hos brukare på särskilt boende eller i enskilt hem. Hot och våld är den vanligaste orsaken till inkomna anmälningarna som rör tillbud och olycksfall. Under 2021 påbörjades ett arbete med mål att öka antalet anmälda tillbud. Bland annat togs det fram QR-koder som är upptryckta på visitkort, vilket gör att det är lätt att ha tillhands i till exempel plånboken. Detta har intensifierats under 2022 och är troligen orsaken till att antalet anmälda händelser har ökat.

Förväntad utveckling

Hur kommunens ekonomi kommer att utvecklas i det korta och långa perspektivet är beroende av flera olika faktorer. Omvärldsfaktorer såsom utveckling av den globala och nationella ekonomin, förändringar av statsbidrags- och utjämningsystemen, riksdagsbeslut om förändrade åtagande för kommunerna etcetera. Förändringar av dessa faktorer kan inte enskilda kommuner påverka utan innebär krav på anpassningar och förändringar av kommunens verksamheter och ekonomi.

För kommunen finns ytterligare en faktor som är svår att påverka och det är befolkningsutvecklingen. Det är också en av de viktigaste faktorerna när budgeten ska fastställas. Mönsterås kommun har en relativt stabil befolkningsnivå. För år 2023 är bedömningen att befolkningen i kommunen kommer att uppgå till 13 275 invånare. Ett antagande utifrån den ökning av befolkningen som skett under 2022 i kommunen.

Som en följd av demografin med en åldrande befolkning i länet ökar behovet av vårdpersonal. Det är redan idag ett bristyrke som kan komma att medföra ökade kostnader för löner och kvalificerad övertid framöver. Genom ökade drivmedelspriser har även viljan att pendla till sin arbetsplats sjunkit och kommunen kommer att ha en svår uppgift att bemanna organisationen.

Ett arbete pågår med att införa ”nära vård” i Kalmar län, vilket kommer att ge bättre förutsättningar för de som är i behov av omsorg. Detta kan innebära att fler uppgifter flyttas över till kommunerna från regionerna.

En stor del av de ungdomar som ska börja på gymnasiet väljer gymnasier i andra kommuner. För Mönsterås kommun innebär det en kostnad för interkommunala ersättningar (IKE). Ett arbete pågår med att marknadsföra Mönsteråsgymnasiet för att få fler elever att välja gymnasiet på hemmaplan. Mönsteråsgymnasiet har ett industritekniskt program, vilket ett flertal företag har behov av för framtida rekrytering. Om satsningen lyckas är det goda förutsättningar för att förbättra rekryteringsbasen för många företag i Mönsterås kommun och en stabilisering av kommunens kostnader för IKE.

Det internationella säkerhetsläget med bland annat krig i Ukraina har inneburit att arbetet med kris, säkerhet och civilt försvar fått en ökad betydelse hos kommunerna. En konsekvens är ett behov av både utökad kompetens och personal inom området samt en högre drift- och investeringsbudget för att klara de framtida krav som ställs på kommunerna.

Investeringsnivån i kommunen har de senaste åren varit hög och prognosen är att det kommer vara det även fortsättningsvis. Anledningen till detta är stora behov avseende upprustning av fastighetsbeståndet. Dels på grund av förändrad verksamhet och dels på grund av fastighetsbeståndets ålder. Under 2022 genomfördes en fastighetsförädlingsstudie vilken kommer att påverka ekonomin. En annan stor påverkan på investeringsbudgeten är det kommunala vatten- och avloppssystemet, där ser man stora investeringsbehov i renings- och vattenverken.

För år 2023 bedöms kommunsektorns resultat försämrats kraftigt. Hög inflation, stigande räntor och kommande lågkonjunktur gör att många kommuner går från överskott i år till ekonomiska utmaningar under år 2023 och 2024. Bedömningen är att under 2023 kommer kommunen fortsättningsvis att påverkas negativt av en hög prisutveckling.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Kommunstyrelsens underskrifter

Mönsterås, den 14 mars 2023

Anders Johansson (C)
Ordförande

Robert Rapakko (S)
1:e vice ordförande

Åsa Ottosson (M)
2:e vice ordförande

Erik Jonsson (S)

Anni Juhl Nielsen (SD)

Michael Pettersson (S)

Renée Solstad (S)

Katarina Johansson (C)

Lejla Radovic (S)

Christer Olsson (SD)

Madeleine Rosenqvist (KD)

Jens Robertsson (C)

Thomas Halkjaer (C)

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (mnkr)	Not	Budget	Kommun		Koncern	
		2022	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	3	199,1	270,8	263,0	397,5	382,7
Verksamhetens kostnader	4	-1 068,8	-1 130,1	-1 099,6	-1 215,2	-1 171,2
Avskrivningar	5	-66,8	-64,8	-64,0	-89,0	-94,1
Verksamhetens nettokostnad		-936,5	-924,1	-900,6	-906,7	-882,6
Skatteintäkter	6	654,0	672,0	649,3	672,0	649,3
Generella statsbidrag och utjämning	7	281,6	292,2	278,7	292,2	278,7
Skatteintäkter och statsbidrag		935,6	964,3	928,0	964,3	928,0
Verksamhetens resultat		-0,9	40,2	27,4	57,5	45,4
Finansiella intäkter	8	10,3	21,2	45,1	18,8	42,7
Finansiella kostnader	9	-5,0	-38,7	-7,4	-43,0	-12,7
Finansnetto		5,3	-17,6	37,6	-24,2	30,0
Årets resultat		4,4	22,6	65,0	33,3	75,4

Balansräkning

BALANSRÄKNING (mnkr)		Kommun		Koncern	
	Not	2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	13,6	14,4	13,7	14,5
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader, mark och tekniska anläggningar	11	913,5	846,2	1 509,8	1 424,4
Maskiner och inventarier	12	67,2	61,9	145,8	142,0
Finansiella anläggningstillgångar	13	42,7	42,0	16,6	14,3
Summa anläggningstillgångar		1 037,0	964,5	1 685,8	1 595,2
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m	14	14,4	12,6	15,7	13,7
Fordringar	15	150,3	129,0	160,6	142,1
Kortfristiga placeringar	16	221,8	237,5	221,8	237,5
Kassa och bank	17	112,1	107,6	152,7	139,7
Summa omsättningstillgångar		498,5	486,7	550,8	533,1
Summa tillgångar		1 535,5	1 451,2	2 236,6	2 128,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	18	-22,6	-65,0	-33,3	-75,4
Resultatutjämningsreserv		-47,9	-34,9	-47,9	-34,9
Övrigt eget kapital		-809,7	-757,7	-925,0	-862,7
Summa eget kapital		-880,2	-857,6	-1 006,2	-973,0
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	-65,6	-59,1	-69,7	-63,4
Andra avsättningar	20	-12,6	-23,4	-24,4	-31,8
Summa Avsättningar		-78,2	-82,4	-94,0	-95,2
Skulder					
Långfristiga skulder	21	-349,0	-291,3	-870,7	-810,6
Kortfristiga skulder	22	-228,2	-219,9	-265,7	-249,6
Summa skulder		-577,1	-511,2	-1 136,4	-1 060,2
Summa eget kapital, avsättning och skulder		-1 535,5	-1 451,2	-2 236,6	-2 128,3
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	551,3	539,1	0,0	0,1
Pensioner som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	19,24	200,1	205,9	200,1	205,9
Övriga ansvarsförbindelser	25	41,4	39,2	14,6	13,8

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS (mnkr)	Not	Kommunen		Koncernen	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		22,6	65,0	33,3	75,4
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	26	59,8	74,5	86,5	104,8
Poster som redovisas i annan sektion	27	-6,5	-8,9	-6,7	-8,8
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		76,0	130,7	113,1	171,4
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		-21,2	-13,8	-18,5	-26,7
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga placeringar		15,6	-35,2	15,6	-35,2
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och varulager		-1,7	-1,2	-2,0	-1,1
Ökning(+)/Minskning(-) av periodiserade anslutningsavgifter		2,7	3,3	2,7	3,3
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		8,3	-5,1	16,2	-2,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		79,6	78,7	127,2	109,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-3,0	-5,4	-3,0	-5,4
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-133,6	-60,4	-174,4	-99,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		7,2	11,3	7,4	11,3
Förvärv av finansiella tillgångar		-1,3	-1,0	-2,8	-2,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,6	0,0	0,6	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-130,1	-55,6	-172,2	-95,6
FINANSIERINGSVERKSAMHET					
Nyupptagna lån		55,0	0,0	64,0	8,7
Amortering av långfristiga skulder		0,0	0,0	-6,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		55,0	0,0	58,0	8,7
Årets kassaflöde		4,5	23,1	12,9	22,1
Likvida medel vid årets början		107,6	84,5	139,7	117,6
Likvida medel vid årets slut		112,1	107,6	152,7	139,7

De faktorer som har haft störst påverkan på kassaflödet under året är de stora investeringarna som har genomförts inom både kommunen och koncernen, samt positivt kassaflöde från den löpande verksamheten. Både kommun och koncernen har nyupptagna lån under året som påverkar kassalikviditeten. Likvida medel har under året ökat för kommunen och koncernen kopplat till positivt kassaflöde från verksamheten.

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunlagens elfte kapitel samt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Dessutom lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer i redovisningsfrågor som är av principiell betydelse eller av större vikt för kommunsektorns redovisning. Eventuella avvikelser eller förändrade redovisningsprinciper redovisas nedan.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Kommunens redovisning sker enligt den så kallade fortlevnadsprincipen, det vill säga att redovisningen ska fortsätta i all oändlighet. Genom tillämpning av försiktighetsprincipen intar kommunen en försiktig hållning vid värdering av tillgångar respektive skulder. Redovisningen sker på ett öppet sätt, vid tveksamhet mellan två redovisningssätt väljs den mest öppna beskrivningen, öppenhetsprincipen. Oavsett när i tiden en transaktion inträffar hänförs intäkter och kostnader till rätt räkenskapsår, periodiseringsprincipen. Ingående balanser stämmer med utgående balanser för närmast föregående räkenskapsår, den så kallade kontinuitetsprincipen.

Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionerlig konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att kommunen eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolagen. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens räkenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen.

Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen respektive kommunen har i allt väsentligt eliminerats. Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på uppskjuten skatt (20,6 %) och eget kapital (79,4 %).

Tillskott till kommunala bolag

Enligt uttalande från Redovisningsrådets akutgrupp, URA 7 ska givaren redovisa tillskott till kommunala bolag under finansiella anläggningstillgångar, aktier och andelar, medan mottagaren ska redovisa posten under fritt eget kapital, erhållet aktieägartillskott. Kommunen redovisar lämnat tillskott till kommunala bolag som kostnad i resultaträkningen medan bolaget redovisar erhållet tillskott direkt mot eget kapital.

Särskild avtals- och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21 – Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld.

Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade "blandmodellen", vilket innebär att all pensionsskuld äldre än 1997-12-31 bokförs inom linjen under anvarsförbindelser. Endast årets pensionsutbetalningar på denna skuld belastar resultaträkningen.

Den skuld som uppkommit från och med 1 januari 1998 belastar resultaträkningen fullt ut, vilket innebär att skulden årligen räknas upp med nyintjänad pension och ränta på befintlig pensionsskuld. Samtidigt räknas skulden ned med gjorda utbetalningar hänförliga till skulden som har uppkommit från 1 januari 1998.

I pensionsskulden ingår särskild löneskatt med 24,26 %

Avtals- och visstidspension

Kommunen följer (PBF) som reglerar avgångsersättning för förtroendevalda. Avtalet ger full pension (som om man nått ålderspension vid 65 år) vid fyllda 50 år och varit politiker på hel/deltid i minst tolv år.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och semesterdagar redovisas som kortfristig skuld.

Särskild löneskatt

Samtliga pensionsförpliktelser, avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelsen, redovisas inklusive särskild löneskatt (24,26 %). Den del av särskild löneskatt som avser årets och föregående års värde har klassificerats som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

I enlighet med RKR:s rekommendation R2 "Intäkter" har kommunalskatten periodiserats. Värderingen av den preliminära slutregleringen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos i december.

Fastighetsavgifter

Bidraget har slutreglerats för föregående år. Värderingen av den preliminära slutregleringen för innevarande år har beräknats enligt SKR:s rekommendationer.

Statsbidrag och anslutningsavgifter

RKR:s rekommendation R2 Intäkter tillämpas. Detta innebär bland annat att statsbidrag till investering intäktsförs på det sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Ej offentligt bidrag till investering intäktsförs den period som kommunen får intäkten.

Leasing

Kommunen följer inte RKR:s rekommendation R5.

Placerade pensionsmedel

Mönsterås kommuns finansiella placering i Kalmar Läns Pensionsförvaltning AB (KLP) redovisas som omsättningstillgång. I balansräkningen upptagna värden utgör kommunens andel av de för samtliga delägare i KLP placerade medlen. De i balansräkningen upptagna tillgångarna värderas till verkligt värde enligt LKBR 7:6.

Avsättningar återställning deponi, Jungnerholmarna, MIFO samt branddammar

Avsättningar för kommunens deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera plikten på balansdagen. Beloppet baseras på projektering som gjordes 2001. Kalkylen avräknas och uppdateras årligen. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på 3 %. Avsättningen till Jungnerholmarna återförs årligen. Befintliga avsättningar för branddammar och MIFO har gjorts utifrån bedömda kostnader.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas under finansiella anläggningstillgångar som uppskjuten skattefordran eller under avsättning som uppskjuten skatteskuld.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Värdet har satts till ett basbelopp. Gränsvärdet gäller för samtliga materiella anläggningstillgångar med undantag för datorer avsedda för elever inom skolverksamheten.

Exploateringsmark

Exploateringsmark redovisas som omsättningstillgångar. Efter det att exploateringsområdet färdigställts överförs omsättningstillgångarna som ska kvarstå i kommunens ägo till anläggningstillgångar.

Pågående anläggningar

Anläggningsprojekt bedöms löpande under året, slutlig bedömning sker vid årets slut.

Avskrivningar och kapitalkostnader

Anläggningstillgångarnas avskrivning påbörjas så snart anläggningen tas i bruk utifrån en bedömning av tillgångens (komponenternas) nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående anläggningar/inventarier görs inga avskrivningar. Internräntan beräknas på bokfört värde, räntesatsen har varit 1 % under första halvåret och 1,5 % under andra halvåret.

K3-regler

Från och med 2014 tillämpas Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3") för bolagen.

Särredovisningar

Vatten och avloppsverksamheten (VA) särredovisas i enlighet med VA-lagen. Inga övriga särredovisningar görs inom kommunen.

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
Not 2 - Anställda och personalkostnader				
Totalt antal anställda				
Anställda	1 279	1 257	1 322	1 299
Not 3 - Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	11,5	8,3	58,7	44,3
Taxor och avgifter	87,8	82,4	77,2	70,5
Hyror och arrenden	29,4	31,5	116,3	124,8
Bidrag och kostnadsersättning från staten	77,9	77,9	78,4	78,2
Övriga bidrag	41,1	44,4	42,3	44,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10,3	7,4	10,5	7,5
Intäkter från exploateringsverksamhet	5,5	0,9	5,5	0,9
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	7,2	10,3	7,4	10,3
Övriga verksamhetsintäkter	0,0	0,0	1,1	1,3
Summa verksamhetens intäkter	270,8	263,0	397,5	382,7
Not 4 - Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-720,5	-701,3	-749,1	-728,7
Pensionskostnader	-59,0	-53,3	-60,4	-54,6
Lämnade bidrag	-34,5	-36,4	-29,6	-32,1
Köp av huvudverksamhet	-120,2	-118,4	-123,0	-121,0
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-76,9	-63,2	-62,3	-50,3
Inköp av material och varor	-40,7	-40,6	-45,7	-45,8
Inköp av tjänster	-35,6	-30,4	-54,8	-45,1
Realisationsförluster och utrangeringar	-0,7	-1,4	-0,7	-1,4
Förändring av avsättning	10,8	-5,0	10,8	-5,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-1,6	-0,4	-1,6	-0,4
Bolagsskatt	0,0	0,0	-2,6	0,6
Övriga verksamhetskostnader	-51,1	-49,2	-96,2	-87,6
Summa verksamhetens kostnader	-1 130,1	-1 099,6	-1 215,2	-1 171,2
Not 5 - Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	-3,7	-2,1	-3,8	-2,1
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-46,6	-45,4	-66,4	-64,0
Avskrivningar maskiner och inventarier	-14,4	-15,0	-18,8	-20,4
Nedskrivningar byggnader och anläggningar	0,0	-1,4	0,0	-7,7
Summa av- och nedskrivningar	-64,8	-64,0	-89,0	-94,1
Not 6 - Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	652,2	631,9	652,2	631,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	15,5	15,2	15,5	15,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	4,3	2,2	4,3	2,2
Summa skatteintäkter	672,0	649,3	672,0	649,3
Not 7 - Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	166,6	148,8	166,6	148,8
Kostnadsutjämning	12,9	24,2	12,9	24,2
Regleringsbidrag	36,6	39,6	36,6	39,6
Kommunal fastighetsavgift	33,3	32,7	33,3	32,7
Bidrag för LSS-utjämning	35,1	25,1	35,1	25,1
Övriga bidrag	7,7	8,2	7,7	8,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	292,2	278,7	292,2	278,7

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
Not 8 - Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	4,8	5,3	4,9	5,3
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,1	0,0	0,1
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	9,3	15,8	9,3	15,8
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	0,0	18,3	0,0	18,3
Ränteintäkter	3,9	3,0	4,2	3,2
Borgensavgifter	2,7	2,7	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,0	0,4	0,0
Summa finansiella intäkter	21,2	45,1	18,8	42,7
Not 9 - Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-2,5	-1,6	-6,7	-6,7
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	-6,5	-5,6	-6,5	-5,6
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	-29,2	0,0	-29,2	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,5	-0,2	-0,6	-0,4
Summa finansiella kostnader	-38,7	-7,4	-43,0	-12,7
Not 10 - Immateriella tillgångar				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	18,1	5,6	18,9	5,6
Omklassificering	0,0	7,1	0,0	7,9
Inköp	3,0	5,4	3,0	5,4
Försäljningar och utrangeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Summa utgående anskaffningsvärden	21,1	18,1	21,9	18,9
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-3,3	-1,2	-3,9	-1,2
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	-0,6
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärden	-3,7	-2,1	-3,8	-2,1
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-7,0	-3,3	-7,7	-3,9
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>				
Vid årets början	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Planenligt restvärde vid årets slut	13,6	14,4	13,7	14,5
Not 11 - Byggnader, mark och tekniska anläggningar				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	1 540,3	1 498,7	2 440,7	2 335,1
Omklassificering	-3,9	-2,9	-7,0	24,0
Inköp	118,0	48,3	156,9	85,5
Försäljningar och utrangeringar	-2,5	-3,8	-2,5	-3,9
Summa utgående anskaffningsvärden	1 651,9	1 540,3	2 588,1	2 440,7

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
forts. not 11				
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-692,3	-648,3	-993,3	-927,0
Omklassificering	0,2	0,0	1,6	-6,2
Försäljningar och utrangeringar	2,1	1,4	2,1	1,3
Årets avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärden	-46,6	-45,4	-65,8	-61,4
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-736,6	-692,3	-1 055,3	-993,3
<i>Ackumulerade nedskrivningar</i>				
Vid årets början	-1,7	-0,3	-23,0	-15,4
Årets nedskrivningar	0,0	-1,4	0,0	-7,7
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	-1,7	-1,7	-23,0	-23,0
Planenligt restvärde vid årets slut	913,5	846,2	1 509,8	1 424,4
Nedskrivning 2021 avser i kommunen fastighet som revs under 2022. Nedskrivning i koncern 2021 avser nedskrivning i Mönsterås Bostäder AB på 6,2 mnkr. Nedskrivning på 4,3 mnkr gjordes på grund av minskat utnyttjande av lägenheter, till följd av nedläggning av särskilt boende i fastigheten. Nyproduktion av fastighet i Timmernabben ledde till nedskrivning med 1,9 mnkr.				
Varav förvaltningsfastigheter				
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	0,0	0,0	751,4	713,4
Omklassificering	0,0	0,0	0,7	4,1
Inköp	0,0	0,0	16,8	33,9
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående anskaffningsvärden	0,0	0,0	769,0	751,4
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	0,0	0,0	-263,3	-250,8
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärden	0,0	0,0	-15,4	-12,4
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-278,7	-263,3
<i>Ackumulerade nedskrivningar</i>				
Vid årets början	0,0	0,0	-21,3	-15,1
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-6,2
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-21,3	-21,3
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	469,0	467,2
Not 12 - Maskiner och inventarier				
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	182,2	385,5	360,3	585,0
Omklassificering	0	0,0	-2,9	-23,0
Inköp	19,7	12,1	23,6	15,4
Försäljningar och utrangeringar	-0,03	-215,4	-0,5	-217,2
Summa utgående anskaffningsvärden	201,8	182,2	380,6	360,3
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-120,2	-320,6	-215,5	-413,1
Omklassificering	0	0,0	2,9	2,6
Försäljningar och utrangeringar	0	215,4	0,3	215,4
Årets avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärden	-14,4	-15,0	-19,6	-20,4
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-134,7	-120,2	-231,8	-215,5

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
forts. Not 12				
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>				
Vid årets början	0,0	0,0	-2,9	-2,9
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-2,9	-2,9
Planenligt restvärde vid årets slut	67,2	61,9	145,8	142,0
Not 13 - Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag och övriga bolag				
Mönsterås Bostäder AB, orgnr 832800-1030, säte Mönsterås, andel 100%	14,8	14,8	0,0	0,0
Mönsterås Holding AB, orgnr 556526-8439, säte Mönsterås, andel 100%	12,1	12,1	0,0	0,0
Kommuninvest i Sverige AB	10,6	9,3	10,6	9,3
Övriga	1,2	1,2	0,8	0,8
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag och övriga bolag	38,7	37,4	11,4	10,1
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest i Sverige AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Andra långfristiga fordringar	4,0	4,6	5,2	4,3
Summa långfristiga fordringar	4,0	4,6	5,2	4,3
Summa finansiella anläggningstillgångar	42,7	42,0	16,6	14,3
Not 14 - Förråd, lager och exploateringsmark				
VA-verksamhet	0,9	0,9	1,0	0,9
Övrig verksamhet	0,3	0,3	1,6	1,4
Exploateringsmark bostadsområde för försäljning	2,0	0,3	2,0	0,3
Exploateringsmark industriområde för försäljning	11,1	11,1	11,1	11,1
Summa förråd, lager och exploateringsmark	14,4	12,6	15,7	13,7
Not 15 - Fordringar				
Kundfordringar	16,4	15,8	18,7	18,4
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	77,3	68,1	77,3	68,1
Kommunalskattefordringar	33,8	15,2	33,8	15,2
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,0	4,5	7,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19,8	26,6	26,4	32,8
Koncernfordringar	2,9	3,2	0,0	0,0
Summa fordringar	150,3	129,0	160,6	142,1
Not 16 - Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	125,3	115,7	125,3	115,7
Värderegleringar	4,1	28,0	4,1	28,0
Obligationer, förlagsbevis m.m				
Anskaffningsvärde	96,0	92,0	96,0	92,0
Värderegleringar	-3,6	1,7	-3,6	1,7
Summa Anskaffningsvärde vid årets slut	221,4	207,7	221,4	207,7
Summa Värdereglering vid årets slut	0,5	29,7	0,5	29,7
Summa kortfristiga placeringar	221,8	237,5	221,8	237,5

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
Not 17 - Kassa och bank				
Kassa och bank	101,1	94,7	141,7	126,8
Övriga tillgodohavande	11,0	12,9	11,0	12,9
Summa kassa och bank	112,1	107,6	152,7	139,7
<i>Kommunen har tillsammans med koncernbolagen gemensam checkräkningskredit på 15 mnkr. Krediten är för närvarande outnyttjad</i>				
Not 18 - Eget kapital				
Ingående eget kapital	-822,6	-775,6	-938,0	-880,6
- varav justering av eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultatutjämningsreserv vid årets början	-34,9	-17,0	-34,9	-17,0
- årets avsättning	-13,0	-17,9	-13,0	-17,9
Resultatutjämningsreserv vid årets slut	-47,9	-34,9	-47,9	-34,9
Årets resultat	-22,6	-65,0	-33,3	-75,4
Summa eget kapital	-880,2	-857,6	-1 006,2	-973,0
Not 19 - Pensionsförpliktelser och pensionsmedel				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	-59,1	-49,3	-63,4	-53,8
Årets utbetalningar	1,4	1,4	1,5	1,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-1,2	-0,6	-1,3	-0,7
Nyintjänad pension	-5,3	-6,2	-5,4	-6,2
Dödlighetsresultat	-0,3	-0,1	-0,4	0,1
Ändring av grunder	0,0	-1,8	0,3	-1,6
Övriga poster	0,1	-0,5	0,1	-0,7
Förändring löneskatt	-1,3	-1,9	-1,3	-1,9
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	-65,6	-59,1	-69,7	-63,4
Pensionsförpliktelser i balansräkning	-65,6	-59,1	-69,7	-63,4
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelser	-200,1	-205,9	-200,1	-205,9
Summa pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	-265,7	-265,0	-269,8	-269,3
Förvaltade pensionsmedel	227,5	246,4	227,5	246,4
Återlånade medel (Ej finansierade pensionsförpliktelser)	-38,2	-18,6	-42,3	-22,9
<i>Konsolideringsgrad</i>	<i>-85,6%</i>	<i>-93,0%</i>	<i>-84,3%</i>	<i>-91,5%</i>
Not 20 - Andra avsättningar				
Ersättningsfond/övrigt				
Vid årets början	0,0	0,0	-2,5	-2,6
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,1	0,1
Utgående avsättning	0,0	0,0	-2,5	-2,5
Återställningskostnad				
Vid årets början	0,0	0,0	-0,1	-0,1
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Jugnerholmarna				
Vid årets början	-1,9	-2,0	-1,9	-2,0
lanspråktaga avsättningar	0,1	0,1	0,1	0,1
Utgående avsättning	-1,8	-1,9	-1,8	-1,9
<i>Jugnerholmarna beräknas vara avslutad år 2040.</i>				

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
forts. not 20				
Återställning lokaler flyktingverksamhet				
Vid årets början	0,0	-1,4	0,0	-1,4
lanspråktaga avsättningar	0,0	1,4	0,0	1,4
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Branddammar				
Vid årets början	-1,8	0,0	-1,8	0,0
Nya avsättningar	0,0	-1,8	0,0	-1,8
lanspråktaga avsättningar	0,1	0,0	0,1	0,0
Utgående avsättning	-1,7	-1,8	-1,7	-1,8
Inventering av förorenade områden (MIFO)				
Vid årets början	-6,1	0,0	-6,1	0,0
Nya avsättningar	0,0	-6,1	0,0	-6,1
lanspråktaga avsättningar	0,6	0,0	0,6	0,0
Utgående avsättning	-5,4	-6,1	-5,4	-6,1
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat vid årets början	-13,6	-15,0	-13,6	-15,0
Nya avsättningar	-0,2	-0,8	-0,2	-0,8
lanspråktaga avsättningar	10,2	2,2	10,2	2,2
Utgående avsättning	-3,6	-13,6	-3,6	-13,6
<i>Återställandet påbörjades 2001 och beräknas pågå till 2026.</i>				
Uppskjuten skatt				
Mönsterås Utvecklings AB (koncern)	0,0	0,0	0,0	0,0
Vattenpalatset i Mönsterås AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Bostäder AB	0,0	0,0	-6,2	-3,3
Ålem Energi AB (koncern)	0,0	0,0	-2,9	-2,5
Summa uppskjuten skatt	0,0	0,0	-9,2	-5,8
Summa andra avsättningar	-12,6	-23,4	-24,4	-31,8
Not 21 - Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	-320,0	-265,0	-841,7	-784,3
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	-29,0	-26,3	-29,0	-26,3
Summa långfristiga skulder	-349,0	-291,3	-870,7	-810,6
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	0,84%	0,51%	0,81%	0,82%
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,84%	0,51%	0,69%	0,40%
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,40	2,36	2,27	2,18
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	-55,0	-70,0	-203,8	-203,4
1-3 år	-155,0	-100,0	-356,2	-345,2
3-5 år	-110,0	-95,0	-281,7	-235,7
5-10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
över 10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat, år	2,33	2,11	2,16	2,10
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat, år	2,33	2,11	2,11	1,92
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0,00	0,0	20,0	85,0
Marknadsvärde derivat	0,00	0,0	0,9	-3,3

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
Not 22 - Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	-72,1	-52,4	-86,2	-63,0
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-25,4	-24,3	-26,4	-29,9
Semester och löneskulder inklusive sociala avgifter	-44,5	-45,2	-47,0	-47,6
Kommunalskatteskuld	0,0	-7,4	0,0	-7,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-77,1	-81,9	-94,4	-96,4
Övriga kortfristiga skulder	-0,7	-3,9	-11,8	-5,3
Koncernskulder	-8,3	-4,7	0,0	0,0
Summa kortfristiga skulder	-228,2	-219,9	-265,7	-249,6
Not 23 - Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Mönsterås Bostäder AB	370,0	370,0	0,0	0,0
Mönsterås Holding AB	21,0	21,5	0,0	0,0
Mönsterås Utvecklings AB (koncern)	50,0	40,0	0,0	0,0
Vattenpalatset i Mönsterås AB	22,5	22,5	0,0	0,0
Ålem Energi AB (koncern)	81,0	77,0	0,0	0,0
Emåbygdens Vind AB	6,8	8,0	0,0	0,0
Summa borgensåtagande kommunala bolag	551,3	539,0	0,0	0,0
Övriga borgensförbindelser				
Småhus	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa övriga borgensåtagande	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	551,3	539,1	0,0	0,1
Not 24 - Pensioner som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ansvarsförbindelser för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt				
Vid årets början	205,9	209,0	205,9	209,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	4,7	2,9	4,7	2,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	3,9	0,0	3,9
Nyintjänad pension	-0,4	0,2	-0,4	0,2
Årets utbetalningar	-9,8	-10,4	-9,8	-10,4
Övrigt	0,9	0,9	0,9	0,9
Förändring av löneskatt	-1,1	-0,6	-1,1	-0,6
Summa pensioner som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	200,1	205,9	200,1	205,9
<i>Utredningsgrad</i>	<i>99%</i>	<i>99%</i>	<i>99%</i>	<i>99%</i>
Not 25 - Övriga ansvarsförbindelser				
Leasing				
Bilar	2,5	5,0	2,5	5,0
Kopiatorer	1,6	1,6	1,6	1,6
Hysesavtal inom koncern	26,8	25,4	0,0	0,0
Hysesavtal externt	10,5	7,2	10,5	7,2
Summa övriga ansvarsförbindelser	41,4	39,2	14,6	13,8
Operationella leasingavtal i kommunen överstigande 3 år varav förfallotid				
- inom ett år	10,0	5,1	2,9	2,4
- mellan 1 - 5 år	23,2	20,6	5,8	4,7
- senare än 5 år	8,3	13,4	5,9	6,6

NOTER (mnkr)	Kommun		Koncern	
	2022	2021	2022	2021
26. Justeringar för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	64,8	62,6	89,0	86,5
Nedskrivningar	0,0	1,4	0,0	7,7
Utrangeringar	-0,7	-4,2	-1,3	-3,9
Förändring av skatt	0,0	0,0	0,0	-2,8
Gjorda avsättningar	6,7	18,5	9,9	21,2
Återförda avsättningar	-11,0	-3,8	-11,0	-3,8
Summa justeringar för ej likviditetspåverkande poster	59,8	74,5	86,5	104,8
27. Poster som redovisas i annan sektion				
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-6,5	-8,9	-6,7	-8,8
Summa poster som redovisas i annan sektion	-6,5	-8,9	-6,7	-8,8

28. Upplysning om upprättade särredovisning.

Följande särredovisning har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

Redovisning avser:

Va-redovisning, se sidan 71-77

Lagstiftning:

Lag om allmänna vattentjänster

29. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision**Kostnader för räkenskapsrevision**

Sakkunnigt biträde	0,1	0,1	0,1	0,1
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0,0	0,0	0,4	0,2
Summa kostnad räkenskapsrevision	0,1	0,1	0,5	0,4
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	0,5	0,5	0,5	0,5
Förtroendevalda revisorer	0,3	0,2	0,3	0,2
Summa kostnad övrig revision	0,7	0,7	0,7	0,7
Summa kostnad revision	0,9	0,9	1,2	1,1

30. Koncerninterna förhållande

Sammanställning (mnkr)	Ägd andel	Borgensåtagande		Borgensavgifter		Försäljn.	
		Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Köp	Försäljn.
Mönsterås kommun		551,3			2,7	27,0	12,0
Mönsterås Holding AB	100%		21,0	0,1		0,1	
Mönsterås Bostäder AB	100%		370,0	1,9		11,1	11,2
Mönsterås Utvecklings AB	100%		50,0	0,2		1,7	3,1
Vattenpalatset i Mönsterås AB	100%		22,5	0,1		2,1	0,8
Ålem Energi AB	100%		81,0	0,4		0,5	15,4
Emåbygdens Vind AB	40%		6,8				
Summa		551,3	551,3	2,7	2,7	42,5	42,5

Sammanställning (mnkr)	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag	
		Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna
Mönsterås kommun		4,6			
Mönsterås Holding AB	100%		4,6	6,4	2,2
Mönsterås Bostäder AB	100%				
Mönsterås Utvecklings AB	100%				
Vattenpalatset i Mönsterås AB	100%				6,4
Ålem Energi AB	100%			2,2	
Emåbygdens Vind AB	40%				
Summa		4,6	4,6	8,5	8,5

Drift- och investeringsredovisning

Allmänt

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas rambudgetar för verksamheterna och investeringarna i juni året före budgetåret. Budgeten utgör den gräns för omfattning av verksamhet som nämnder och kommunstyrelse har att förhålla sig till under budgetåret.

Under hösten görs en avstämning mot budgetpropositionen, SKR:s skatteunderlagsprognos samt andra förändrade förutsättningar av större karaktär. Eventuella revideringar redovisas i en budgetrapport som fastställs av kommunfullmäktige i december. I budgetrapporten finns nämndernas detaljbudgetar.

Driftbudget

Kommunfullmäktiges beslutade budgetram tilldelas genom nettoanslag. Anslagen ska täcka verksamheternas kvarstående kostnader efter avdrag från de intäkter verksamheterna får i form av taxor, avgifter och bidrag. Omdisponering av tilldelade anslag får ske inom och mellan förvaltningar genom nämndsbeslut eller beslut i kommunfullmäktige. Eventuella tilläggsanslag kan beslutas av kommunfullmäktige under året.

Utifrån den tilldelade budgetramen lägger nämnderna och kommunstyrelsen en detaljbudget för varje verksamhetsområde. Detaljbudgeten läggs brutto med indelning i intäkter och kostnader under varje så kallat kostnadsställe (enhet/avdelning). Varje nämnd beslutar sen om detaljbudgeten innan den slutliga budgeten beslutas i december av kommunfullmäktige.

Samtliga nämnder tilldelas full kompensation för löneökningar samt avskrivningar löpande under året.

I den beslutade budgeten finns alltid en plan för ytterligare två år efter budgetåret. Positiva och negativa budgetavvikelser inom nämnderna flyttas inte över till nämnden nästkommande år.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar anslag till nämnderna kopplat till olika investeringsprojekt. Investeringsbudgeten läggs för budgetåret och de två kommande planeringsåren. Investeringar som sträcker sig över mer än ett år fördelas på anslag för budgetåret och kommande planeringsår.

Under innevarande budgetår görs en revidering av investeringsbudgeten. Kvarstående anslag i investeringsbudgeten under innevarande år kan flyttas över till kommande år efter beslut av kommunfullmäktige.

Bolagen

Verksamheterna hos de kommunala bolagen finansieras av deras egna försäljningsintäkter och i vissa fall också av koncernbidrag och ägartillskott. Kommunen beslutar om låneram inklusive kommunal borgen årligen eller oftare vid behov.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

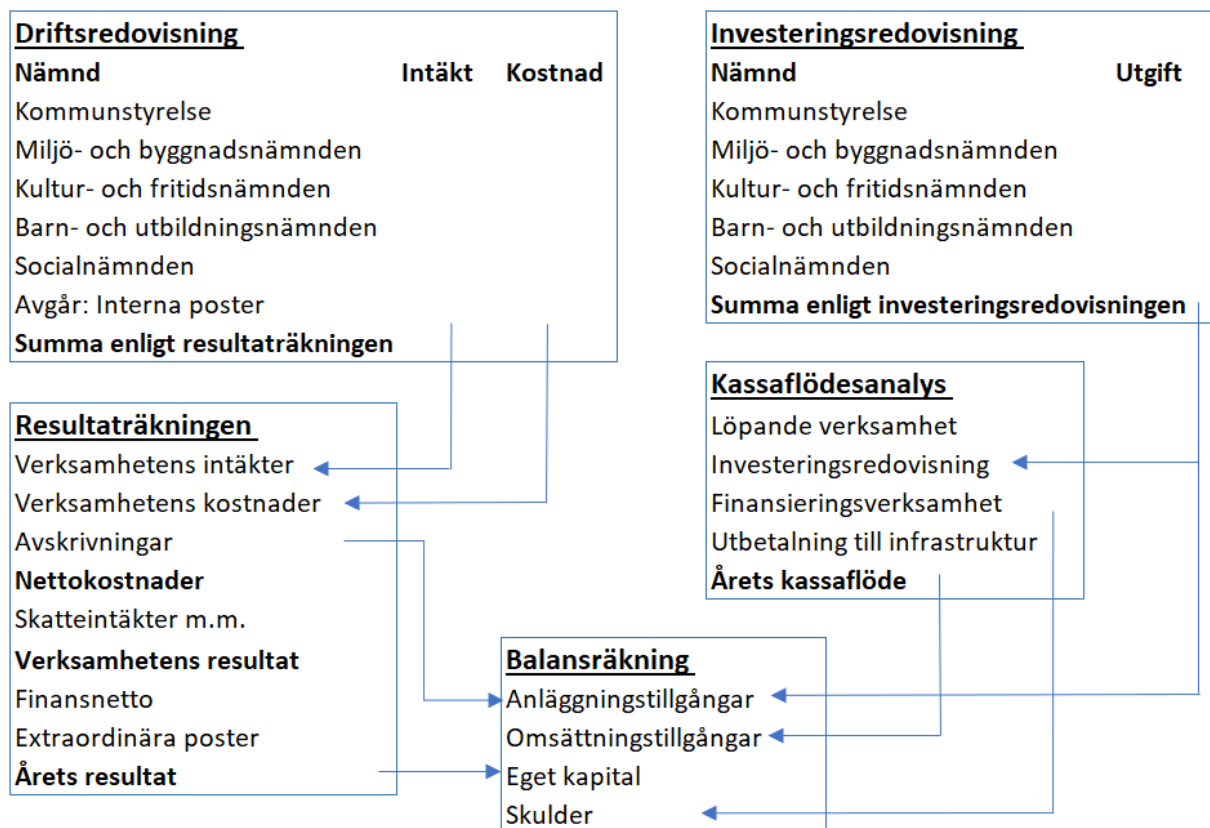

Bild 5: Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Driftsredovisning

Driftsredovisning (mnkr)	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse			
	Utfall 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Intäkt.	Kost.	Netto-avv	Netto-avv %
Kommunledningsförvaltningen	29,0	29,1	36,3	-118,1	-118,2	-125,1	-0,1	0,1	0,0	0,0
Tekniska förvaltningen	80,5	71,0	74,6	-205,8	-192,9	-197,3	9,5	-12,9	-3,5	-2,8
Miljö- och byggnadsnämnden	4,8	3,8	4,9	-14,6	-12,5	-9,0	1,0	-2,0	-1,1	-12,3
Kultur- och fritidsnämnden	1,5	1,1	1,5	-15,7	-15,3	-15,7	0,4	-0,5	-0,1	-0,5
Barn- och utbildningsnämnden	57,2	43,1	52,5	-355,8	-344,7	-349,6	14,1	-11,0	3,0	1,0
Socialnämnden	92,0	51,0	87,8	-459,8	-418,8	-437,0	41,0	-40,9	0,1	0,0
Övriga nämnder	0,4	0,0	0,0	-7,6	-5,2	-6,2	0,4	-2,4	-2,0	-39,5
Kommuncentrala poster	13,0	0,0	12,0	-17,7	-27,9	-23,7	13,0	10,2	23,1	82,9
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-7,5	0,0	-6,7	65,1	66,8	64,0	-7,5	-1,7	-9,2	13,7
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	270,8	199,1	263,0	-1 130,1	-1 068,8	-1 099,6	71,7	-61,3	10,4	1,2

Tabell 23: Driftsredovisning 2022

Kommentar till driftsredovisningen

I tabell 23 på föregående sida redogörs för hur utfallet för respektive nämnd förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Driftsredovisningen avser senast beslutad budget och inkluderar eventuella ramökningar som tagits under löpande år.

Ramjusteringar under året är;

- Kompensation för löneökning 2022 på totalt 14,6 mnkr. Gäller samtliga förvaltningar och nämnder med personalkostnader.
- Utökning av budgetram för socialnämnden på 4,0 mnkr för ökade placeringskostnader. Ramökning gjordes i november 2022.
- Kompensation för avskrivningskostnader. Budgetering sker med uppskattad årskostnad och avstämning och justering görs vid årets slut. Förvaltningarna kompenseras till fullo i budgeten utifrån årets utfall.
- Under året har flytt av tjänster skett mellan nämnderna. Budgetjusteringar görs till följd av detta. Vid varje flytt av budget finns ett tillhörande nämndsbeslut.

I tabellen för driftsredovisningen, tabell 23, avser justeringsposter inom intäkter tillkommande generella statsbidrag som tillfallit arbetsmarknadsenheten, valnämnden, kommuncentrala poster, socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden. Statsbidragen avser; tillfälligt stöd med anledning av kriget i Ukraina, bidrag för valet, tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering, minska andel timanställda inom vård och omsorg äldre, utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden samt skolmiljarden. Bidragen redovisas som generella statsbidrag i resultaträkningen enligt riktlinjer från RKR (Rådet för kommunal redovisning). I driftsredovisningen ingår bidraget i verksamheternas utfall. De justeringsposter som avser kostnader innefattar avskrivningar. Avskrivningskostnaderna redovisas som avskrivningar i resultaträkningen men ingår i verksamheternas utfall i driftsredovisningen.

Den största procentuella negativa nettoavvikelsen på -39,5 % står övriga nämnder för och där innefattas de ägartillskott som kommunen ger underkoncernen Mönsterås Holding AB. Ägartillskottet ska täcka de kostnader som företag har och innefattar då också de koncernbidrag som lämnas av Mönsterås Holding AB till dotterbolaget Vattenpalatset i Mönsterås AB.

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar en negativ nettoavvikelse på -12,3 procent och hänförs till kostnader utöver budget inom bostadsanpassningen.

Inom de kommuncentrala posterna redovisas en positiv nettoavvikelse som uppkommer till följd av ej budgeterade försäljningar av anläggningstillgångar och exploateringsfastigheter. Även pensionskostnader, justering av arbetsgivaravgifter samt semesterlöneskulden ger en positiv avvikelse mot budget.

Budgetavvikelserna i respektive nämnd kommenteras i respektive nämnds och förvaltnings redovisning i bilaga 1.

Investeringsredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING (mnkr)		Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Immateriella anläggningstillgångar				
Kommunstyrelsen				
- Kommunledningsförvaltningen	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-1,3	-3,3	2,0
		-1,3	-3,3	2,0
- Teknisk förvaltning	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-1,5	0,0	-1,5
		-1,5	0,0	-1,5
Kultur- och fritidsnämnd				
	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-0,3		-0,3
		-0,3	0,0	-0,3
	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-3,0	-3,3	0,2
Nettoinvesteringar immateriella anläggningstillgångar		-3,0	-3,3	0,2
Materiella anläggningstillgångar				
Kommunstyrelsen				
- Kommunledningsförvaltningen	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-23,0	-28,9	5,9
		-23,0	-28,9	5,9
- Teknisk förvaltning	Intäkt	0,3	0,0	0,3
	Kostnad	-109,1	-132,0	22,9
		-108,8	-132,0	23,2
Kultur- och fritidsnämnd				
	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-0,5	-1,3	0,8
		-0,5	-1,3	0,8
Barn- och utbildningsnämnd				
	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-0,7	-1,5	0,8
		-0,7	-1,5	0,8
Socialnämnd				
	Intäkt	0,0	0,0	0,0
	Kostnad	-2,6	-3,8	1,1
		-2,6	-3,8	1,1
	Intäkt	0,3	0,0	0,3
	Kostnad	-136,0	-167,4	31,5
Nettoinvesteringar materiella anläggningstillgångar		-135,7	-167,4	31,8
	Intäkt	0,3	0,0	0,3
	Kostnad	-139,0	-170,7	31,7
Nettoinvesteringar anläggningstillgångar		-138,7	-170,7	32,0
Omsättningstillgångar				
- Exploateringsmark	Intäkt	0,0	2,1	-2,1
	Kostnad	-2,0	-2,1	0,1
Nettoinvesteringar omsättningstillgångar		-2,0	0,0	-2,0
Totala Nettoinvesteringar		-140,7	-170,7	30,0
Upplysningar om försäljning och utrangering av anläggningstillgångar				
	Reavinst	11,2	0,0	11,2
	Reaförlust	-0,7	0,0	-0,7
		10,5	0,0	10,5

Tabell 24: Investeringsredovisning 2022

Kommentar till investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för 2022 uppgick till 170,7 mnkr. Under året har investeringar motsvarande 140,7 mnkr genomförts, vilket innebär att 82 % av beslutad investeringsbudget har genomförts.

De största investeringarna som skett under året finns inom tekniska förvaltningen i form av investeringar i nynäs avloppsreningsverk, vattentornet i Blomstermåla, utbyggnad av stadsnätet samt projektet i hamnen. Övriga större investeringar är bland annat elevdatorer/ipads till skolan, asfaltering och sopbil.

De största beslutade investeringarna för år 2022 visas i tabellen nedan.

Större investeringar/projekt (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022
Nynäs avloppsverk	48 000	30 906
Stadsnät utbyggnad	14 760	14 495
Biogas projektet	11 500	609
Hamn etapp 3	11 000	11 546
Vattentorn Blomstermåla	10 000	14 633
Sopbil	6 500	3 743
Elevdatorer och Elev- Ipads grundskola/gymnasiet	5 200	3 113
IT infrastruktur	4 280	1 855
Brandstation Mönsterås	3 800	2 082
Asfaltering	3 500	3 414

Tabell 25: Större investeringsprojekt 2022

Vatten och avloppsverksamhet (VA)

Verksamhetsområde:

- Produktion och distribution av dricksvatten
- Avledning och rening av avloppsvatten

Måluppfyllelse

Vattenförsörjning

Tillhandahålla trygg och säker leverans av gott dricksvatten av hög kvalitet som minst uppfyller Livsmedelsverkets krav. **Målet är inte uppfyllt 2022.**

Avloppshantering

Rena avloppsvattnet med god effektivitet. Avloppsvattnet ska som lägst uppfylla myndigheternas utsläppsvillkor. **Målet uppfyllt för 2022.**

Miljö

Verksamheten omfattas av kommunens övergripande mål om hållbart samhälle genom energieffektivisering, kretsloppsanpassning och miljöskydd. **Målet delvis uppfyllt för 2022.**

Övergripande finansiella mål

Verksamheten skall till 100 % finansieras av taxan. **Målet uppfyllt för 2022.**

Målinriktat arbete

Verksamheten ska bedrivas så att den tillgodoser invånarnas behov samt bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. För att uppnå en långsiktig stabil ekonomi är det samtidigt viktigt att utvärdera kostnader och arbeta med optimering av processer, utrustning och driftsrutiner. Förnyelse och utbyggnad pågår och sker enligt beslutad investering- och VA-plan. VA jobbar med sin VA-plan och framåt kommer denna att ses över och uppdateras. VA-planen ligger till grund för VA-verksamhetens budget.

Framtida risker och utmaningar

Ålderstigna anläggningar och ökade kostnader på grund av miljökrav på verken och ledningsnät ger ett stort investeringsbehov för VA. VA-taxan kommer att höjas väsentligt.

Personal

Renhållningsavdelningen kommer framåt att se över sitt personalbehov och organisation. Detta för att komplettera med ytterligare medarbetare för att kunna nå uppsatta krav och mål för verksamheten.

Ekonomisk analys

VA-verksamhetens kostnader ska till fullo täckas med taxan, det vill säga 100 % taxefinansierat. VA-verksamheten har ett stort investeringsbehov i sina anläggningar samt klimat och miljö.

Investeringar 2023 och framåt

Under 2023 kommer Nynäs reningsverk och Blomstermåla vattentorn att färdigställas. Vattenverken och vattentäkterna ses över och kompletteras samt nya brunnslägen identifieras. Ny vattentäkt undersöks för Finsjö. Övergång och utbyte till digitala vattenmätare fortgår.

SÄRREDOVISNING

Resultaträkning VA (mnkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1, 11	37,1	37,5
Verksamhetens kostnader	2, 11	-26,4	-27,6
Avskrivningar	3	-8,8	-8,0
Verksamhetens nettokostnad		1,9	1,9
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader	4	-1,9	-1,9
Finansnetto		-1,9	-1,9
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning VA (mnkr)	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	5	5,9	5,6
Materiella anläggningstillgångar	5	209,4	160,6
Summa anläggningstillgångar		215,3	166,2
Omsättningstillgångar			
Varulager		0,9	0,9
Kundfordringar		0,0	0,4
Övriga fordringar	6	4,6	4,5
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter		0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar		5,6	5,8
SUMMA TILLGÅNGAR		220,8	172,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		0,0	0,0
därav årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Långfristiga skulder			
Lån av kommun	7	172,5	124,0
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	8	29,0	25,7
Summa långfristiga skulder		201,6	149,6
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		0,0	0,0
Övriga skulder	9	8,6	8,9
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	10	10,6	13,5
Summa kortfristiga skulder		19,3	22,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		220,8	172,1

Kassaflödesanalys VA (mnkr)	2022	2021
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	8,8	8,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	8,8	8,0
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	0,0	0,1
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	0,2	-0,5
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-3,2	-2,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5,9	5,1
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-56,3	-12,1
Förvärv av immateriella tillgångar	-1,45	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-57,8	-12,1
Finansieringsverksamheten		
Periodisering av anläggningstillgångar	3,4	3,9
Ökning(+)/Minskning(-) av låneskuld	48,6	3,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	51,9	7,1
Årets kassaflöde	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	0,0	0,0
Likvida medel vid årets slut	0,0	0,0
 Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	8,8	8,0
Summa justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	8,8	8,0

Noter VA-verksamhet (mnkr)	2022	2021
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Verksamhetens externa intäkter		
Brukningssavgifter	32,4	31,8
Anläggningsavgifter	3,4	3,9
Övriga avgifter och ersättningar	0,3	0,8
Periodisering årets anläggningsavgifter	-3,4	-3,9
Årlig periodisering av anläggningsavgifter	0,6	0,5
Periodisering årets abonnentkollektiv	-10,6	-13,2
Återföring periodisering abonnentkollektiv	13,2	16,0
Summa verksamhetens externa kostnader	35,8	36,0
Verksamhetens interna intäkter		
Brukningssavgifter	1,4	1,6
Summa verksamhetens interna intäkter	1,4	1,6
Summa verksamhetens intäkter	37,1	37,5
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens externa kostnader		
Personalkostnader	-7,9	-7,2
Anläggningsentreprenader	-0,9	-5,2
Anläggning- och underhållsmaterial	-2,3	-3,6
Elkostnader	-4,1	-2,7
Fordonskostnader	-0,4	-2,1
Övriga kostnader	-9,3	-4,5
Summa verksamhetens externa kostnader	-24,8	-25,3
Verksamhetens interna kostnader		
Övriga kostnader	-1,6	-2,3
Summa verksamhetens interna kostnader	-1,6	-2,3
Summa verksamhetens kostnader	-26,4	-27,6
Not 3 Avskrivningar		
Avloppsledningar	-1,2	-1,2
Avloppsverk	-1,8	-1,8
Dagvattenledningar	-0,3	-0,3
Pumpstationer	-0,5	-0,5
Vattenledningar	-2,7	-2,6
Vattenverk	-2,3	-1,5
Summa avskrivningar	-8,8	-8,0
Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden.		
Följande avskrivningstider tillämpas;		
Markanläggningar		
Vatten- och avloppsledningar	40 - 100 år	40 - 100 år
VA-anläggningar		
Vatten- och avloppsverk	20 -100 år	20 -100 år
Maskiner- och inventarier med mera	3-10 år	3-10 år

Noter VA-verksamhet (mnkr)	2022	2021
Not 4 Finansiella kostnader		
Räntekostnader lån från kommun	-1,9	-1,9
Summa finansiella kostnader	-1,9	-1,9
<i>Räntesats som används för perioden.</i>	<i>1,50</i>	<i>1,25</i>
Not 5 Immateriella och materiella anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	6,0	0,6
Omklassning	0,0	5,3
Nyanskaffningar	1,5	0,0
Summa utgående anskaffningsvärden	7,5	6,0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-0,3	-0,1
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1,3	-0,3
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-1,6	-0,3
Planenligt restvärde vid årets slut	5,9	5,6
Byggnader och anläggningstillgångar		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	299,3	296,5
Omklassning	0,0	2,0
Nyanskaffningar	54,7	0,7
Summa utgående anskaffningsvärden	354,0	299,3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-153,7	-146,8
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-6,7	-6,9
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-160,4	-153,7
Planenligt restvärde vid årets slut	193,6	145,6
Pågående anläggningar		
Vid årets början	10,9	6,9
Omklassning	-8,0	-6,4
Nyanskaffningar	8,0	10,3
Planenligt restvärde vid årets slut	10,9	10,9
Maskiner och inventarier		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	11,0	27,7
Omklassning	0,0	0,0
Utrangering	0,0	-17,8
Nyanskaffningar	1,7	1,0
Summa utgående anskaffningsvärden	12,7	11,0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-6,9	-22,9
Utrangering	0,0	17,8
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-0,8	-1,8
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-7,8	-6,9
Planenligt restvärde vid årets slut	4,9	4,0
Summa materiella anläggningstillgångar	209,4	160,6
Summa anläggningstillgångar	215,3	166,2

Noter VA-verksamhet (tkr)	2022	2021
Not 6 Övriga fordringar		
Fordran ingående mervärdesskatt	4,6	4,5
Summa övriga fordringar	4,6	4,5
Not 7 Lån av kommun		
Värde vid årets början	124,5	120,8
Förändring likviditetsflöde	48,1	3,6
Summa lån av kommunen	172,5	124,5
VA-avdelningen redovisar ingen egen kassa och bank, utan avräknar likviditetsflöde mot avräkningskonto, lån		
Not 8 Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter		
Värde vid årets början	25,7	21,8
Periodisering av anläggningsavgifter	3,4	3,9
Summa förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	29,0	25,7
Not 9 Övriga skulder		
Utgående moms	8,6	8,9
Summa övriga skulder	8,6	8,9
Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Semesterlön	0,0	0,2
Sociala avgifter semesterlön	0,0	0,1
Skuld abonnentkollektivet	10,6	13,2
Övriga upplupna kostnader	0,0	0,0
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10,6	13,5

Not 11 Fördelningsnycklar interna intäkter och kostnader**Verksamhetens interna intäkter****Tekniskt kontor**

Brukningsavgifter

Verklig förbrukning

Övriga avgifter och ersättningar

Tid nedlagd på VA-ärenden

Verksamhetens interna kostnader**Tekniskt kontor**

Förvaltningschef

20% på lönesumma

Ekonomiassistenter

10% på lönesumma

Förvaltningsekonom

15% på lönesumma

Kund

40% på lönesumma

Övriga personalkostnader

Tid nedlagd på VA-ärenden

Overheadkostnader

Enligt uttagsförteckning

Fordonskostnader (bilar, toro, övriga maskiner)

Enligt uttagsförteckning

Personalkostnader (Gemensam service)

Tid nedlagd på VA-ärenden

Städkostnader

Tid nedlagd på VA-ärenden

Renhållningskostnader

Verklig förbrukning

Programvaror

30% av kostnaden EDP-future

Miljönämnd

Tillsynsavgifter

Tid nedlagd på VA-ärenden

Ekonomiavdelning

Fakturerings tjänst

Tid nedlagd på VA-ärenden

Byggnadsnämnd

Bygglovsärenden

Tid nedlagd på VA-ärenden

SÄRREDOVISNING

Nyckeltal VA-verksamhet	2022	2021	2020
Antal abonnenter	4877	4 838	4 813
Täckningsgrad exkl. avsättning abonnentkollektiv	100%	100,0%	100,0%
Täckningsgrad exkl. anläggningsavgifter och avsättning abonnentkollektiv	100%	89,6%	95,0%
Producerad vattenmängd (m ³)	787 070	818 996	894 735
Kostnad kr/m3 producerad mängd	4,70	21,44	18,53
Försåld vattenmängd (m ³)	633 802	635 512	661 847
Antal åtgärdade vattenläckor	19	14	17
Försåld mängd/producerad mängd	80,5%	78,0%	74,0%
Skillnad producerad vattenmängd/försåld vattenmängd (m ³)	153 268	183 484	232 888
Behandlad mängd avloppsvatten (m ³)	1 333 078	1 935 857	1 337 610
Kostnad kr/m3 behandlat avloppsvatten	5,40	8,30	10,82
Antal åtgärdade avloppsstopp	85	150	100

Ledamöter i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämndsordförande

Kommunfullmäktige

Jens Robertsson (C) ordf.
Erik Jonsson (S) 1:e vice ordf.
Gabriela Gallardo (SD) 2:e vice ordf.
Anders Johansson (C)
Robert Rapakko (S)
Agnetha Landberg (C)
Reneé Solstad (S)
Britt-Marie Domeij (M)
Ann Petersson (C)
Anni Juhl Nielsen (SD)
Lejla Radovic (S)
Chatrine Pålsson Ahlgren (KD)
Iréne Pettersson Holm (S)
Carina Holmberg Olofsson (C)
Gustav Gustavsson (S)
Jacqueline Doohan (C)
Anne Blomqvist (S)
Madeleine Rosenqvist (KD)
Jimmy Persson (C)
Björn Lander (SD)
Martin Nilsson (S)
Amer Chahrur (C)
Lennart Johansson (V)
Marcus Läggeberger (KD)
Margareta Wessel Karlsson (S)
Daniel Williamsson (S)
Torbjörn Uddén (L)
Åsa Ottosson (M)
Christer Ohlsson (SD)
Maria Robertsson (C)
Martina Palmér (S)
Maria Andersson (S)
Owe Kåreberg (S)
Håkan Spärlin (C)
Michael Pettersson (S)
Nina Borg (SD)
Petter Gustavsson (SD)
Anna Isaksson (C)
Martin Samuelsson (S)
Björn Östman (KD)
Christian Nilsson (M)
Sören Boman (SD)
Alice Saksenvik (V)
Robin Schöttke (SD)

Roland Petersson (S)
Suzanne Gustafsson (M)
Sven-Erik Svensson (SD)
Thomas Halkjaer (C)
Victoria Berkeby (S)

Kommunstyrelsen

Anders Johansson (C) ordf.
Robert Rapakko (S) 1:e vice ordf.
Åsa Ottosson (M) 2:e vice ordf.
Anni Juhl Nielsen (SD)
Erik Jonsson (S)
Katarina Johansson (C)
Madeleine Rosenqvist (KD)
Jens Robertsson (C)
Lejla Radovic (S)
Michael Pettersson (S)
Renée Solstad (S)
Thomas Halkjaer (C)
Christer Ohlsson (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anders Johansson (C) ordf.
Robert Rapakko (S), vice ordf.
Anni Juhl Nielsen (SD)
Åsa Ottosson (M)
Erik Jonsson (S)

Nämndernas ordförande

Barn- och utbildningsnämnden
Madeleine Rosenqvist (KD))
Miljö- och byggnadsnämnden
Ann Petersson (C)
Kultur- och fritidsnämnden
Maria Robertsson (C)
Socialnämnden
Håkan Spärlin (C)
Valnämnden
Jacqueline Doohan (C)
Överförmyndare
Håkan Sjöborg (C)

Mönsterås kommun

Box 54, 383 22 Mönsterås • Tel: 0499-170 00 • E-post: kommun@monsteras.se
monsteras.se

Verksamhetsberättelser och kommunala bolag och nämnder

Innehåll

Verksamhetsberättelser kommunala bolag.....	2
Mönsterås Holding AB Koncern	2
Mönsterås Utvecklings AB - koncern	4
Vattenpalatset i Mönsterås AB	5
Ålem Energi AB - koncern.....	6
Mönsterås Bostäder AB	8
Emåbygdens Vind AB	10
Verksamhetsberättelser nämnder	11
Kommunstyrelsen – Kommunledning/Kommunledningsförvaltning	11
Kommunstyrelsen – Teknisk förvaltning.....	14
Miljö- och byggnadsnämnd.....	17
Socialnämnd.....	20
Barn- och utbildningsnämnd.....	24
Kultur- och fritidsnämnd	27
Övriga nämnder och verksamheter	29

Verksamhetsberättelser kommunala bolag

Mönsterås Holding AB Koncern

Mönsterås Holding AB ägs till 100 % av Mönsterås kommun. Bolaget är i sin tur ägare till Vattenpalatset i Mönsterås AB, Mönsterås Utvecklings AB samt Ålem Energi AB. Några av bolagen har dotterbolag i sina respektive koncerner enligt organisationsschemat nedan. Mönsterås Holding AB bedriver ingen egen verksamhet, utan förvaltar aktier i bolag med anknytning till Mönsterås kommun samt samordnar övergripande frågor för dessa bolag. Styrelsens ordförande är Anders Johansson och ansvarig tjänsteman är kommunchef Fredrik Johansson.

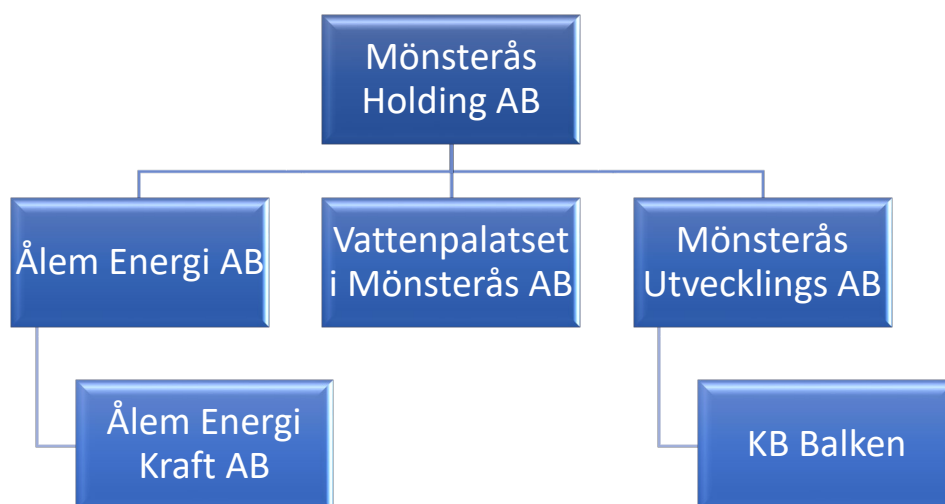

Bild 4: Organisation Mönsterås Holding koncernen

Årets viktigaste händelser

Under året har Mönsterås Holding AB haft två möten varav en bolagsstämma och ett möte där styrelsen beslutade om årsredovisningen.

Ekonomisk analys

Årets resultat visar ett underskott på -3,0 mnkr för Mönsterås Holding AB koncernen. Resultatet för moderbolaget uppgår till -4,6 mnkr, vilket är en följd av att lämnade koncernbidrag redovisas i resultaträkningen.

Mönsterås Holding AB har inget soliditets- eller avkastningskrav från ägaren. För 2022 har en borgensavgift på 0,50 % av beslutad borgensram tagits ut.

Bilaga 1 - Verksamhetsberättelser kommunala bolag och nämnder

Mönsterås Holding AB - koncern	2022	2021	2020
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	65,2	57,1	46,2
Årets Resultat	-3,0	-1,1	-2,4
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	181,8	169,8	163,9
Omsättningstillgångar	37,8	34,7	31,9
Summa Tillgångar	219,5	204,5	195,7
Eget kapital	-24,3	-22,8	-20,1
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-139,4	-165,5	-117,3
Kortfristiga skulder	-55,9	-16,2	-58,4
Summa Eget Kapital och skulder	-219,5	-204,5	-195,7
Nyckeltal			
Soliditet	11,1%	11,2%	10,3%

Framtiden

Mönsterås Holding AB bedriver ingen egen verksamhet utan har en samordnande roll av de underliggande bolagen. Under förutsättning att inga större avvikelser sker i de underliggande bolagen kommer inte Mönsterås Holding AB få några förändrade förutsättningar.

Mönsterås Utvecklings AB - koncern

Mönsterås utvecklings AB (MUAB) ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. I koncernen Mönsterås Utvecklings AB ingår det helägda kommanditbolaget Balken i Mönsterås. Bolaget äger och förvaltar 14 fastigheter med cirka 32 400 kvm lokalyta. Fastighetsbeståndet består av kommersiella lokaler såsom industri- och kontorslokaler samt samhällsfastigheter. Antalet hyresgäster uppgår till cirka 65 och är till övervägande del små och medelstora företag. MUAB ska aktivt verka för att främja näringslivet i Mönsterås kommun. Styrelsens ordförande är Anders Johansson och verkställande direktör är Kiirsti Lindhagen.

Årets viktigaste händelser

De lediga lokalerna i hälsocentralen i Blomstermåla hyrs ut, efter ombyggnad, till Malkars gym. En stor ombyggnad av lokaler har gjorts för socialförvaltningen avseende klädservice samt verkstad för gymnasieskolans byggprogram. En större hyresgäst drabbades av konkurs under årets första kvartal.

Ekonomisk analys

Verksamheten redovisar ett mindre överskott. Bolagets pågående och planerade större investeringar finansieras genom nyupplåning. Trots att flertalet av hyresgästerna har egna elabonnemang påverkas bolaget av energipriserna.

Mönsterås Utvecklings AB - koncern	2022	2021	2020
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	13,1	12,3	12,4
Årets Resultat	0,0	0,2	0,3
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	52,7	47,5	40,1
Omsättningstillgångar	4,1	5,6	6,6
Summa Tillgångar	56,9	53,1	46,7
Eget kapital	-5,9	-5,9	-5,7
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-33,9	-38,1	-38,4
Kortfristiga skulder	-17,0	-9,0	-2,6
Summa Eget Kapital och skulder	-56,9	-53,1	-46,7
Nyckeltal			
Soliditet	10,4%	11,1%	12,2%

Framtiden

Den oro som finns vad det gäller konjunktur, energipriser och inflation påverkar bolagets hyresgäster och därmed bolagets uthyrningsgrad och resultat. Bolaget hyr ut lokaler till företag på kontraktstider från tre månader upp till några år och löper därmed ständigt risken att "förlora" hyresgäster. Bolagets låneportfölj är spridd för att minimera ränterisker men förändringar i den allmänna räntenivån kommer få direkt påverkan på bolagets resultat. MUAB:s fastighetsbestånd består till stor del av äldre fastigheter och kräver större underhållsinsatser. Bolaget kommer att arbeta än mer aktivt med energieffektivisering. MUAB tror på långsiktiga samarbeten och har kontinuerlig kontakt och dialog med kommunens företag för att på bästa sätt vara beredd på de behov som uppkommer.

Vattenpalatset i Mönsterås AB

Vattenpalatset i Mönsterås AB ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. Vattenpalatsets huvudverksamhet är att driva ett äventyrsbad som också inrymmer en motionsanläggning med gym och spinning samt café. Styrelsens ordförande är Maria Robertsson och verkställande direktör är Oscar Ekstam

Årets viktigaste händelser

Verksamhetsåret började med restriktioner kopplade till pandemin. Trots att restriktionerna släpptes i februari fortsatte de påverka gymverksamheten. Badverksamheten har i stort återhämtat sig till nivåer innan pandemin. Kriget i Ukraina och den efterföljande inflationen samt energipriserna har markant påverkat både intäkter och kostnader. Under året genomfördes verksamhetsförändringar för bättre arbetsmiljö och ledning. Antal personal ändras från åtta till sju heltidsanställda. Uppdaterad delegationsordning ska verka för tydligare styrning i bolaget. Digitalt styrsystem monterades och driftsattes under sista kvartalet.

Ekonomisk analys

Aktieägartillskott har erhållits med 6,3 mnkr, vilket gör att årets resultat uppgår till 0 kr. Intäktsposter i form av bad- och gymavgifter uppgick till 3,8 mnkr, vilket är en höjning på 1,2 mnkr jämfört med föregående år. De totala kostnaderna uppgick till 8,7 mnkr vilket är 1,8 mnkr högre än tidigare år. De ökade kostnaderna beror främst på högre energi- och räntekostnader. Sammantaget gör pandemin och inflationen att koncernbidraget hamnar på en högre nivå än normalt.

Vattenpalatset i Mönsterås AB	2022	2021	2020
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	3,8	2,6	3,0
Årets Resultat	0,0	0,0	0,0
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	12,7	11,8	12,6
Omsättningstillgångar	12,9	13,7	12,7
Summa Tillgångar	25,6	25,5	25,3
Eget kapital	-0,5	-0,5	-0,5
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-12,2	-23,7	-24,0
Kortfristiga skulder	-12,9	-1,3	-0,8
Summa Eget Kapital och skulder	-25,6	-25,5	-25,3
Nyckeltal			
Soliditet	2,0%	2,0%	2,0%

Framtiden

En utmaning finns i att attrahera besökare inom gymverksamheten då trenden i samhället växlar snabbt. Speciellt under pandemin och det pågående kriget i Ukraina.

2022 års betongutredning ger flera olika alternativ till underhåll, renovering och nybyggnation för ökad livslängd av hela fastigheten.

Ålem Energi AB - koncern

Ålem Energi AB ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. Bolaget distribuerar elenergi till kunder inom södra delen av Mönsterås kommun. I koncernen ingår det helägda aktiebolaget Ålem Energi Kraft AB som bedriver vattenkraftsproduktion, närvärme, elhandel samt äger gatubelysningen i kommunen sedan 2020. Styrelsens ordförande är Håkan Sjöborg och verkställande direktör är Johanna Stensson.

Årets viktigaste händelser

2022 ökade priserna på el markant över hela landet till exceptionellt höga nivåer. Det finns flera anledningar till att priset har stigit under året. Bland annat har det berott på vädret, den ekonomiska konjunkturen och priset på fossila bränslen som till exempel naturgas. En annan anledning till det ökade priset är prisutvecklingen i resten av Europa under året. Med anledning av vinterns höga elpriser införde regeringen i början av året en elpriskompensation för hushåll i hela Sverige för månaderna december 2021 samt januari och februari 2022, senare även för mars 2022. Elnätsbolag hade som uppdrag att administrera kompensationen till hushållen

Ekonomisk analys

Bolaget redovisar ett positivt resultat på +1,5 mnkr för året, vilket är en försämring från resultatet 2021 på +2,4 mnkr.

Energikris under 2022 har lett till minskad energiförbrukning. Under 2022 sålde bolaget 35 800 MWh el i nätet, vilket är 6 500 MWh lägre än 2021, i omsättning på ett helår motsvarar det 1,5 mnkr. Elhandeln som startade 2019 har ökat kundstocken med 17 %.

Vattenkraften har varit igång under perioden januari till juli samt halva december. Priset när det gäller produktion har legat på 1,62 kr jämfört med 2021 års pris på 0,81 kr. Produktionen under 2022 uppgick till 2 800 MWh, vilket är 1 400 MWh lägre än för 2021. Närvärmen har stora bekymmer när det gäller kapaciteten och att leverera ut rätt temperaturer då anläggningarna är gamla och feldimensionerade. Gatljuset har även det påverkats stort av de höga energipriserna under året, +45 %.

Ålem Energi AB - koncern	2022	2021	2020
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	50,3	43,2	31,2
Årets Resultat	1,5	2,4	0,6
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	117,0	110,5	111,9
Omsättningstillgångar	23,9	19,3	21,9
Summa Tillgångar	140,9	129,9	133,8
Eget kapital inkl obeskattade reserver	-40,2	-38,7	-38,2
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-84,0	-77,7	-71,5
Kortfristiga skulder	-16,8	-13,4	-24,1
Summa Eget Kapital och skulder	-140,9	-129,9	-133,8
Nyckeltal			
Soliditet	28,5%	29,8%	28,6%

Framtiden

Många stora förändringar sker just nu inom energisektorn, till exempel informerade Energimarknadsinspektionen (Ei) den 17 november 2022 om att de ska förändra elnätsföretagens intäktsramar för perioden 2024–2027, vilket inte är till elnätsbolagens fördel. Elnätsföretagen ansökte om prövningstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen men beviljades ej. Under januari 2023 har möte hållits med Mönsterås Bostäder och Mönsterås kommun gällande energifrågan och framtiden, förhoppning är att tillsammans under 2023 hitta en hållbar lösning för alla parter inför 2024. Kommunen kräver att Ålem Energi kraft AB investerar 100 % ledbelysning när det gäller gatljuset i kommunen, vilket är en mycket stor investering och motsvarar en 20 % ökning av befintlig låneram.

Mönsterås Bostäder AB

Mönsterås Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag som ägs till 100 % av Mönsterås kommun. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga eller förvalta fastigheter eller tomträtter samt bygga bostäder och affärlägenheter inom Mönsterås kommun. Totalt finns 1396 lägenheter i bolagets bestånd. Styrelsens ordförande är Roland Åkesson och verkställande direktör är Armin Avdic.

Årets viktigaste händelser

Företagets tre stora projekt, nybyggnationen i Timmernabben, nya hissar på Älgerumsvägen 22 och badrumsrenoveringen på Okneback blev klara under våren 2022. Ett annat större projekt, solcells-installationer på Jacobs gränd 1, färdigställdes i slutet av året. Antalet lediga lägenheter har i snitt legat på cirka 40 och för att minska vakanserna har företaget även i år erbjudit olika rabatter till de blivande hyresgästerna. Årets kundenkät genomfördes under senvåren och betyget för serviceindex uppgick till 85,3 % jämfört med branschens snittbetyg 2021 om 81,6%. Produktindexet uppgick till 81,9 % medan branschens snittbetyg 2021 låg på 76,8 %.

Ekonomisk analys

Bolaget redovisar ett resultat på +6,4 mnkr, vilket är en förbättring jämfört med 2021 års resultat på +5,2 mnkr. Nettoomsättningen uppgick till 99,5 mnkr varav 86,1 mnkr var hyresintäkter för bostäder. Kostnaderna för drift och administration uppgick till 52,4 mnkr. Underhåll uppgick till 14,1 mnkr, fastighetsskatt till 1,9 mnkr och avskrivningar till 17,2 mnkr. Finansiella poster uppgick till 4,8 mnkr. Snittränta uppgick för året till 0,85 %. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 190,1 mnkr. Räntebärande skulder uppgick vid årets slut till 355,0 mnkr.

Mönsterås Bostäder AB	2022	2021	2020
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	99,5	97,6	97,7
Årets Resultat	6,4	5,2	5,1
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	550,5	547,4	543,5
Omsättningstillgångar	23,9	21,0	19,8
Summa Tillgångar	574,4	568,4	563,3
Eget kapital	-190,1	-184,1	-178,5
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-363,7	-361,7	-363,4
Kortfristiga skulder	-20,6	-22,7	-21,4
Summa Eget Kapital och skulder	-574,4	-568,4	-563,3
Nyckeltal			
Soliditet	33,1%	32,4%	31,7%

Målfuppfyllelse

Enligt ägardirektiven ska bolaget ha en soliditet på minst 30,0 % samt en direktavkastning med 4,5 %. Soliditeten uppgick till 33,1 % och direktavkastningen på marknadsvärde till 3,4 %

Framtiden

Under år 2023 kommer Mönsterås Bostäder att projektera och upphandla nybyggnation av tre parhus samt stamreovering av befintliga lägenheter i Fliseryd. Förutom projekten i Fliseryd kommer bolaget att slutföra ombyggnaden av dagcentret måsen samt slutföra utbyggnaden av gruppboendet på Skepparvägen 13. Till det tillkommer ett antal andra projekt såsom installation av en ny hiss på Hagagatan 7, installation av solceller på Jacobs gränd 14, Lyftet i Blomstermåla och fastigheten Kroken samt installation av laddstolpar inom hamnområdet.

Emåbygdens Vind AB

Emåbygdens Vind AB bildades 2014 och är ett samägt bolag av Mönsterås kommun (40 %), Hultsfreds kommunala industri AB (40 %) och Högsby kommun (20 %). Bolaget äger ett vindkraftverk som ska producera el till de berörda parternas lokaler. Styrelsens ordförande är Lars Rosander (Kommunstyrelsens ordförande i Hultsfred kommun) och ansvarig tjänsteman är ekonomichefen i Hultsfreds kommun Henric Svensson.

Årets viktigaste händelser

Efter tre år med negativa resultat, främst på grund av låga elpriser och lägre produktion än förväntat, blir 2022 års resultat positivt. Resultatet för 2022 beror främst på att elintäkten för december månad uppgick till 167 öre per såld kWh. Den genomsnittliga intäkten per producerad kWh uppgick under året till 38,9 öre att jämföras med 28,3 öre för 2021. Det är det högsta värdet sedan 2018. Även en bättre produktion bidrar till det positiva resultatet. Elproduktionen under året uppgick till 5 653 MWh (4 481 MWh) och är den nästa största produktionssiffran sedan bolaget startade

Ekonomisk analys

Omsättningen under året var 2,2 mnkr att jämföra med 1,3 mnkr året innan. Elpriset har för bolagets producerade el varierat från 10 öre/kWh till som bäst 167 öre/kWh. Då nätägarens regleringsavgift tidigare har pendlat kraftigt har bolaget bytt leverantör vilket har lett till lägre och jämnare regleringsavgifter sett över hela året. Priset på elcertifikat har varit närmare noll kronor vilket innebär att ursprungsgarantierna numera inbringar mer intäkter än elcertifikaten, totalt 0,1 mnkr.

Emåbygdens Vind AB	2022	2021	2020
Ägarinflytande - kommunens andel	40%	40%	40%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	0,9	0,8	0,3
Årets Resultat	0,1	0,0	-0,6
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	6,2	6,5	6,9
Omsättningstillgångar	1,1	1,2	0,9
Summa Tillgångar	7,3	7,7	7,8
Eget kapital	-0,9	-0,8	-0,9
Långfristiga skulder inkl avsättn.	-6,3	-6,8	-6,9
Kortfristiga skulder	-0,1	-0,1	0,0
Summa Eget Kapital och skulder	-7,3	-7,7	-7,8
Nyckeltal			
Soliditet	12,1%	10,7%	11,0%

Framtiden

Inför 2023 har bolaget försiktigt budgeterat med ett elpris på 41,6 öre/kWh. Prisprognoserna visar dock just nu på betydligt högre priser men de antas vara väldigt volatila även under 2023. Styrelsen har undersökt eventuellt nedskrivningsbehov men ser inte skäl till några åtgärder för närvarande

Verksamhetsberättelser nämnder

Kommunstyrelsen – Kommunledning/Kommunledningsförvaltning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat utvecklingen av den kommunala demokratin, den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten, mark- och bostadspolitiken, bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet, energiplaneringen samt att främja energihushållningen, trafikpolitiken och verka för en tillfredställande trafikförsörjning, informationsverksamheten, pensionärsråd, näringslivsfrämjande åtgärder, partistöd, bidrag till föreningar samt ansvarsförsäkringar. Kommunfullmäktiges ordförande är Jens Robertsson och kommunstyrelsens ordförande är Anders Johansson.

Kommunledningsförvaltningen består av avdelningarna kansli, personal, IT, stadsnät, ekonomi, servicecenter samt arbetsmarknadsenhet. Kommunledningskontoret ansvarar även för information, beredskap, konsument-rådgivning, turism, inköpssamordning, migrationsfrågor samt räddningstjänst. Förvaltningschef är Fredrik Johansson.

Årets viktigaste händelser

Under året har nio av länets kommuner bildat ett räddningsförbund vilket innebär att räddningstjänsten i Mönsterås läggs i förbund från och med 1 januari 2023. Under året har val för riksdag, region och kommun genomförts, där stor del av administrationen kring valet sker från kommunens kansliavdelning. I november hade nya kommunfullmäktige sitt första möte.

Näringslivsarbetet som tidigare genomförts via kommunens bolag MUAB har efter pensionsavgång flyttats till kommunledningsförvaltningen. MUAB är fortfarande en viktig del i arbetet men näringslivschefen är placerad under kommunchefen.

Som en följd av oroligheterna i världen har det säkerhetspolitiska läget skärps vilket ställer höga krav på kommunernas dokumentation och arbete, något som präglat 2022. En följd är också händelser i vår omvärld kring cyberbrottsaktiviteter och därför har en rad åtgärder satts in för att öka skyddet i kommunen. Det gäller framför allt införandet av tvåfaktörinloggning för alla externt tillgängliga IT-tjänster, utbildningsaktiviteter inom cybersäkerhet för anställda och förtroendevalda samt införandet av larmfunktioner och utökad infrastruktur för att möjliggöra katastrofåterställning.

Arbetsmarknadsenheten har under 2022 fortsatt samordnat olika lönesubventionerade anställningar via arbetsförmedling, till kommunala och privata sektorn. Arbetsmarknadsenheten förmedlar praktikplatser, språkpraktik och arbetsträningsplatser och har det samordnande ansvaret för kommunala aktivitetsansvaret. Samarbetet med individ – och familjeomsorgen har intensifierats under året. Effekten blir att fler individer får ta del av olika insatser och i sin tur får en möjlighet till anställning och nå egenförsörjning.

Till följd av kriget i Ukraina har flyktingmottagandet ökat och arbetsmarknadsenheten har akut ställt om verksamheten vid flera olika tillfällen då mottagandet uteblivit. I dagsläget har kommunen bosatt cirka 30 flyktingar.

Ekonomisk analys

Kommunledningsförvaltningen (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Politisk verksamhet	10 581	11 232	-651
Kansliavdelning	5 477	5 986	-509
Servicecenter	5 325	4 860	465
Ekonomiavdelning	10 011	9 564	447
Personalavdelning	12 048	14 056	-2 008
IT-avdelning	17 652	17 632	20
Stadsnät	-33	-136	103
Turism och näringsliv	3 439	3 920	-482
Arbetsmarknadsenheten	7 413	4 981	2 432
Folkhälsoarbete	824	791	33
Räddningstjänst och samhällsskydd	16 398	16 245	153
	89 136	89 133	3
Investeringar	32 160	24 279	7 881

Kommunledningsförvaltningen redovisar en budget i balans.

Politisk verksamhet redovisar ett underskott med -0,7 mnkr på grund av ökade bidrag till föreningar, förbund och kommunalförbund såsom handels- och näringslivsfrämjandeprojekt.

Kansliavdelningens underskott om -0,5 mnkr beror främst på ökade personalkostnader för perioden.

Servicecenter redovisar ett överskott på +0,5 mnkr som främst visar på längre administrativa kostnader än förväntat. Stadsnäts överskott om +0,1 mnkr beror till största del på ökade intäkter i form av månadsavgifter.

Ekonomiavdelningens överskott om +0,4 mnkr beror på längre personalkostnader under året.

Personalavdelningen redovisar ett underskott om -2,0 mnkr, vilket beror på ökade kostnader för personalkostnader, licenser, konsulttjänster och administrativa tjänster men också ökade kostnader för friskvård och företagshälsovård.

Turism och näringsliv gör ett underskott med -0,5 mnkr på grund av ökade kostnader för annonsering och informationsmaterial samt högre personalkostnader.

Arbetsmarknadsenheten gör under 2022 ett överskott på + 2,4 mnkr. Detta kan främst härledas till flyktingverksamheten som mottagit statsbidrag och kostnadsersättning under året.

Räddningstjänst tillsammans med samhällsskydd visar på ett överskott om +0,2 mnkr och härleds till bidraget för branden i Finsjö.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2022 har uppgått till 32,2 mnkr, varav 24,3 mnkr har förbrukats under året. Detta motsvarar 75 % av budgeten.

Investeringskostnaden för IT-avdelningen är 5,2 mnkr lägre än budgeterat för året, på grund av lägre investering än förväntat av bland annat elevdatorer.

2022 har Stadsnät gjort de största investeringarna på kommunledningsförvaltningen i samband av utbyggnad av stadsnät som uppgår till 14,5 mnkr.

Måluppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Det digitala målet "förenkla-förkorta-förbättra" utgör stommen i att få fram fler e-tjänster för att kommunens invånare lättare ska kunna nå kommunen. Detta ger även kostnadsminskningar i form av arbetstid, porto med mera. En annan del är att fokusera på att använda verksamhetssystemen bättre och att inte köpa kompletterande system utan använda det system som finns bättre.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Totalt redovisar förvaltningen en budget i balans. Det finns variationer inom verksamheterna där en stor del är engångseffekter. Uppfyllnad av de politiskt prioriterade målen beskrivs under kapitlet för kommunens mål och uppdrag.

Nyckeltal	2022	2021	2020	2019	2018
Antal möten i kommunfullmäktige	9	9	8	9	9
Antal ärenden i kommunfullmäktige	207	155	138	183	235
Antal besvarade motioner	15	12	12	9	13
Antal besvarade interpellationer och frågor	4	5	3	5	3
Antal möten i kommunstyrelsen	13	13	12	11	9
Antal ärenden kommunstyrelsen	149	150	129	186	145
Antal besvarade medborgarförslag	18	12	7	15	16
Antal möten i kommunstyrelsens AU	30	27	29	32	26
Antal behandlade kommunstyrelsens AU	400	402	408	465	335
Mönsterås stadsnät					
Antal anslutna till fibernätet	6 025	5 800	5 540	5 126	4 730
- varav villor/lägenheter	5 924	5 703	5 447	5 042	4 649
- varav företag	101	97	93	85	81

Kommunstyrelsen – Teknisk förvaltning

Tekniska förvaltningen ansvarar för verksamheterna samhällsbyggnadsavdelningen, fastighetsavdelningen, kost- och städavdelningen, vatten- och avlopp och renhållning samt administration. Ordförande är Anders Johansson och förvaltningschef är Anette Elmgren- Petersson

Årets viktigaste händelser

Ökade el-, bränsle- och livsmedelspriser under år 2022.

Ekonomisk analys

Tekniska förvaltningen (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
<i>Skattefinansierad verksamhet</i>			
Gemensamt	3 443	4 218	-775
Kommersiell verksamhet	-3 148	-6 942	3 795
Samhällsbyggnad	29 828	30 681	-853
Fastighet	41 483	44 860	-3 377
Kost och städ	51 674	52 741	-1 067
Summa skattefinansierad verksamhet	123 280	125 556	-2 276
<i>Taxefinansierad verksamhet</i>			
Renhållning	1 387	1 937	-550
Vatten och Avlopp	-2 775	-2 143	-632
Summa taxefinansierad verksamhet	-1 388	-207	-1 182
Summa Tekniska kontoret	121 892	125 350	-3 458
Investeringar	132 025	112 297	19 728

Tekniska förvaltningen redovisar ett underskott om -3,5 mnkr för år 2022. De ökade el kostnaderna är en av de största orsakerna till förvaltningens underskott för året men även ökade kostnader för drivmedel och livsmedel bidrar till underskottet.

Verksamhetsområdet gemensamt redovisar ett underskott om -0,8 mnkr för året på grund av högre personalkostnader än budgeterat.

Kommersiell verksamhet redovisar ett överskott om 3,8 mnkr. Högre kostnader för konsulttjänster och övriga kostnader räddas upp av de ökade intäkterna som inkommit i form av bidrag från Naturvårdsverket vid bildande av naturreservat Sandbäckshult. Även högre intäkter från Södra för skogsförsäljning och vindkraftsparken Arise bidrar till resultatet för verksamhetsområdet.

Samhällsbyggnad redovisar ett underskott om -0,9 mnkr. De ökade elkostnaderna för gatubelysning bidrar till det redovisade resultatet trots compensation på 1,9 mnkr från kommunstyrelsen för ökade elkostnader under 2022. Även höga snöröjningskostnader bidrog till underskottet.

Fastighet redovisar ett underskott om -3,4 mnkr på grund av ökade kostnader för el. Även ökade kostnader för underhåll av fastighet och utredningar av inom- och utomhusmiljö för kommunens fastigheter bidrar till resultatet för verksamhetsområdet.

Kost- och stödavdelningen redovisar ett underskott om -1,0 mnkr för år 2022 på grund av ökade kostnader för livsmedel och personalkostnader. Kostenheten som avser äldreomsorg och barnomsorg har drabbats hårdast av livsmedelsprisets ökning under 2022 medan kostenheten som avser skola lyckats hålla livsmedelsbudgeten i balans men i stället haft högre personalkostnader än budgeterat för året.

Renhållning samt vatten och avlopp (VA) som är taxefinansierade verksamheter redovisar ett externt underskott om -1,2 mnkr i resultatet för 2022. Renhållning redovisar ett underskott på -0,6 mnkr. Inför 2022 justerades budgeten för renhållning för få en balans i taxan, vilket innebar att intäkterna inte skulle vara större än kostnaderna. Vatten och avlopp har jobbat hårt med att byta ut ledningsnätet, mycket kopplat till akutunderhåll av de vattenläckor som uppstått under året, vilket har varit kostsamt och gör att verksamheten redovisar ett underskott på -0,6 mnkr.

Investeringar

Investeringsbudgeten för år 2022 har uppgått till 132,0 mnkr, varav 112,0 mnkr har förbrukats under året. Detta motsvarar 85 % av budgeten. De verksamhetsområden som gjort större investeringar under året är samhällsbyggnad, fastighet, vatten och avlopp samt renhållning.

Under året har följande större investeringsprojekt projekterats/ genomförts.

Samhällsbyggnadsavdelningen

- Lekplats Fliseryd
- Ombyggnad Hamn etapp 3
- Ombyggnad torget, Pataholm.
- Asfaltering av parkeringsplats, Inre hamnen
- Förlängning av Företagsvägen Kronobäck.
- Ombyggnad gator och vägar. (Bland annat Ekåsavägen, Mileksvägen och Varvsvägen.)
- Asfaltering av bland annat Lagmansgatan, Grindhagsvägen, Pataholmsvägen, Solbrännan.
- E22- Skyltning Välkommen till Mönsterås
- Exploateringsområde Råsnäs 1:1.
- Miljöprojekt i Blomstermåla och Mönsterås

Fastighetsavdelningen

- Energiåtgärder så som utbyte av belysning till LED armatur på Parkskolan, Ljungnässkolan och Mölstadsskolan i Mönsterås kommun.
- Ombyggnation av tvätter i Allégården.
- Ombyggnad av Björken/ Syrenen.
- Underhåll av skolfastigheter och skolgårdsmiljöer

Vatten och avlopp samt renhållning

Vatten och avlopp och renhållning har haft en investeringsbudget som uppgick till 86,3 mnkr, av hela budgeten på 132,0 mnkr. Förbrukat för året är 62,1 mnkr av dessa. Störst budget för 2022 är avsatt till verksamhetsområdet vatten och avlopp för avloppsverk Nynäs med en summa om 48,0 mnkr varav 30,9 mnkr är använt under året. Även större investeringar för Vattentorn Blomstermåla i Mönsters kommun har genomförts och uppgick till 14,6 mnkr.

Renhållning har under 2022 gjort större investering i form av inköp av en traktorgrävare.

Åtgärder

Eftersom det är elkostnader som gör att förvaltningen går med underskott arbetar förvaltningen med effektiviseringar på alla plan. Sedan tidigare har arbetat med utbyte till LED-belysning i fastigheter pågått. Detta arbete fortsätter. Fortsatt solcellsutbyggnad planeras på nya och befintliga byggnader. Fortsätta att se över drifttider och temperaturstyrning på ventilation och värme. Den pågående fastighetsförädlingsstudien är klar i mars 2023 och kommer också hjälpa till att ta fram de byggnader i kommunen som är energislukare och bör prioriteras och åtgärdas. Även satsningar är planerat för

att se över de höga sjuktalen på kost- och städavdelningen. Ett exempel är ett nytt arbetssätt med friskfaktorer som väntas ge lägre sjukfrånvaro.

Måloppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Tekniska förvaltningens verksamheter arbetar ständigt med förbättringar och utveckling för att hålla en god kvalitet och service ut mot kommuninvånarna. Detta beror främst på kompetenta och engagerade medarbetare som driver arbetet framåt. Ett exempel är e-tjänster i stället för blanketter på intranätet och hemsidan som underlättar kontakten med förvaltningens avdelningar och medborgare. Det sker även kontinuerliga uppföljningar av budget och utfall på förvaltningen. Sista medborgardialogen har genomförts i Timmernabben med gott resultat där Timmernabbens invånare har varit delaktiga vid två dialoger.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Stigande el-, bränsle- och livsmedelspriser är svåra att påverka. Även de ökade priserna och materialbristen inom byggbranschen leder till fördyrande investeringar och gör att förvaltningen går över den tilldelade budgetramen.

Miljö- och byggnadsnämnd

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för planverksamheten samt myndighetsutövning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och plan- och bygglagen. Ansvaret omfattar planläggning, tillsyn, prövning och information inom respektive område. I verksamheten ingår också arbete med hållbar utveckling samt vatten- och naturvård. Nämnden ansvarar även för räddningstjänstens myndighetsutövning, de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen om nämnder för vissa trafikfrågor samt prövning och tillsyn för tobak, alkohol (folköl) och receptfria läkemedel. Ordförande är Ann Petersson och förvaltningschef är Malin Engdahl.

Årets viktigaste händelser

Sommaren 2022 lanserades Naturguiden för Mönsterås kommun. En broschyr som i bild och text beskriver besöksmål med höga natur- och kulturvärden. Kartor ger förslag på turer att gå för att upptäcka området. Första omgången om 4 000 exemplar tog snabbt slut och lika många till trycktes upp. Naturguiden finns tillgänglig på biblioteken och i kommunhusets reception samt turistbyrå. Den är finansierad till 50 % av LON-medel

I december öppnades en förbättrad e-tjänst för att söka om bygglov. Tjänsten är integrerad med handläggningssystemet för en snabbare och enklare hantering av ansökan.

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnadsnämnden (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Politisk verksamhet	484	394	91
Prövning/Tillsyn (miljö och livsmedel)	-736	-656	-80
Alkohol o tobak	-10	-31	21
Prövning/Tillsyn (bygglov)	-1 400	-1 509	109
Övergripande förvaltningen	7 711	7 285	426
Miljöprojekt /utveckling	739	495	244
	6 789	5 978	811
Bostadsanpassning	1 900	3 779	-1 879
	8 689	9 757	-1 068
Investeringar	0	0	0

Miljö- och byggnadsnämnden redovisade ett underskott på -1,0 mnkr, på grund av kostnadsdrivande bostadsanpassningar under 2022.

Krisledningsnämnden tog beslut om nedsättning av årsavgifter med 30 % inom miljöskydd och livsmedel och i och med det saknade man 0,2 mnkr i intäkter inom prövning och tillsyn. Dock fick man in mer övriga intäkter än budgeterat och det totala underskottet blev cirka -0,1 mnkr.

Byggloven tog fart under hösten och landade på ett överskott om +0,1 mnkr.

Utöver detta visar nämnden på ett underskott inom övriga kostnader kopplat till licenser och medlemsavgifter samt ett överskott inom personalkostnader kopplat till sjukskrivningar, partiell och tillfällig föräldraledighet samt vakanta tjänster under året. Tillsammans resulterade detta i ett överskott på 0,4 mnkr. Miljöprojekt och utveckling gjorde ett överskott på +0,2 mnkr inom personalkostnader/partiell ledighet.

Bostadsanpassningen redovisade ett underskott på -1,9 mnkr, varav 1,1 mnkr avser ett enskilt ärende.

Måluppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Ny e-tjänst för ansökan om bygglov har tagits i drift. Inom Miljösamverkan Sydost har kommunen varit med och tagit fram en folder om hur fastighetsägare kan tänka för att klimatanpassad sitt avlopp och dricksvattenbrunn. För miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen har en behovsutredning gjorts och nämnden har beslutat om en tillsynsplan. Ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken har arbetats fram och beslutats av kommunfullmäktige.

Verksamheterna skall drivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet har bedrivits inom tilldelad budgetram. Anslaget för bostadsanpassning som handläggs av miljö- och byggförvaltningen och beslutas av kommunstyrelsen har dock överskridits då ett enskilt ärende har inneburit kostnader om 1,1 mnkr.

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsmål

En mer detaljerad redovisning av genomförd verksamhet inklusive jämförelser med tidigare år görs till nämnden.

Miljöskydds- och hälsoskyddstillsyn

Tillsyn har genomförts på plats av 99 verksamheter. I huvudsak av lantbruk, skolor, förskolor och hygieniska verksamheter som tatuerare fotvårdare och frisörer. Tillsyn av fastighetsägarnas egenkontroll har fortsatt under 2022. Provtagning av vattenkvalitet har skett vid fem tillfällen under året vid 16 badplatser. Badvattnet var av bra kvalitet vid samtliga provtagningar.

Bygglov och fysisk planering

Antal inkomna ansökningar om bygglov och anmälningspliktiga åtgärder var fram till augusti på en hög nivå, sedan minskade inflödet. Summerar för året är 176 bygglov, 102 anmälan om eldstad, 16 attefallsåtgärder, tolv tillbyggnader, åtta anmälningsärende, tre förhandsbesked och sex avslutade tillsynärenden. På grund av vakans på tjänst som byggnadsinspektör har det varit mycket hög arbetsbelastning under året och tyvärr har handläggningstiden överskridits i 33 ärenden.

Nämnden har under året beslutat att anta fyra detaljplaner; Åby 2:23 samt tre för Oknö (Storön, Lillön och Stugbyn).

Livsmedel

Under året har planerad kontroll på plats gjorts av 88 verksamheter, 13 kontroller har gjorts för att följa upp att brister har åtgärdats och en händelsestyrd kontroll. Sex gånger har meddelande EU:s varningssystem för osäkra livsmedel (RASSFF) berört verksamheter Mönsterås kommun. Kommersiella verksamheter, till exempel hyreshus, som har enskild brunn för dricksvatten har inventerats under året.

Naturvård och vattenvård inklusive strandskydd

Kalkning har utförts i sjöar och vattendrag i nordvästra kommunen. Inom Hållbarhetsveckan genomfördes strandstädardag i Timmernabben, tyvärr mycket få besökare. Under året har åtta ansökningar om dispens från strandskydd handlagt. Arbetet med projekt "Rena båtbottnar" startade. Projektet kommer att erbjuda båtägare att få sina båtar mätta avseende förekomst av färg som innehåller giftiga organiska tennföreningar till exempel TBT.

Bilaga 1 - Verksamhetsberättelser kommunala bolag och nämnder

Energi -och klimatrådgivningen

Nämnden samordnar energi- och klimatrådgivningen för sex kommuner. Efterfrågan på rådgivning har varit mycket stort under året, främst från privatpersoner men också från föreningar och företag. Kommuninnevånarna har erbjudits föreläsningar på teman som lev energismart och hållbarhet. Intresset var stort både för digitala och fysiska föreläsningar.

Socialnämnd

Socialnämnden ansvarar för kommunens socialtjänst och den kommunala hälso- och sjukvården. För verksamheten är Håkan Spärlin ordförande och Annelie Gollungberg förvaltningschef.

Årets viktigaste händelser

Socialnämnden redovisar en budget i balans för verksamhetsåret 2022.

Verksamhetsåret 2022 har återigen påverkats väsentligt av Coronapandemin med betydande bemanningsproblem som följd. Därför har det varit en extra utmaning att upprätthålla en socialtjänst och hälso- och sjukvård av god kvalitet.

Projektering av ny LSS bostad, samt utbyggnad av befintlig LSS bostad är påbörjad enligt beslut föregående verksamhetsår.

Arbetet med primärvårdsreformen Nära vård har fortlöpt. Arbeta sker såväl inom Mönsterås kommun, i samarbete med andra kommuner i länet samt regionen.

Beslut att hantera tvätt av personalkläder i egen regi fortsätter enligt tidigare beslut. Detta sker i samverkan mellan socialförvaltningen och arbetsmarknadsenheten.

Samverkan mellan verksamheterna socialpsykiatri, individ- och familjeomsorgen (IFO) missbruk samt arbetsmarknadsenheten, för att möjliggöra hemmaplanslösningar, har utvecklats.

Effektiviseringen av förvaltningens lokalytor är verkställt. MIT, Prästgården samt Taxihuset är lämnat då hälso- och sjukvårdsenheterna samlokaliseras på Allégården.

Installationen av planerad välfärdsteknik i kommunens särskilda boenden har fortlöpt enligt tidigare beslut. Digitalisering för medarbetarna har fortsatt, genom implementering av schemaläggningssystem och digital dokumentation.

Arbetet med att tydliggöra uppdrag och effektivisera ledningsarbetet inom socialförvaltningen har fortsatt enligt plan.

Socialförvaltningen har startat arbetet med friskare arbetsplatser med stöd av sunt arbetsliv.

Socialnämnden har antagit en ny verksamhetsplan där kommunfullmäktiges mål antas som nämndens egna. Respektive verksamhetsområde ska tillse att det upprättas handlingsplaner för att uppnå målen.

Ekonomisk analys

Socialnämnden (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Gemensam administration	16 156	14 380	1 776
Individ- och familjeomsorg	61 171	59 790	1 381
Äldreomsorg	154 097	154 888	-791
Hälso- och sjukvård	35 806	35 031	775
Omsorg funktionsnedsättning	100 623	103 695	-3 072
	367 853	367 784	69
Investeringar	3 750	2 603	1 147

Socialnämnden redovisar för 2022 en budget i balans. Prognosen per 31 augusti visade på ett underskott på cirka -8,3 mnkr. Utfallet har förbättrats av det tilläggsanslag på 4,0 mnkr som socialnämnden äskade om och som beslutades i kommunfullmäktige i november 2022. Av dessa medel har 3,0 mnkr fördelats ut till enheterna utifrån sjukfrånvarokostnader januari till mars 2022 och 1,0 mnkr har lagts mot ökade kostnader för placeringar. Utöver äskandet har Socialnämnden intäktsofört 5,9 mnkr mer statsbidrag i befintlig verksamhet än vad som var beräknat i prognosen per 31 augusti 2022.

Socialförvaltningen har för 2022 erhållit statsbidrag uppgående till 22,4 mnkr som ingår i resultatet. Ersättningarna kopplade till covid-19 kom för utförda vaccinationer, ersättningar för höga sjuklönekostnader uppgick till 3,1 mnkr. Socialförvaltningen har kostnader centralt för skyddsmaterial på 0,3 mnkr.

Förvaltningsövergripande visar ett överskott på grund av en vakant tjänst som digitaliseringsstrateg samt att förvaltningsövergripande har under 2022 även kostnader för delar av tjänster som arbetat med digitalisering och framtidens nära vård vilka har kunnat finansieras via statsbidrag.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på cirka +1,4 mnkr, föregående år visades ett underskott på -4,0 mnkr. Inför 2022 har individ- och familjeomsorgen en budget som är cirka 8,0 mnkr högre än 2021. Under året har försörjningsstödet presterat ett resultat uppgående till +3,5 mnkr bättre än budget och i detta ingår ett statsbidrag om cirka 1,3 mnkr. Personalkostnaderna är lägre än budget då det förekommit vakanta tjänster under året vilket förbättrat resultatet med cirka 1,1 mnkr. Individ- och familjeomsorgen har även erhållit statsbidrag som använts inom befintlig verksamhet och uppgår till 1,5 mnkr samt återsökningar om 0,8 mnkr från tidigare år vilket förbättrat resultatet.

De stora posterna inom individ- och familjeomsorgen är placeringskostnaderna, placeringarna inom hem för vård eller boende (HVB) och statens institutionsstyrelse (SIS) uppgår till -1,0 mnkr för vuxna och barn, förra året visade verksamhetens placeringar ett underskott på -2,6 mnkr för dessa placeringar. Kostnaderna för familjehem har de senaste åren stigit med undantag för 2020. Under 2022 har kostnaderna ökat med 4,0 mnkr och underskottet för familjehemsverksamheten uppgår till -4,7 mnkr, efter 1 mnkr i kompensation efter kommunfullmäktiges beslut i november. Underskottet för familjehemsplaceringar uppgick 2021 till -2,6 mnkr. Totalt underskott för placeringar inom IFO är -5,7 mnkr och utan tilläggsanslag -6,7 mnkr.

Hälso- och Sjukvården visar ett överskott på 0,8 mnkr. Verksamheten har under årets inledande månader samt och under sommaren använt sig av bemanningsföretag inom sjuksköterskeverksamheten, då det varit svårt att få ihop bemanningen. Under 2022 har vakanta tjänster tillsatts och andelen frånvarande personal är lägre vilket ökat upp kostnaderna för personalen. Det har även uppstått en effekt i fördyrade hjälpmedelskostnader, - 0,8 mnkr. Hälso- och sjukvårdsverksamheten enheten har under 2022 erhållit ersättningar och statsbidrag uppgående till 2,0 mnkr.

Omsorg om äldre redovisar ett underskott med - 0,8 mnkr. Utfallet 2021 var - 0,8 mnkr. Verksamheten har drabbats hårt av sjukfrånvaron under året och för årets tre första månader erhöles extra budgetmedel uppgående till 1,6 mnkr i extra anslag för årets tre första månader. Omsorg om äldre har erhållit ersättningar och statsbidrag uppgående till 13,2 mnkr och för 2021 uppgick det till 9,9 mnkr. Kostnader kopplat till lagen om valfrihet (LOV) som kommunen tillämpar inom ordinärt boende uppgår till 1,2 mnkr.

Underskottet inom omsorg av äldre är kopplat till den höga sjukfrånvaron och tillkommande kostnader för att hantera den. Under 2022 återfinns inga kostnader för betalningsansvar till regionen som erhålls när patienter som skrivs ut på sjukhus inte kan tas hem inom avtalad tid.

Verksamhetsområdet omsorg om funktionsnedsatta (OF) redovisar ett underskott på -3,1 mnkr. Detta är kopplat till placeringskostnader i huvudsak men även ökade kostnader för bemanning i samband med flytt och ökade kostnader för kontaktpersoner.

Inom verksamheten omsorg om personer med psykiska funktionsnedsättningar inom socialtjänstlagen (SOL) landar resultatet på ett underskott med -2,63 mnkr. Denna innehåller två delar, placeringar och verksamhet. Verksamheten innefattar arbetsgruppen boendestödet som arbetar stöttande och motiverande för ett självständigt liv. Boendestödet har under året utvecklats till att vara en betydande del av en hemmaplanslösning samt ge en preventiv effekt på placeringskostnaderna. Under denna verksamhet innefattas också en växande sysselsättningsverksamhet som sysselsätter idag flera enskilda inom både lagen om stöd och service (LSS) och socialtjänstlagen (SOL) samt individer identifierade i arbetsmarknadsåtgärd. De sysselsätts på den kommunala biltvätten och ny uppstartade verksamheten "klädservice". Biltvätten verkar för att förbättra kommunens skötsel av bilarna och klädservice ska hantera arbetskläder i syfte att skapa sysselsättning för dem som inte tvättar bilar samtidigt som att detta skall avlasta den tyngda personalen inom vård och omsorg med ett moment samtidigt som hygienfaktorerna blir högre. Den tredje verksamheten som finns här är projektet sysselsättning i samverkan, ett projekt för att bygga upp en hemmaplanslösning med bra strukturer för att avhjälpa placeringar på lång sikt och rehabilitera tillbaka individer. Där har boendestödet blivit en nyckelfunktion kring de individer som identifierats vara i behov av en hemmaplanslösning i träningslägenhet.

Dessa verksamhet redovisar ett överskott med +0,3 mnkr. I verksamheten ingår även placeringar enligt socialtjänstlagen (SOL) – bostad med särskild service. Dessa placeringar redovisar ett underskott på -2,9 mnkr. Underskottet var redan konstaterat redan i februari 2022 då flera placeringar hade tillkommit redan då. Under året har två placeringar avslutats under året och placeringarna redovisar ett bättre resultat än prognosen på 0,6 mnkr. Den totala avvikelsen på placeringarna slutar 2022 på 8,6 mnkr (9,6 mnkr exkl. extra ramanslag)

De kommunala lagen om stöd och service (LSS)-verksamheterna redovisar ett underskott på cirka -0,5 mnkr. Verksamheten har erhållit 1,0 mnkr av ramanslaget för den extraordinära sjukfrånvaron. Här ingår LSS gruppboendestäder/serviceboendestäder som tillsammans visar ett överskott på +0,4 mnkr. Daglig verksamhet redovisar ett överskott på +0,2 mnkr. LSS korttidsvistelse redovisar ett underskott på -0,5 mnkr. Placeringar och korttidsstillsyn LSS redovisar ett underskott på -0,1 mnkr. Kontaktpersoner/avlösarservice inom LSS redovisar ett underskott om -0,7 mnkr. Personlig assistans enligt LSS redovisar ett underskott på -0,3 mnkr och LSS övergripande redovisar ett överskott om +0,5 mnkr.

Personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) redovisar ett överskott om +0,01 mnkr. Personlig assistans har erhållit 0,4 mnkr av ramanslaget för den extraordinära sjukfrånvaron. Personlig assistans har även erhållit ersättning kopplat till ett äldre ärende som avgjorts i rätten och genererat 1,3 mnkr för 2022.

Utöver detta har två ärenden fått utökade beslut och ett nytt assistansärende har kommit till kommunen från juni 2022. Personlig assistans har fortsatt höga overtidskostnader som en följd av hög sjukfrånvaro samt svårigheter att bemanna vissa ärenden.

Investeringar

Investeringarna uppgår till 2,6 mnkr, avvikelsen från äskad budget är 1,1 mnkr. Avvikelsen kommer från 0,6 mnkr i digitala nyckelskåp där investeringen inte uppfyllde det utlovade målet vid förstudien och fick avbrytas.

Resterande del avser något lägre investeringsnivåer än beräknat, största avvikelsen är hänförlig till flytten till Allégården för hälso- och sjukvårdsteamet.

Måluppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Socialförvaltningen arbetar kontinuerligt för att verksamheten ska vara kostnadseffektiv och hålla en hög kvalitet och servicenivå för de enskilda. Verksamhetsåret 2022 har återigen präglats av bemanningsproblematik, dels genom pandemin men även genom att det är färre personer som söker sig till yrken inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Trots dessa problemområden är brukarundersökningar positiva gällande den kvalitet som levereras till de enskilda.

Verksamheterna skall bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Det totala resultatet för socialförvaltningens verksamheter redovisar en budget i balans med hänsyn taget till tilldelad ram, tilläggsanslag, avgifter samt stadsbidrag.

Socialnämndens verksamhetsmål

All personal ska ha möjlighet att dokumentera mobilt under 2022.

Målet är uppfyllt.

Alla enskilda med dagliga insatser ska inte behöva möta fler än tolv personer under en fjortondagsperiod.

Socialförvaltningen uppfyller inte målet som Socialnämnden givit att brukarkontinuiteten får högst vara tolv personer under en fjortondagsperiod. Den höga personalfrånvaron har inte gjort detta genomförbart.

Alla enskilda med insatser ska ha en aktuell genomförandeplan.

Samtliga enskilda har inte en genomförande plan och arbetet fortgår för att uppnå målet.

Allt arbete genomförs av professionellt förhållningssätt, gott bemötande, och med jämställdhet i fokus och mäts med genom nationella brukarundersökningar.

Socialförvaltningen har placerats sig högt i brukarundersökningarna vilket är en garanti för ett gott bemötande mot de enskilda.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för barnomsorg, grundskola (inklusive förskoleklass), grundsärskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, kulturskola.

Nämndens ordförande är Madeleine Rosenqvist och förvaltningschef Magnus Sjöstedt.

Årets viktigaste händelser

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen fått samverkanspriset "Årets universitetspartner Kalmar län", samt kvalitetsutmärkelsen "Guldtrappan" för förvaltningens arbete med digital skolutveckling.

Under årets första månader var sjukfrånvaron i barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter mycket hög på grund av smittspridning av covid-19. Vid flera tillfällen fick enheter stänga några dagar på grund av personalbrist, och för att bryta smittkedjor, i samråd med Region Kalmar läns smittskyddsenhet. Sjukfrånvaron innebar hög belastning på verksamheterna och har bidragit till höga sjuklönekostnader och vikariekostnader under vårterminen.

Efter Rysslands invasion av Ukraina gick barn- och utbildningsförvaltningen upp i höjd beredskap, och tog fram rutiner för att ta emot barn och elever från Ukraina. Kontraktet på den paviljong som står vid Mölstadskolan i Mönsterås är förlängdes ett år till och med juni 2023, för att göra det möjligt att starta en eventuell förberedelseklass eller förskoleenhet vid behov. Kostnaden för paviljongen är 0,3 mnkr per år. Vid årets slut har en handfull elever skrivits in i grundskola och gymnasium.

En extern utredning som genomförts under året har visat att Tillingseskolan i Timmernabben har bristande ventilation och fuktproblem. I juni beslutade miljö- och byggnadsnämnden därför att förelägga barn- och utbildningsnämnden, i egenskap av verksamhetsutövare, om nyttjandeförbud för Tillingseskolan om inte de brister som konstaterats i inomhusmiljön åtgärdades innan den 15 augusti. Bristerna åtgärdades i tid av kommunens tekniska förvaltning, som är hyresvärd.

Under höstterminen genomförde miljö- och byggnadsförvaltningen tillsyn på Ljungnässkolan i Mönsterås. Resultatet av tillsynen, tillsammans med den utredning som konsultföretaget Conservator gjort tidigare under året, har lett till att det krävs omfattande insatser i skolans fysiska miljö för att säkerställa att elever och personal har en god arbetsmiljö. Dessa åtgärder kommer att genomföras under 2023.

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämnd (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Gemensam administration	12 658	8 514	4 144
Skolformsövergripande	30 096	29 892	203
Barnomsorg	74 902	71 365	3 538
Grundskola	101 348	107 833	-6 485
Gymnasieskola	68 595	67 829	766
Vuxenutbildning	7 638	6 309	1 330
Kulturskolan	2 909	3 376	-466
	298 147	295 117	3 030
Investeringar	1 500	740	760

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på cirka +3,0 mnkr för 2022, vilket motsvarar ett överskott på cirka 1 % av den totala budgeten för året. Överskottet kommer från samtliga verksamhetsområden förutom grundskolan och kulturskolan.

Under året genomförde förvaltningen åtgärder för att minska personalkostnaderna, främst inom grundskolan. Andra verksamhetsområden som till exempel gymnasieskola och vuxenutbildning har också arbetat med att minska personalkostnaderna.

Vid delårets prognos i augusti redovisade förvaltningen högre intäkter än budgeterat, men intäkterna ökade därefter mer än prognosticerat. Skolskjutskostnader och kostnader för interkommunal ersättning förväntades öka, men ökade mer än förväntat till årets slut. Vid delårets prognos väntades kostnaderna för undervisningsmaterial följa budget, men vid årets slut går undervisningsmaterial med överskott. Intäkter från taxor och avgifter blev högre än budgeterat och prognostiserat. Personalkostnaderna för alla verksamhetsområden översteg dock både budget och prognos. Prognosen visade totalt på ett överskott på cirka +1,7 mnkr vid delåret, och årsbokslutet redovisar ett överskott på cirka +3,0 mnkr.

Förvaltningen tog emot cirka 33 % mer i intäkter än budgeterat under året. Det beror dels på högre kostnadsersättning för sjuklöner från staten, men framför allt på statsbidrag från bland annat Skolverket. BUN budgeterade att få in cirka 0,6 mnkr i flyktingschablonersättning; men fick cirka 0,96 mnkr. Asylersättning budgeterades till 0 mnkr i intäkt eftersom intäkten klassas som osäker; utfallet blev i bokslutet cirka 1,64 mnkr. Statsbidrag från Skolverket budgeterades för året till cirka 23,8 mnkr; utfallet blev i bokslutet cirka 29,2 mnkr.

De totala personalkostnader, och externa övriga kostnader som interkommunala ersättningar och skolskjuts, uppgick tillsammans till cirka 4 % högre än budgeterat under året. Gemensam administration (barn- och utbildningsnämnd, förvaltningskontor, ledning och personalfortbildning) redovisar ett överskott på grund av lägre utbildningskostnader, övriga kostnader och att förvaltningen inte använt avsatta medel för oförutsedda utgifter. Därtill fick verksamheten cirka 0,5 mnkr högre statsbidrag än budgeterat.

Skolformsövergripande verksamhet visar överskott på cirka +0,2 mnkr på grund av lägre kostnader för personalresurser som rektorer, skolsköterskor och kuratorer och utvecklingsarbeten.

Barnomsorg (förskoleverksamhet, fritidshem, enskild barnomsorg samt pedagogisk omsorg) gjorde ett bättre resultat än budgeterat, på grund av högre intäkter i form av statsbidrag från Skolverket och barnomsorgsavgifter. Barnomsorgen har haft cirka 2,7 mnkr mer i personalkostnader än budgeterat.

Grundskolan har, likt förvaltningen som helhet, tagit emot betydligt mer intäkter än budgeterat: 23,6 mnkr jämfört med budgeterat 18,1 mnkr. Personalkostnaderna inom grundskolan är dock betydligt högre än budgeterat. 104,0 mnkr i utfall jämfört med 96,78 mnkr budgeterat. Detta täcks inte upp av de ökade intäkterna. De enheter som i störst utsträckning bidrog till detta var Krungårdsskolan i Blomstermåla, Parkskolan och Mölstadsskolan i Mönsterås med sina personalkostnader under året. Inom grundskolan som område ingår även kostnader för skolskjuts, interkommunal ersättning och grundsärskola, som samtliga gör underskott.

Gymnasiet som område, vilket inkluderar Mönsteråsgymnasiet och interkommunal ersättning, redovisar ett positivt resultat för året. Mönsteråsgymnasiet visar ett överskott på cirka +2,4 mnkr vilket beror på högre intäkter, lägre kostnad för konsulttjänster och administrativa tjänster och lägre personalkostnader än budgeterat. Kostnaderna för interkommunala ersättningar var dock cirka 1,0 mnkr högre än budgeterat. Även interkommunala ersättningar för skolskjuts hade högre kostnader på cirka 0,7 mnkr än budgeterat för året.

Vuxenutbildning som område gjorde ett överskott på +1,3 mnkr på grund av högre statsbidrag och driftbidrag från arbetsförmedlingen samt lägre personalkostnader.

Kulturskolan gjorde ett underskott på cirka -0,5 mnkr på grund av högre personalkostnader, kostnader för konsulttjänster och administrativa tjänster än budgeterat för 2022.

Investering

Investeringsbudgeten för 2022 uppgick till 1,5 mnkr och vid årets slut hade 0,7 mnkr använts. Anledningen till att investeringskostnaderna inte blev högre är att investeringar i nya duschbåsar till ett fåtal skolor och ljudsäkra dörrar inte genomförts. Dessa arbeten kommer att genomföras under 2023.

Måluppfyllelse

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Förvaltningen arbetar hela tiden med prioriteringar och förbättringar i förhållande till kostnader för att utveckla kvalitet och service till kommuninvånarna.

I samband med att smittspridningen av covid-19 minskade under 2022 har verksamheterna kunnat hålla öppet. Förvaltningen har dock även fortsatt haft hög sjukfrånvaro bland personal, och svårt att tillsätta vikarier.

Resultaten i årskurs 9 har ökat under de tre senaste åren och arbetet för att ytterligare förbättra resultaten pågår fortsatt. Skolorna arbetar också aktivt med att öka elevnärvaron. Under året har särskilt fokus lagts på att följa upp närvaro kopplat till måluppfyllelse för elever i grundskolan.

Gymnasiet och vuxenutbildningen har fortsatt goda resultat. En diskussion har lyfts kring vård- och omsorgsprogrammet och industriprogrammet på Mönsteråsgymnasiet, vilka inte har startat på flera år på grund av för få sökande. Branschen tar nu initiativ till att öka intresset bland ungdomar för dessa program.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott för 2022. De anpassningar som gjordes i verksamheterna under 2021 har nu fått fullt genomslag. Under 2023 kommer rektorerna att få börja kommentera sitt ekonomiska utfall månatligen för att skapa ännu bättre kontroll och kommunikation mellan chef och controller.

Riktade verksamhetsmål

Nedanstående mål är beslutade av barn- och utbildningsnämnden. Till dessa hör nyckeltal som följs upp kontinuerligt. Under 2022 ökade elevers måluppfyllelse i årskurs 9 och behörigheten till gymnasiet ökade. För mer detaljerad beskrivning av måluppfyllelse hänvisas till kvalitetsrapporter inom det systematiska kvalitetsarbetet.

1. Trygghet och närhet ska ge bättre lärande
2. Kompetens för framtiden
3. Vi ska se till elevens bästa
4. Engagemang ska bidra till utveckling

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala folkbiblioteks- och kulturverksamheten, stöd till kulturell verksamhet samt kommuninvånarnas möjlighet till en aktiv fritid genom bland annat idrottsanläggningar, motionsspår och leder. Nämndsordförande är Maria Robertsson och förvaltningschef är Patrik Byström.

Årets viktigaste händelser

Under året har kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter drabbats av ökade elpriser, ökade priser för transporter, tjänster och produkter samt ökade kostnader för skadegörelser.

Ekonomisk Analys

Kultur- och fritidsnämnden (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Politisk verksamhet	292	291	1
Allmän fritidsverksamhet	1 191	856	335
Idrotts- och fritidsanläggningar	1 683	2 223	-540
Fritidsgårdar	2 338	2 369	-31
Allmän kulturverksamhet	2 790	2 626	164
Bibliotek	5 438	5 444	-6
Stöd till studieorganisationer	450	450	0
	14 182	14 259	-77
Investeringar	1 250	790	460

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott på -0,08 mnkr för 2022.

Allmän fritidsverksamhet gör ett överskott på +0,3 mnkr, på grund av aktivitetsbidrag som inte betalats ut.

Idrotts- och fritidsanläggningar gjorde tillsammans ett underskott på -0,5 mnkr. Av dessa avser cirka 0,2 mnkr tappade intäkter, främst inom sporthallarna. Under året har kultur- och fritidsförvaltningen också haft kostnader på cirka 0,1 mnkr för skadegörelse inom idrottsanläggningar. Inom fritidslokaler har man haft kostnader på 0,2 mnkr tkr för akut underhåll. De höjda elkostnaderna har påverkat med ett underskott på närmare -0,1 mnkr.

Fritidsgårdarna gör ett litet underskott på -30 tkr, vilket avser personalkostnader.

Inom den allmänna kulturverksamheten redovisas ett överskott på +0,2 mnkr som avser kulturaktiviteter och personalkostnader.

Biblioteksverksamheten höll sig inom tilldelad ram. Medieanslagets budget är fullt utnyttjad under året.

Investeringar

För konstnärlig konst förbrukades 45 tkr av budgeterat 55 tkr. Fritid förbrukade totalt 0,7 mnkr av budgeterat 1,3 mnkr.

Kultur- och fritidsförvaltningen har köpt och placerat aktivitetsboxar på strategiskt viktiga platser för fritidsaktiviteter i kommunen, och installerat ett Walk of fame som nytt besöksmål.

Måluppfyllnad

Måluppfyllnad av nämndens egna satta mål för verksamheterna (effektmål enligt kultur- och fritidsplanen).

- Biblioteken i Mönsterås ska årligen nå minimum 75 000 besökare. Utfall: Uppfyllt.
- Minst 283 personer i Mönsterås kommun ska årligen bli digitalt delaktiga. Utfall: Ej uppfyllt.
- Minst 167 stycken. kulturarrangemang ska årligen genomföras. Utfall: Uppfyllt.
- Minst 120 stycken. fritidsgårdsarrangemang ska årligen erbjudas. Utfall: Ej uppfyllt.
- Minst 6 stycken. samarbeten ska årligen initieras av fritidsgårdsverksamheten. Utfall: Ej uppfyllt.
- Genom Naturvårdsverkets undersökning "Sveriges friluftskommun" ska Mönsterås kommun årligen rankas som Kalmar läns bästa. Utfall: Uppfyllt.
- I samverkan med BUN och med gemensamt mål ska alla barn från fyra års ålder till Mönsteråsgymnasiets elever skolår tre erbjudas minst två professionella kulturarrangemang per år. Utfall: Uppfyllt.

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Kultur- och fritidsförvaltningen ser ständigt över vilka tjänster och produkter förvaltningen ska erbjuda i samråd med medborgarna, för att eftersträva att det som efterfrågas utvecklas.

Driftskostnaderna hålls nere genom samverkan med andra kommuner i regionen, och förvaltningen bevakar och söker medel från staten för att kunna utöka budgeten för att ytterligare utveckla verksamheten med hög kvalitet och servicenivå.

Samtliga idrottsplatser och motionsspår har kostnadseffektiv el, belysning och bevattning.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Verksamheterna inom kultur- och fritid utvecklas enligt beslutade styrdokument och inom budgeterade ramar. Några specifika saker nämnden uppmärksammar är att många driftkostnader fortsätter att öka samtidigt som hyresintäkterna för nämndens anläggningar minskar.

Övriga nämnder och verksamheter

Under gemensam administration ingår överförmyndarverksamheten och valnämnden. Kommunala bolag avser de ägartillskott som kommunen lämnar till Mönsterås Holding AB som i sin tur lämnar större delen som koncernbidrag till Vattenpalatset i Mönsterås AB. Under kommunala bolag omfattas också de bidrag som kommunen lämnar direkt till Vattenpalatset i Mönsterås AB.

Ekonomisk analys

Övriga nämnder (tkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Gemensam administration	2 281	2 152	128
Kommunala bolag	2 905	5 082	-2 176
	5 186	7 234	-2 048

Överförmyndarverksamhet

Överförmyndare: Håkan Sjöborg

Överförmyndaren är en kommunal förvaltningsmyndighet som utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare (ställföreträdare med gemensamt namn)

Överförmyndaren ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med vad som föreskrivs i föräldrabalkens 19 kap, förmyndarskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet.

Kommunerna Högsby, Hultsfred, Oskarshamn och Mönsterås samverkar kring överförmyndarverksamheten. Verksamheten drivs från ett gemensamt kansli i Högsby. Var och en av de samverkande kommunerna har en egen överförmyndare. Överförmyndarna har delegerat sina beslutsbefogenheter (med undantag av vissa beslut) till tjänstemännen på det gemensamma kansliet. Tjänstemännen är anställda av Högsby kommun och det är tjänstemännen som besvarar alla verksamhetsfrågor. Organisationen har under året omfattat 5,5 heltidstjänster för samtlig handläggning, administration och arbetsledning.

Namnet på samverkansorganisationen är Överförmyndare i Samverkan Hultsfred/Högsby/Oskarshamn/ Mönsterås.

Årets viktigaste händelser

Ställföreträdarna lämnar redovisning över det gångna årets förvaltning senast 1 mars varje år. Detta innebär hög arbetsbelastning med granskning av redovisningarna under våren.

I föräldrabalken regleras vem som betalar arvodet till den gode mannen eller förvaltaren. Huvudmännen (den som har god man eller förvaltare) har betalat 62 %. Förmögenheten som organisationen ansvarar för uppgick vid årsskiftet till 365,9 mnkr.

Överförmyndaren i Högsby valdes under hösten till ordförande i Föreningen Sveriges Överförmyndare (FSÖ).

Antalet ärenden uppgick vid årsskiftet till 899 (2021; 889) varav Mönsterås kommuns ärenden uppgick till 183.

Antal ärenden - Mönsterås	2022	2021	2020
Antal ärenden	183	181	176
varav förmyndarskap	55	51	42
varav godmansärenden	97	102	111
varav förvaltare	31	28	23
varav ensamkommande barn	0	0	0

Ekonomisk analys

Överförmyndarverksamheten följer i princip budget, endast ett mindre underskott redovisas.

Målnöppfyllelse

Målen med samverkan är framför allt att säkerställa att kommunerna lever upp till nuvarande och framtida lagkrav, minska sårbarheten för den enskilda kommunen, säkerställa tillgången till erforderlig kompetens, renodla och tydliggöra överförmyndarens uppgift och verksamhet, underlätta rekrytering och fortlöpande kompetensutveckling av medarbetare och ställföreträdare samt minska kommunernas kostnader för försörjningsstöd, vård/omsorg samt andra samhälleliga kostnader.

Överförmynderiverksamheten arbetar med ständiga förbättringar och utveckling av verksamheten för att säkerställa en enhetlig rättstillämpning. Inför den årliga granskningen genomförs vanligtvis informationskvällar i samtliga kommuner men på grund av rådande pandemiläge har informationen i stället skett digitalt. Under hösten slutfördes arbetet med införande av digital lösning för ställföreträdarna att administrera sina uppdrag digitalt.

Avstämning av samverkanskommunerna har skett i samband med fastställande av verksamhetsplan.

Valnämnd

Ordförande: Jacqueline Doohan

Valorganisatör: Helena Wallner

Valnämnden administrerar, organiserar och anordnar allmänna val och folkomröstningar samt val till EU-parlamentet.

Valnämnden följer budget för 2022.

Kommunala bolag

Mönsterås kommun betalar ut medel via Mönsterås Holding AB, som enligt avtal ska täcka upp eventuella underskott i Vattenpalatset i Mönsterås AB. Utöver detta ska Mönsterås kommun täcka upp för de kostnader som Mönsterås Holding AB har. Till följd av den negativa resultatutveckling i Vattenpalatset i Mönsterås AB redovisas ett underskott på -2,2 mnkr för året.

Redovisning av tilldelade uppdrag enligt 2022

Innehåll

Övergripande uppdrag	2
Riktade uppdrag	7
Kommunstyrelsen.....	7
Socialnämnden	8
Barn- och utbildningsnämnden	8

Övergripande uppdrag

Nämnder, förvaltningar och bolag får i uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling för att alla delar i verksamheten ska bedrivas så effektivt som möjligt utifrån medborgarnas behov. Befintliga verksamheters arbetssätt ska granskas och utvärderas för att skapa utrymme för nya behov och nya verksamheter. Redovisningen ska även innehålla bland annat investeringar som ger bättre förutsättningar och effektivare arbetssätt för personal och invånare.

- Kommunledningsförvaltningen: Mönsterås kommun samverkar med nio andra kommuner om att bygga e-tjänster genom ett samarbete som kallas Cesam-H. Syftet är främst att göra de kommunala tjänsterna mer tillgängliga alla timmar på dygnet.
- Tekniska förvaltningen har infört ny teknik för läcksökning av vattenläckor vilket leder till att medborgarna får snabba åtgärder och minskad arbetstid för verksamheten. På återvinningscentralen Mörkeskog finns återbruk av möbler och prylar.
- Socialnämnden har under 2022 implementerat ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete för att ständigt förbättra och utveckla verksamheten och säkra kvalitén för medborgaren på ett kostnadsmedvetet sätt. Under 2022 deltog delar av personalen i den nationella satsningen Äldreomsorgslyftet. Socialnämnden följer med i aktuell lagstiftning, tar del av prejudikat och prövar insatser till högre instanser. Socialnämnden granskas fortlöpande av både interna och externa revisioner, IVO och arbetsmiljöverket, både i enskilda ärenden, inom verksamheter samt förvaltningsövergripande. Inom varje verksamhetsområde finns ett etablerat erfarenhetsutbyte inom länet. Samtliga verksamhetsområden deltar i SKR:s brukarundersökningar och öppna jämförelser. Socialnämnden arbetar fortlöpande med digitaliseringsuppdraget.
- Barn- och utbildningsnämnden: Genom en omorganisation på förvaltningskontoret har en heltidstjänst tillsatts som systemansvarig för verksamhetssystemet IST, vilket innebär att kvalitén säkerställs när det gäller kommunikation med vårdnadshavare, administration och myndighetsutövning kopplat till systemet. En internkontrollplan har upprättats och stäms av under året för att säkerställa rutiner och processer som berör bland annat budget, återrapportering till nämnd och elevstatistik.
- I verksamhetssystemet IST har ytterligare funktioner köpts in för att förbättra för vårdnadshavare och personal. Till exempel ligger nu all information till vårdnadshavare i en och samma app i stället för att det som tidigare fanns viss information i appen och annan via länkar. Ett ständigt förbättringsarbete pågår med arbetet kring digitalisering för att underlätta för både vårdnadshavare och personal.
- Miljö- och byggnadsnämnden tog en ny e-tjänst i drift under 2022 som ska användas för att söka bygglov. Tjänsten är integrerad med handläggningssystemet och effektiviserar handläggningen och förbättrar servicen till användarna, bland annat med en chattfunktion. Tjänsten är framtagen inom samarbetet Cesam-H.
- Kultur- och fritidsnämnden arbetar löpande med att se över, utveckla och marknadsföra tjänster och utbud. Det digitala spåret fortsätter för att förse både personal och medborgare med nya och bredare IT-kunskaper. Kultur- och fritidsnämnden fortsätter att genomföra projekt via medel från staten för att kunna växla upp verksamheten med riktade insatser för

ökad kommunal service och kvalitet samt för att underlätta för medarbetarna och för ett jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv.

Nämnder och förvaltningar ska redovisa förslag till åtgärder som främjar frisktalet och leder till att frisknärvaron ökar.

- Kommunledningsförvaltningen: Mönsterås kommun har inlett ett samarbete med Sunt arbetsliv för att hitta nycklar för att öka frisktalet. För att få så snabb effekt som möjligt är socialförvaltningen utsedd som första förvaltning att införa arbetssättet. Under året har utbildning genomförts med Sunt arbetsliv (chefoskopet). Arbetet leds av kommunledningsförvaltningens personalavdelning.
- Alla anställda på tekniska förvaltningen har under året gått en utbildning via ett lokalt företag i ergonomi, lyftteknik och vikten av att upprätthålla en god hälsa.
- Socialnämnden har en frisknärvaro på 88,9% för året vilket ligger under det mål som är fastställt kommunövergripande på 95% frisknärvaro. Socialnämnden har även under 2022 drabbats hårt av covid-19. Socialnämnden har påbörjat arbetet för friskare arbetsplatser med stöd av Sunt arbetsliv för att få stöd och verktyg för att höja frisktalerna.
- Inom Barn- och utbildningsnämnden genomförs samtal på ett tidigare skede med personal som har korttidsfrånvaro. I kommunens satsning tillsammans med Sunt arbetsliv kommer chefer och skyddsombud att delta i en utbildning under våren 2023. I FÖSAM diskuteras dessa frågor för att stärka samverkan.
- Under året har alla medarbetare inom Miljö- och byggnadsnämnden fått en genomgång av sin arbetsplats av en ergonom från kommunens företagshälsovård. Belysning har flyttats, skärmat har bytts ut och hjälpmedel för att minska belastningen har köpts in. Förvaltningen använder APR för att utveckla personal och verksamhet. Under hösten har förvaltningen jobbat med företagshälsovården på temat Samtala konstruktivt för att förbättra samarbetet i gruppen och dialogen med medborgare och företagare.
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter arbetar löpande med information, dialog, delaktighet, fortbildning och friskvård för den påverkbara delen till hög frisknärvaro. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en del av det löpande arbetet. APT och verksamhetssträffar utförs kontinuerligt med gott om tid för samtliga medarbetare att komma till tals, för information att delges samt för planering och utvärdering.

Inom kommunens olika verksamhetsområden pågår ett aktivt kvalitetsarbete med syfte att utveckla den kommunala servicen och dess kvalitet.

- Kommunledningsförvaltningen: Förutom den pågående satsningen på e-tjänster genom samarbetet Cesam-H har arbetet intensifierats med kommunens digitala mål "Förenkla-Förkorta-Förbättra" som bland annat ska öka kompetensen inom kommunens verksamhetssystem. Ett exempel är skolans system som riktar sig till elever och anhöriga. Under året gjordes en extern granskning av tillgängligheten på kommunens webbplats, och arbete med att ytterligare förbättra webbplatsens tillgänglighet pågår genom webbutveckling och utbildning för medarbetare.
- Tekniska förvaltningen har infört e-tjänster för medborgare och medarbetare som ska underlätta kontakten med verksamheterna. Ortsanalyser har genomförts på samtliga mindre orter i kommunen. Arbetet med ortsanalysen för Timmernabben är i slutfasen, och åtgärder och aktiviteter ska arbeta fram.
- Socialnämnden har infört ett nytt ledningssystem för kvalitet som ska förenkla arbetet med lagkraven om kontinuerliga uppföljningar och ständiga förbättringar för verksamheterna. Digitaliseringen fortsätter inom förvaltningen, såväl internt som externt, vilket främjar både organisation och medborgare.
- Barn- och utbildningsnämndens förvaltningskontor har förstärkts med kompetens inom nämndadministration vilket gjort att man kunnat göra kvalitetsförbättringar inom flera områden, till exempel hantering av personuppgifter, diarieföring och återrapportering till nämnd. Utbildningsinsatser har genomförts med både rektorer och administratörer i organisationen.
Skolans systematiska kvalitetsarbete är reglerat i Skollagen och en ny modell har tagits fram under 2022. I den nya modellen stäms verksamheterna av fyra gånger per år och Barn- och utbildningsnämnden får då en kvalitetsrapport vid varje tillfälle där de åtgärder som ska genomföras också kopplas till budget.
- Miljö- och byggnadsnämnden har utvecklat e-tjänster och påbörjat en översyn av verksamhetens information på kommunens webbplats för att bättre kunna hjälpa medborgaren att hitta svar på vanliga frågor. Kommunen erbjuder analys av vatten från egen brunn via laboratorium. Numera beställs utrustning för det via webbshop hos labbet vilket ger en enklare och mer effektiv hantering.
- Alla blanketter inom Kultur- och fritidsnämnden erbjuds som e-tjänster. Tillgången till hjälp med digitala frågeställningar på biblioteket används och uppskattas. Kultur- och fritidsnämnden erbjuder basservicetjänster som litterär guidning, läsfrämjande aktiviteter, utskrifter, kopiering, kulturarrangemang, lokalbokning, forskning och allmän samhällsservice samt en webbportal som gör det möjligt att logga in och få tillgång till bibliotekets utbud dygnet runt. Medborgare kan också boka idrottslokal via en e-tjänst dygnet runt. Aktivitetsboxar (PIFFL) har installerats under året och erbjuder lättillgängliga utomhusspel och lekar.

Nämnder och förvaltningar ska årligen lämna förslag på justering av taxor och avgifter till den rådande kostnadsutvecklingen i omvärlden samt i förhållande till den verksamhetsutveckling som är kopplat till taxan.

- Kommunledningsförvaltningen har en sammanställande roll.
- Tekniska förvaltningens taxor behandlas av kommunfullmäktige i november, och taxeförslagen som presenteras har tagits fram med jämförelse av taxor i övriga länet.
- Socialnämnden omvärlds bevakar sina taxor och ger årligen förslag till justeringar av taxor och avgifter. I länet finns en samverkan genom Kommunal hjälpmedelssamverkan (KHS) där hjälpmedelstaxorna går igenom.
- Barn- och utbildningsnämnden lämnar förslag på justering av taxor och avgifter till KSAU. Det gäller taxorna för Maxtaxa barnomsorg och Avgifter Musik- och Kulturskola. Maxtaxan beslutas på nationell nivå och meddelas via Skolverket innan den kan beslutas kommunalt.
- Miljö- och byggnadsnämnden har arbetat fram en ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken och som har beslutats att träda i kraft 1 januari 2023. Taxan utgår från den modell som Sveriges kommuner och regioner rekommenderar med behovsstyrd taxa. Det innebär att en branschs behov av tillsyn styr taxan.
- Kultur- och fritidsnämndens taxor och avgifter är jämförbara med övriga kommuner i region Kalmar län. Nämnden fortsätter att årligen höja hyran vid föreningslokaler och idrottshallar med 2 %.

För att säkerställa en fortsatt god utveckling av Mönsterås kommun är det angeläget att kommunens verksamheter deltar i olika jämförelser med andra kommuner. Resultaten skall sedan användas för att utveckla och förbättra verksamheten samt säkerställa kostnadseffektivitet.

- Kommunledningsförvaltningen har påbörjat ett arbete för att vara med i Kommuners kvalitet i korthet (KKIK) som är en fördjupning av den statistik som lämnas till Statistiska Centralbyrån varje år. KKIK ger en ökad möjlighet till jämförelse med andra kommuner.
- För att hitta bra jämförelsetal använder tekniska förvaltningens sig av Boverket, Socialstyrelsens Öppna jämförelser, branschorganisationer och andra jämförbara kommuner. Fastighetsavdelningen har under några år haft uppföljning av energiförbrukningen i kommunens fastigheter. Energiförbrukningen mäts i kWh/kvm A-temp och blir då jämförbart med andra fastighetsbestånd.
- Socialnämnden arbetar efter de förutsättningar som finns med jämförelser både internt, länsövergripande samt nationellt.
- I det systematiska kvalitetsarbetet för Barn- och utbildningsnämnden jämförs vissa nyckeltal med Kalmar län och riket. Nyckeltalen som följs över tid är fastställda av Barn- och utbildningsnämnden och handlar både om kvalitetsmått och budgetmått.
- Miljö- och byggnadsnämnden deltar i Miljösamverkan sydosts arbete med nyckeltal för miljötillsyn och livsmedelskontroll.

- Kultur- och fritidsnämnden använder i första hand kommun- och landstingsdatabasen Kolada för jämförelser med andra kommuner. Landets alla folkbibliotek lämnar årligen statistik till Kungliga biblioteket som har i uppdrag att sammanställa kommunernas statistik som Kultur- och fritidsnämnden tar del av och jämför sig med. Olika jämförelser och delgivning om utvecklingsmöjligheter görs kontinuerligt via verksamhetsmöten med regionens samtliga kommuner. Inom friluftsliv så jämförs landets samtliga kommuner genom Naturvårdsverkets undersökning Sveriges friluftskommun, en undersökning som nämnden arbetar utifrån för att utveckla friluftslivet i kommunen.

Nämnder och förvaltningar ska vid nyanskaffning välja fossilbränslefria fordon och maskiner.

- Kommunledningsförvaltningens text: Inga fordon har nyanskaffats under 2022.
- Tekniska förvaltningen strävar efter att byta till fossilbränslefria fordon. Det finns ett fåtal dieslbilar kvar som kommer bytas ut inom några år.
- Socialnämnden förnyar sina fordon löpande och går i den mån det är möjligt över till fossilbränslefria fordon.
- Barn- och utbildningsnämnden har leasingavtal på tre fordon. När dessa ska förnyas kommer fossilfria fordon att upphandlas.
- De fordon som miljö- och byggförvaltningen använder drivs på etanol (E85) och biogas.
- Kultur- och fritidsnämnden strävar efter att endast nyttja fossilbränslefria fordon i tjänsten, men har inga fordon i egen verksamhet.

Tillväxtstrategin ska färdigställas under 2022.

- Kommunledningsförvaltningen: Uppdraget är inte utfört.

Riktade uppdrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och komma med förslag på hur handeln och turismen i Mönsterås Kommun kan stärkas.

- Inget förslag är lämnat under 2022.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att söka samarbete och samordning av IT-system med närliggande kommuner eller andra aktörer.

- Ett arbete är uppstartat men inga system har samordnats. Däremot har samordning genomförts på strategisk nivå för att klara IT-säkerheten i framtiden.

Det är viktigt att Mönsterås kommun säkerställer sin vattenförsörjning även under extrema torrperioder. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra ytterligare åtgärder för att säkra vattentillförseln i hela kommunen.

- Uppdraget med att stärka vattenförsörjningen från Sandbäckshults vattenverk pågår genom att utreda möjligheten att komplettera med brunnar vid Tjuvemosse och väster ut. Utredningen pågår även under 2023, delvis med bidragspengar från länsstyrelsen. Slutrapport redovisas när undersökningarna färdigställts. Ny vattendomsansökan har påbörjats och vattenverket kommer att byggas om för att klara mer rening från nya brunnar. Nya borrhningar kommer att utföras i Sandbäckshultsåsen. Det har borrats i Idhultsåsen med goda resultat. Nya borrhningar och ytterligare undersökningar kommer att utföras för att utreda möjligheten att stärka vattenförsörjningen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta digitaliseringsmål för kommunens verksamheter.

- Kommunens digitaliseringsmål är "Förenkla-Förkorta-Förbättra". Ett arbete har inletts med att digitalisera samtliga kommunens blanketter internt och externt.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för att återföra rejektvatten från reningsverken till åkermark eller andra grönytor.

- Ett projekt med pilotanläggning är genomfört på Nynäs reningsverk med mycket bra resultat. Under året har utbyggnaden fortsatt. Som första steg kommer utgående vatten från reningsverket användas som tekniskt vatten för egen försörjning. Utveckling framåt får påvisa om tekniskt vatten kan levereras i andra sammanhang.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ytterligare insatser på enhetsnivå med fokus på rehabilitering och höjda frisktal.

- Genom samverkan med Sunt arbetsliv har ett större strategiskt arbetet startats för att öka frisktal.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en långsiktigt hållbar taxa för miljömässigt och tillförlitligt VA-system.

- VA-taxan är idag gammal och Svenskt vatten har utarbetat en ny publikation för att uppdatera alla Sveriges taxor. VA-avdelningen kommer att arbeta fram ett förslag till ny taxa som presenteras när förslaget är färdigt.

Socialnämnden

Socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med tekniska förvaltningen genomföra en långsiktig utredning av behovet av lokaler för olika boendeformer samt utarbeta en långsiktig och kostnadseffektiv planering.

- Socialnämnden arbetar löpande med frågan tillsammans med tekniska förvaltningen för att få till en så kostnadseffektiv och långsiktig användning av lokaler och boenden som möjligt. Socialnämnden har under 2022 en ny funktion som verksamhetsstrateg som till del av tjänsten intensifierat arbetet och samverkan med tekniska förvaltningen.

Socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att aktivt arbeta med omställningen till Nära Vård.

- Socialnämnden arbetar tillsammans med Regionen för en god och nära vård med syfte att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från den enskildes behov och förutsättningar.
- Inom Läns gemensam ledning pågår flera initiativ kring Nära Vård där både tjänstepersoner och politiker deltar. För Barn- och utbildningsnämnden är Nära Vård-utredningen starkt kopplad till elevhälsans medicinska insats. Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens presidier samverkar kring frågan och det finns lokala arbetsgrupper som påbörjat ett arbete där även Region Kalmar är delaktiga. En utbildning i SKR:s regi har genomförts för förvaltningschef och biträdande förvaltningschef tillsammans med andra berörda chefer i andra förvaltningar.

Socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla samverkan kring tidiga, förebyggande och främjande insatser för barn och ungdomar.

- Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har under 2022 fördjupat arbetet med att utveckla samverkan kring tidiga insatser och förebyggande åtgärder för barn och ungdomar. En workshop genomfördes i juni som resulterade i tre prioriterade områden: ökad öppetid på öppna förskolan, informationsmaterial angående socialförvaltningens enhet barn- och unga samt tillse att det utses en kontaktperson från socialtjänsten till respektive skolområde.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får tillsammans med tekniska förvaltningen i uppdrag att utreda det framtida behovet av slöjd- och hemkunskapslokaler.

- Uppdraget är genomfört och utredningen har godkänts av barn- och utbildningsnämnden den 6 april 2022 och skickats till kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda införande av särskilda resursenheter för effektivare verksamhet med elever med behov av särskilt stöd.

- På grund av lagförändringar som trädde i kraft den 1 juli 2022 som rör frågan har detta uppdrag blivit förskjutet. En utredning pågår och kommer att behandlas i barn- och utbildningsnämnden i april 2023.

Gemensamma uppdrag framgår även under avsnittet Socialnämnden.

Uppföljning av Miljömål för Mönsterås kommun 2022

 Genomfört eller pågår enligt plan
  Delvis genomfört
  Ej genomfört

MBN: Miljö- och byggnadsnämnden, BUN: Barn- och utbildningsnämnden, KFN: Kultur och fritidsnämnden, SOC: Socialnämnden, TF: Tekniska förvaltningen (KS), KLF: Kommunledningsförvaltningen (KS), Ålem E: Ålem Energi AB, Vatten P: Vattenpalatset AB, MUAB: Mönsterås Utvecklings AB, MBAB: Mönsterås Bostäder AB

Mål som berör samtliga fokusområden	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
Mål 1 Alla nämnder, förvaltningar och bolag ska arbeta aktivt för att nå de lokala miljömålen.										
- Utse minst en medarbetare som arbetar med de lokala miljömålen										
-Delta i gemensam miljömålsgrupp, avsatt arbetstid för miljömålsarbete										
-Miljömålen beaktas vid framtagande av budget dokumentet										
-Årlig uppföljning av miljömålen										
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Andel förvaltningar och bolag som aktivt arbetar med de lokala miljömålen: Resultat: 100 % Mål: 100 %. Alla jobbar med målen men alla når inte riktigt ända fram på alla punkter.										
Mål 2 I upphandlingar ska Mönsterås kommun verka för en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.										
-Utbilda upphandlare och beställare										
-Säkerställa stöd till beställare										
-Lyfta frågan i arbetsgrupp/styrgrupp/referensgrupp										
-Beakta Upphandlingsmyndighetens verktyg för hållbara upphandlingar										
-Uppföljning av upphandlingar och avtal										
-I samverkan med andra kommuner arbeta för att revidera upphandlingspolicy										
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet.										

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
Indikatorer: Antal upphandlingar som följer upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar: Resultat: Kommunen avropar till stor del via Adda, dessa upphandlingar följer upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar. Det har inte gått att få fram hur stor del detta är. Mål 50 %. Uppföljning av genomförda upphandlingar. Resultat 0 %. Mål 5 %.										
Mål 3 Säkerställa att alla kommuninvånare har den information som krävs för ett hållbart liv.										
-Ta fram en kommunikationsplan	●	●				●				
-Informationskampanjer och event	●	●			●	●				
-Särskild insatser för barn och skola "Låna en miljöexpert"	●	●								
-Uppmuntra att skolor och förskolor att gå med i grön flagg		●								
-Bedriva en aktiv energi- och klimatrådgivning	●					●				
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikatorer: Framtagen kommunikationsplan: Nej Antal kampanjer/event per år. Mål minst två event och minst två kampanjer per år: Resultat "Hållbarhetsveckan" med 8 evenemang samt föreläsningen "Leva och bo klimatsmart". Kampanjer "Tänk efter före" samt tre avfallsfilmer. Utrett möjligheten att starta projekt "Låna en miljöexpert": Nej										
Fokusområde 1: Ett hållbart liv i Mönsterås kommun										
Mål 1 Avfallsmängderna ska minska med minst 10 %, både kommunens eget och kommuninvånarnas.										
-Projekt "Skrota skräpet"	●	●	●	●	●		●	●		
-Sammanställning av verksamhetsavfall, åtgärder för varje typ av avfall.	●	●	●	●			●	●		
-Informationskampanj minska konsumtionen, minska matsvinnet	●	●	●	●	●		●	●		●
-Digitalt system för återbrukande av kommunens möbler och inventarier	●	●	●	●			●	●	●	
-Deltagande i avfall Sveriges kampanj 25 till 25	●	●	●	●	●		●	●	●	
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet					●					

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
Indikatorer: Kilo per person, basår 2017 460 kg: Resultat: 2021 558 kg (Statistik finns inte för 2022 än). Ökning med 20,5 % Mål, minskning med 10%. Antal enheter som deltar i Skrota skräpet: 0 Mål 20 %. Övriga aktiviteter utförda: Delvis										
Mål 2 Vid ny- och ombyggnation av kommunägda byggnader ska giftfria, energieffektiva och hållbara lösningar alltid beaktas. Nya kommunägda byggnader ska byggas så att de uppfyller kraven för miljöbyggnad silver eller kraven för annan lämplig certifiering.										
-Utbildning/information om giftfritt och hållbart byggande och om Miljöbyggnad silver			●		●	●		●		●
-Uppnå kriterierna för miljöbyggnad silver			●		●	●		●	●	●
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet.										
Indikator: Antal objekt som klarar kraven: 100 % . En nybyggnation under året (Mönsterås Bostäder). Den klarar kraven för miljöbyggnad silver. Inga andra nybyggnationer. Mål nybyggnation 75%.										
Mål 3 Alla kommunala enheter ska källsortera sitt avfall senast 2023.										
- Inventera behovet av källsorteringsutrustning.	●	●	●	●	●	●	●	●		●
-Lösa borttransport av avfall		●	●	●	●	●	●	●		●
-Komplettera källsorteringsutrustning och kärl utomhus		●	●	●	●	●	●	●		●
-Informera alla medarbetare om källsortering		●	●	●	●	●	●	●		●
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet.	●				●					
Indikator: Andel enheter som sorterar samtliga, för dem, relevanta fraktioner: Resultat: 20 % Mål 100 % Samtliga sorterar de fraktioner som det finns möjlighet till. Pilotprojekt pågår.										

[illegible]

[illegible]

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
-Arbeta aktivt med Region Kalmar för ett ökat resande med kollektivtrafik		●	●	●	●	●		●		●
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										

Indikator: Andel fossilbränslefria fordon och transporter: **Ca 30 %**. Mål 100 %. Om vi också räknar dieselmotorer som tankas med HVO blir andelen **43 %**. Mål 100%

Förv/bolag	Fordon totalt	Fossilfria	HVO
TF	42	17	16
MBF	2	2	
KLF	6	4	1
BUN	5	0	
KFF	5	2	
SOC	63	10	
Ålem Energi	6	1	
MBAB	10	10	
MUAB	0		
Vattenpalatset	0		

Övriga transporter: Skolskjutsar, kollektivtrafik och färdtjänst samt vissa varuleveranser är fossilbränslefria. Mål 100 %.

Mål 3 Mönsterås kommun ska bidra att fossilbränslefri energi produceras. Solceller ska installeras på kommunägda fastigheter motsvarande 15 % av fastigheternas sammanlagda elförbrukning.										
-Kartlägga energibehovet			●	●	●	●		●	●	●
-Utreda möjligheten att installera solceller på samtliga kommun-ägda fastigheter			●	●	●	●	●	●	●	●
-Vid upphandling av byggnationer ska solceller alltid övervägas			●	●	●	●			●	●
-Revidering av vindbruksplanen					●					
-Aktivt delta i nätverk som syftar till ökad produktion av fossil-bränslefri energi	●				●					●
-Ev. andra aktiviteter som genomförs för att nå målet										●

Indikator: Andelen producerad solcellsenergi jämfört med total elförbrukning för kommunägda fastigheter. **Resultat:** Kommunen exklusive bolagen 3,5 % MBAB 13 %, MUAB inga solceller än, Ålem Energi: 27 %. Mål 15 %.

Andel fastigheter där möjligheten till installation av solceller har utretts. **Resultat:** TF 60%. MBAB 100%, MUAB 7% Mål 100 %.

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
Mål 4 År 2022 ska det finnas en reviderad energi- och klimatstrategi för Mönsterås kommun										
-Färdigställa påbörjad energi-och klimatstrategi	●				●					
Indikator: Färdigställd plan: Nej										
Fokusområde 3: En tillgänglig natur med stärkt biologisk mångfald										
Mål 1 Andelen skyddad natur inom kommunen ska uppgå till minst 5 % (4 690 hektar) av kommunens totala yta år 2025.										
- Möjligheterna att införa formellt skydd av kommunägd mark med särskilt höga natur- och rekreationsvärden ska utredas.	●		●							
-Kommunen ska verka för att de kustområden som är av särskild betydelse för fiskreproduktion får ett formellt skydd.	●									
-Ev. andra aktiviteter som genomfört att nå målet										
Indikator: Andel skyddad natur. Resultat: Endast ökat från 4 502 till 4 504 ha, men reservatet i Sandbäckshult är ännu inte inrättat Mål: Andelen skyddad natur inom kommunen ska uppgå till minst 5 % (4 690 ha). Beslut har tagits om bildande av naturreservat vid Sandbäckshult. Totalt drygt 100 ha, varav 24 på kommunägd mark. Innebär att vi nått halvvägs till målet. Ytterligare ett naturreservat på gång. Fiskelagstiftningen har setts över längs med Östersjökusten. Inom ramen för detta har tre nya fredningsområden införts i kommunen. Dessutom har reglerna skärpts i två befintliga. Innebär dock inget formellt skydd.										
Mål 2 Våtmarksarealen inom kommunen ska fram till år 2025 öka med i genomsnitt minst 5 hektar per år.										
-Utreda möjligheterna att anlägga våtmarker på egen mark	●				●					
-Hjälpa markägare som vill anlägga våtmarker mm med att söka finansiering, tillstånd osv	●									
-Delta i samverkansprojekt som syftar till att öka våtmarksarealen i landskapet	●		●							

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: "Anlagda våtmarker" (SMHI). Resultat: 0,6 ha år 2021 (senaste tillgängliga statistik). Troligtvis viss eftersläpning i statistiken men målet uppnåddes med största sannolikhet inte under 2021. Kommunen har anlagt ca 1,2 ha våtmark under 2021. Mål: Våtmarksarealen inom kommunen ska fram till år 2025 öka med i genomsnitt minst 5 ha per år. En våtmark på kommunägd mark vid Långehäll planeras.										
Mål 3 Mönsterås kommun ska vara länets bästa friluftskommun varje år under perioden 2020-2025.										
-Politiskt antagen plan för friluftsliv senast 2022			●							
-Resurser för skötsel av friluftsområden och vandringsleder ska säkras	●		●							
-En intern samverkansgrupp för friluftsliv ska bildas	●		●		●					
-En Naturguide ska tas fram senast 2023	●									
-Möjligheterna att etablera ett Naturum ska undersökas senast 2023	●									
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Naturvårdsverkets enkät "Sveriges friluftskommun" 2022. Resultat: 1 i länet (29 i landet) Mål: Bäst i länet varje år.										
Mål 4 De kommunala grönområdena ska skötas så det gynnar den biologiska mångfalden samtidigt som människors tillgång till områdena bibehålls.										
-Grönstrukturplan ev. integrerad i översiktsplanen	●				●					
-Kartlägga arealen av de kommunala grönområdena. Undersöka hur biologisk mångfald kan integreras med övriga värden i skötseln.	●				●					
-Bete eller slätter ska övervägas för kommunala långgräsytor	●		●		●					
-Information om grönområdenas olika typer av skötsel i direkt anslutning till grönområdena. Skyltfönster.	●				●					
-Handlingsplan för invasiva arter	●				●					

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
-Ev andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Arealen grönområden som sköts på ett sätt som har en tydlig koppling till biologisk mångfald (slåtter, bete etc.) Resultat: 29 % av kommunens gräsytor . Mål ej fastställt. Minst 13 hektar (50 %) av kommunala långgräsytor ska vara äng. Resultat: 20 ha är äng. 100 % är på gång att bli äng										
Mål 5 Kommunägd skog inom kultur-, natur- och rekreationsområden i översiktsplanen bör vara fri från kalhyggen. Kommunägd tätortsnära skog ska vara fri från kalhyggen. Rekreation och naturvärden har hög prioritet										
-Entreprenörer ska ha "Grönt kort i skogen"										
-Regelbunden utbildning i natur- och kulturhänsyn för kommunanställda som arbetar med skogsfrågor.										
-Skogsbranschens målbilder för miljöhänsyn lägsta nivå för kommunens skogsbruk										
-Utmärkning av särskilt skyddsvärda objekt med högstubbar tex stigar, kulturvärden mm för att undvika skador vid skogsbruksåtgärder										
- Möjligheterna att införa formellt skydd av kommunägd mark med särskilt höga natur- och rekreationsvärden ska utredas.										
Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Andel kalhyggen i tätortsnära och kultur-, natur- och rekreationsområden. Resultat: 100%. 10 ha har avverkats i Skäppentorp, framförallt på grund av granbarkborren. Mål: 0 %. Uppfyllelse skogsbranschens målbilder. Resultat 100 %. Mål 100 %.										
Fokusområde 4: Rent vatten i Mönsterås kommun										
Mål 1 Dricksvatten av god kvalitet ska produceras och användas på ett hållbart sätt.										
- Genomföra åtgärder enligt VA-plan för Mönsterås kommun										

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
- Informationskampanjer om vattnets värde och vattenbesparingar					●			●		●
-Kranvatten i stället för flaskvatten vid möten och evenemang i möjligaste mån	●	●		●	●			●	●	●
- Se över och åtgärda eventuella läckage					●			●		
-Installera och använd vattenbesparande teknik					●			●		●
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Andel rutinprov vid vattenverk utan anmärkning. Resultat: 92,3 % anmärkningar beror på hög temperatur under sommartid. Mål 100 %. Försäld mängd vatten/producerad mängd. Resultat: 80,5 %. Mål 85 %.										
Mål 2 Användning av miljö-och hälsofarliga ämnen och utsläppen av dessa till vatten ska minska. Kadmium i avloppsslam ska minska med 20%.										
-Genomföra åtgärder enligt VA-plan för Mönsterås kommun					●			●		
-Genomföra åtgärder enligt Kemikalieplanen	●	●	●		●		●	●		●
-Bedriva aktivt uppströmsarbete					●					
-Undersöka och vid behov åtgärda gamla deponier					●					
-Miljötillsyn samt information i samband men tillsyn	●									
Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Minskning av kadmium i avloppsslammet jämfört med år 2018 (0,80 mg/kg TS). Resultat: 0,85 mg/kg TS. Ökning med 6,2%. Mål: Minskning med 20 %. Övriga aktiviteter genomförda: Ja										
Mål 3 Miljöbelastningen från avloppsvatten ska minska och återanvändning ska ses som en möjlighet.										
- Genomföra åtgärder enligt VA-plan för Mönsterås kommun					●			●		
-Informationskampanj om fulspolning och biltvätt					●					●

[illegible]

	MBN	BUN	KFN	SOC	TF	KLF	Ålem E	Vatten P	MUAB	MBAB
Indikator: Antal vattenförekomster med god status för övergödning. Resultat: 24 % har god eller hög status avseende näringsämnen. Mål 70 %. Aktiviteter genomförda: Delvis.										
Mål 5 Levande vattendrag med god vattenkvalitet. God status avseende fysisk påverkan										
- Stimulera till/genomföra lokala vattenvårdsprojekt										
-Se över och åtgärda sträckor inom kommunens ansvarsområde										
-Ev. andra aktiviteter som genomförts för att nå målet										
Indikator: Antal vattenförekomster (vattendrag) med god status för konnektivitet, flödesförändringar och för morfologiskt tillstånd. Resultat: Konnektivitet: 15 % Flödesförändringar (hydrologisk regim): 0 % Morfologiskt tillstånd: 40 % Mål 70%										

Uppföljning av Miljömål för Mönsterås kommun 2022, sammanfattning och bedömning

Miljömål för Mönsterås kommun består av 22 mål och till dessa hör en eller flera indikatorer. Nedan presenteras resultatet för 2022 tillsammans med en bedömning av möjligheten att nå målet till år 2025.

Den blå pilen visar utvecklingen av färgen på trafikljuset jämfört med föregående år. Om blå pil saknas innebär det att en bedömning inte kunde göras föregående år.

En mer detaljerad redovisning med utförligare beskrivning av genomförda åtgärder, bedömningar måluppfyllelse och vad som krävs i framtiden redovisas för kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden.

	Målet bedöms kunna uppnås till 2025.		Målet bedöms kunna nås om ytterligare åtgärder sätts in.		Målet bedöms svårt eller inte möjligt att nå till 2025. För att målet ska kunna nås måste avsevärt mer resurser avsättas.
---	--------------------------------------	---	--	--	---

Mål som berör samtliga fokusområden		
Mål 1: Alla nämnder, förvaltningar och bolag ska arbeta aktivt för att nå de lokala miljömålen.		
Indikator: Andel förvaltningar och bolag som aktivt arbetar med de lokala miljömålen: 100 % Mål: 100 %		
Sammanfattning och bedömning: Den kommunövergripande miljömålsgruppen samlar deltagare från nästan alla förvaltningar och bolag. Fler än tidigare beaktar helt eller delvis miljömålen i budgetprocessen. Några förvaltningar/bolag har fortfarande bara delvis avsatt tid för arbetet. För att öka förutsättningarna för att miljömålen ska uppnås behöver takten öka och mer resurser avsättas för detta, i form av tid och investeringar.		
Mål 2 I upphandlingar ska Mönsterås kommun verka för en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.		
Indikatorer: Antal upphandlingar som följer upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar: Kommunen avropar till stor del via Adda, dessa upphandlingar följer upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar. Det har inte gått att få fram hur stor del detta är. Mål 50 %. Uppföljning av genomförda upphandlingar: 0 % . Mål 5 %.		
Sammanfattning och bedömning: Hållbara upphandlingar är ett viktigt mål där kommunen kan göra verklig skillnad. För att målet ska nås behöver kunskapsnivån om hållbara upphandlingar och om uppföljningar höjas hos beställare och hos Upphandlingsenheten i Västervik. Dessutom behöver tid avsättas för uppföljningar.		
Mål 3 Säkerställa att alla kommuninvånare har den information som krävs för ett hållbart liv.		
Indikatorer: Framtagen kommunikationsplan: Nej Antal kampanjer/event per år: 8 evenemang och 2 kampanjer utförda . Mål 2+2 Utrett möjligheten att starta projekt "Låna en miljöexpert": Nej		
Sammanfattning och bedömning: I september anordnades Hållbarhetsveckan tillsammans med företag och föreningar. Totalt var det 24 evenemang med varierat antal deltagare. 8 av dessa knyter an till miljömålen och anordnades av kommunen. Under året har kampanjer om att minska avfallsmängder och konsumtion samt att hantera avfall rätt genomförts. På grund av höga energipriser har energi- och klimatrådgivningen haft rekordmånga rådgivningar.		

Fokusområde 1: Ett hållbart liv i Mönsterås kommun

Mål 1

Avfallsmängderna ska minska med minst 10 %, både kommunens eget och kommuninvånarnas.

Indikatorer: Kilo per person (basår 2017 463 kg) Resultat: **(2020) 498 kg (2021) 558 kg. Ökning med 20,5 % sedan 2017.** Mål, minskning med 10 %. Antal kommunala enheter som deltar i Skrota skräpet: **0 %**

Mål 20 % till 2025. Kommunalt verksamhetsavfall, kilo per typ av avfall: **Finns endast delvis uppgifter.**

Övriga aktiviteter genomförda: **Ja**

Sammanfattning och bedömning: Fram till år 2019 minskade avfallsmängderna med nästan 6 %, därefter har det varit en kraftig ökning som även fortsatte 2021 (finns ej statistik för 2022 än). Trenden som startade med pandemin, att rensa och slänga verkar hålla i sig. Den ökade e-handeln kan också vara en bidragande orsak eftersom det ger mycket extra förpackningsavfall. För att försöka påverka kommuninvånarna har olika informationskampanjer genomförts. Tidigare startades också "Återbruket" på Mörkeskogs avfallsanläggning. Målet är svårt att påverka och vi kommer inte att nå det. Internt behöver vi arbeta mer med att minska avfallsmängder från kommunens verksamheter.

Mål 2

Vid ny- och ombyggnation av kommunägda byggnader ska giftfria, energieffektiva och hållbara lösningar alltid beaktas. Nya kommunägda byggnader ska byggas så att de uppfyller kraven för miljöbyggnad silver eller kraven för annan lämplig certifiering.

Indikator: Andel objekt som klarar kraven: **100%. Mönsterås bostäder har byggt ett nytt hus under 2022 och har följt kraven för miljöbyggnad silver.** Övriga har inte byggt några nya hus. Mål nybyggnation 75 %

Sammanfattning och bedömning: Målet vad det gäller nybyggnad kommer att kunna nås. Giftfritt, energieffektivt och hållbart beaktas vid ombyggnationer.

Mål 3

Alla kommunala enheter ska källsortera sitt avfall senast 2023.

Indikator: Antal enheter som sorterar samtliga, för dem, relevanta fraktioner: **20 %.**

Mål 100 %

Sammanfattning och bedömning: På Ålem Energi och Vattenpalatset är frågan löst, men för övriga kvarstår mycket arbete. Ett steg framåt är att ett pilotprojekt har startats för att införa källsortering på Krungårdsskolan och i kommunhuset. Att nå målet senast 2023 är inte möjligt. Däremot kan det vara möjligt att med något års försening nå målet om resurser avsätts.

Mål 4

Förändra beteenden i kommunens verksamheter och i samhället för att gå mot en cirkulär ekonomi och en giftfri miljö.

Indikator: Kemikalieplanen reviderad: **Nej, arbetet påbörjat.**

Antal enheter som aktivt jobbat med minskning av plast: **70 %.** Mål 100 %

Aktiviteter genomförda: **Ja**

Sammanfattning och bedömning: Den digitala tjänsten "Möbelåterbruket" har sedan starten förmedlat ett stort antal möbler. Informationskampanjer och evenemang har genomförts under året.

Mål 5

Placering av kommunens kapital samt upplåningar ska vara etiska, miljövänliga och klimatsmarta.

Indikator: Andel hållbart placerade pengar: **100 %.** Mål 100 %

Andel gröna lån, Kommunen inklusive Vattenpalatset: **37,5 %.**

Ålem Energi AB **40 %**, Ålem Energi Kraft **58 %**. MUAB och Mönsterås Bostäder har inte gröna lån. Mål 50%

Sammanfattning och bedömning: Kommunens pengar är hållbart placerade enligt beslutad placeringspolicy och 37,5 % av kommunens lån är gröna. De gröna lånen har minskat något från förra året på grund av ökad upplåning men kommer att öka igen under 2023. För bolagen varierar andelen gröna lån mycket, från att inte ha några gröna lån alls till att ha nått över målet. Förbättrat kunskapsunderlag gör att trafikljusfärgen tyvärr ändras till rött.

Fokusområde 2: Fossilbränslefri och energieffektiv kommun

Mål 1

Energianvändningen i form av el och fjärrvärme i kommunens verksamheter ska minska med 10 % till 2025.

Indikator: Energiminskning jämfört med basåret 2018: Kommunen exklusive bolagen el 6,18 % fjärrvärme 8,47 % Ålem Energi el 23 %, (har inte fjärrvärme) Mönsterås bostäder el 4 % fjärrvärme 9,5 %, Vattenpalatset el och fjärrvärme 0, har gjort effektiviseringar som kommer att slå igenom 2023. MUAB el ingen uppgift, fjärrvärme 11%. Jämfört med 2018 har fastighetsbeståndet ökat och därmed el och fjärrvärmebehovet, trots detta har förbrukningen minskat. Mål: minskning med 10 %.

Sammanfattning och bedömning: Flera energibesparingar och effektiviseringar har gjorts vilket har gett goda resultat. FTX aggregat (fläktstyrt till- och frånluftssystem med värmeåtervinning) har installerats på två enheter. Byte till energisnål LED belysning på Parkskolan och fönsterbyten på Alsteråskolan och Tillingeskolan har genomförts. På grund av de höga energipriserna har åtgärdstakten ökat och om arbetet fortsätter i oförminskad takt kan det finnas möjlighet att nå målet.

Mål 2

Samhällsbetalda resor och transporter ska senast år 2025 vara fossilbränslefria.

Indikator: Andel fossilbränslefria fordon: Ca 30 %. Mål 100 %. Räknas också dieselbilar som tankas med HVO blir andelen ca 43 %.

Andel fossilbränslefria transporter: Uppgift har inte gått att få fram, vissa varuleveranser är fossilfria samt skolskjutsar, kollektivtrafik och färdtjänst.

Sammanfattning och bedömning:

Andelen fossilbränslefria fordon har ökat från ca 20 % till ca 30 %. Vissa dieselfordon kör på HVO som är ett fossilfritt drivmedel, räknas dessa också med blir andelen 43 %. Skolskjutsar, kollektivtrafik och färdtjänst är i huvudsak fossilbränslefria. Varutransporter och övriga transporter saknas i stor sett i uppföljningen. Där är det svårt att få fram siffror. Mycket återstår att göra och målet kommer trots att en förbättring har skett inte att kunna nås till 2025.

Mål 3

Mönsterås kommun ska bidra till att fossilbränslefri energi produceras. Solceller ska installeras på kommunägda fastigheter motsvarande 15 % av fastigheternas sammanlagda elförbrukning.

Indikator: Andelen producerad solcellsenergi jämfört med total elförbrukning för kommunägda fastigheter: Kommunen exklusive bolagen 3,55 %, MBAB 13 %, MUAB inga solceller än, Ålem Energi 27 %. Mål 15 %. Andel fastigheter där möjligheten till installation av solceller har utretts: TF 60%, MBAB 100%, MUAB 7% Mål 100 %.

Sammanfattning och bedömning:

Kommunen har solceller på fem fastigheter, den nyaste är på Fliseryds skola. Solceller finns också på några av bolagens fastigheter. Kommunen driver ett fastighetsförädlingsprojekt och genom det kommer en del solceller sättas upp. Om arbetet fortsätter med ökad takt kan det finnas möjlighet att nå målet.

Mål 4

År 2022 ska det finnas en reviderad energi- och klimatstrategi för Mönsterås kommun.

Indikator: Färdigställd plan: Nej

Sammanfattning och bedömning:

Året då målet skulle vara uppnått är passerat. Kommunen har för närvarande ingen tjänsteperson som har avsatt tid för att arbeta med klimatfrågan.

Fokusområde 3: En tillgänglig natur med stärkt biologisk mångfald

Mål 1

Andelen skyddad natur inom kommunen ska uppgå till minst 5 % (4 690 hektar) av kommunens totala yta år 2025.

Indikator: Andel skyddad natur, SCB: **4,8 %** (ingen förändring) Mål: Minst 5 % (4 690 ha). Endast ökat från 4 502 till 4 504 ha, men reservatet i Sandbäckshult är ännu inte inräknat. Arbetet med bildande av ytterligare ett naturreservat i kommunen pågår.

Sammanfattning och bedömning: I och med tagna beslut om naturreservat i Sandbäckshult kommer arealen att öka med mer än 100 hektar efter att länsstyrelsens formella beslut. Arealen kommer sannolikt att öka ytterligare till följd av ett naturreservat till.

Mål 2

Våtmarksarealen inom kommunen ska fram till år 2025 öka med i genomsnitt minst 5 hektar per år.

Indikator: Anlagda våtmarker: **0,6 ha** (2021). Mål: 5 ha per år

Sammanfattning och bedömning: Arealen anlagd våtmark har minskat jämfört med tidigare år. Viss eftersläpning i statistiken förekommer dock sannolikt. En våtmark på kommunägd mark vid Långehäll planeras.

Mål 3

Mönsterås kommun ska vara länets bästa friluftskommun varje år under perioden 2020-2025.

Indikator: Naturvårdsverkets enkät "Sveriges friluftskommun": 2022: **1:a i länet** (29 i landet) 2021: **2:a i länet** (14 i landet) 2020: **2:a i länet** (23 i landet) Mål: Bäst i länet varje år.

Sammanfattning och bedömning: Mönsterås har nu återerövat första platsen i länet. Trots detta kommer målet inte att kunna nås eftersom vi har varit på andra plats 2020 och 2021. Resultaten är ändå mycket bra och visar att kommunen har höga ambitioner för friluftslivet och att dessa också i stor utsträckning nås.

Mål 4

De kommunala grönområdena ska skötas så det gynnar den biologiska mångfalden samtidigt som människors tillgång till områdena bibehålls.

Indikator: Arealen grönområden som sköts på ett sätt som har en tydlig koppling till biologisk mångfald (slätter, bete, och liknande): **29 %**. Mål saknas.

Minst 13 hektar (50 %) av kommunala långgräsytor ska vara äng. 2022: **Mer än 20 hektar.**

Sammanfattning och bedömning: Omställningen av skötseln av samtliga långgräsytor har införts från och med 2022. Naturvårdsinsatser i tätortsnära grönområden har genomförts under 2022.

Mål 5

Kommunägd skog inom kultur-, natur- och rekreationsområden i översiktsplanen bör vara fri från kalhyggen. Kommunägd tätortsnära skog ska vara fri från kalhyggen. Rekreation och naturvärden har hög prioritet.

Indikator: Andel kalhyggen i tätortsnära och kultur-, natur- och rekreationsområden: **100 %**. Mål: 0 %. Uppfyllelse skogsbranschens målbilder: **100 %**. Mål 100 %.

Sammanfattning och bedömning: Under året har slutavverkningar på 10 ha gjorts i Skäppentorp, i huvudsak på grund av angrepp av granbarkborre. Avverkning har delvis gjorts inom KNR-område. För att skydda mot framtida angrepp har inte enbart angripna träd avverkats, utan också relativt stora områden runt omkring. Avverkningen har skett på konventionellt sätt, d v s genom trakthyggesbruk. Genomförda avverkningar under 2021 och 2022 innebär att målet inte kan uppnås.

Fokusområde 4:

Rent vatten i Mönsterås kommun

Mål 1

Dricksvatten av god kvalitet ska produceras och användas på ett hållbart sätt.

Indikator: Andel rutinprov vid vattenverk utan anmärkning: **92,3 %**, anmärkningarna är på hög temperatur som beror på höga vattentemperaturer på råvatten under sommartid. Mål 100 %.
Försåld mängd vatten/producerad mängd: **80,5 %**. Mål 85 %.

Övriga aktiviteter genomförda: **Ja**

Sammanfattning och bedömning:

Det dricksvatten som kommunen producerar är av hög kvalitet. Anmärkningarna på vattenprover har berott på hög vattentemperatur sommartid. Förnyelsearbete av ledningsnätet pågår kontinuerligt.

Mål 2

Användning av miljö- och hälsofarliga ämnen och utsläppen av dessa till vatten ska minska. Kadmium i avloppsslam ska minska med 20 %.

Indikator: Minskning av kadmium i avloppsslammet jämfört med år 2018 (0,80 mg/kg TS).
2022 0,85 mg/kg TS, ökning med 6 % Mål: Minskning med 20 %.

Övriga aktiviteter genomförda: **Ja**

Sammanfattning och bedömning: Arbete enligt VA-planen pågår. Mängden kadmium i avloppsslammet är låg vid Gäddenäs avloppsreningsverk men högre vid Nynäs. Som ett medelvärde har kadmiumhalterna ökat något. Vad som orsakar de höga halterna utreds.

Mål 3

Miljöbelastningen från avloppsvatten ska minska och återanvändning ska ses som en möjlighet.

Indikator: Andel tillståndsgivna små avlopp. **Inventering är inte klar.** Mål 100 %.
Andel fastigheter anslutna till kommunalt avlopp: **87 %**. Mål 90 % (2027).
Andel slam från reningsverken till återanvändning. **100 %**. Mål 100 %.
Andel återanvänt avloppsvatten: **140 kbm**. Mål 500 kbm per år.

Sammanfattning och bedömning: Inventering av små avlopp kommer att slutföras inom ett år. Kommunen bygger ut VA-nätet med fokus på områden nära hav och vattendrag och ansluter nya fastigheter till nätet.

Mål 4

Belastningen av näringsämnen till Östersjön ska reduceras till hållbara nivåer. Verka för att alla vattenförekomster inom kommunen ska uppnå minst god status avseende övergödning till år 2025.

Indikator: Andel vattenförekomster med god status för övergödning: **24 %** Mål 70 %.
Aktiviteter genomförda: **Ja**

Sammanfattning och bedömning: Övergödningen av sjöar, vattendrag och kustvatten är alltjämt en av våra största utmaningar. Andelen med god status har minskat sedan förra året, detta beror på mer heltäckande data och ändrat sätt att presentera i VISS (Vatteninformationsystem Sverige). Stora insatser har genomförts genom åren och utsläppen av näringsämnen har i många fall minskat påtagligt men på grund av gamla synder som läcker näring i vikarna är det inte möjligt utan enormt kostsamma insatser.

Mål 5

Levande vattendrag med god vattenkvalitet. God status avseende fysisk påverkan.

Indikator: Antal vattendrag med god status för konnektivitet, flödesförändringar och för morfologiskt tillstånd.
Resultat: Konnektivitet: **15 %**. Flödesförändringar (hydrologisk regim): **0 %**.
Morfologiskt tillstånd: **40 %**. Mål 70 %.

Sammanfattning och bedömning: Den fysiska påverkan på våra vattendrag har skett under hundratals år och varierat med människans behov. Flera aktörer arbetar nu med att återskapa vattendragens naturliga förhållande på många platser i kommunen. Mönsterås kommun har bland annat genomfört biotopvårdsåtgärder och tagit bort vandringshinder i Emåns vattensystem. Åtgärdsbehovet är mycket stort.

